

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

St.meld. nr. 27

(2006–2007)

Om samarbeidet i Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE) i 2006

Innhold

<p>1 Det politiske samarbeidet</p> <p>2 Freds- og demokratibyggning</p> <p>2.1 Vest-Balkan</p> <p>2.2 Sør-Kaukasus</p> <p>2.3 Ukraina, Hviterussland og Moldova</p> <p>2.4 Sentral-Asia</p> <p>3 Samarbeid om demokrati og menneskerettigheter</p> <p>3.1 Valgobservasjon og valgstandarder .</p> <p>3.2 Menneskehandel og seksuell utnyttelse av barn</p> <p>3.3 Likestilling og sikkerhet</p> <p>3.4 Toleranse og ikke-diskriminering</p> <p>4 Økonomisk og miljømessig samarbeid</p> <p>5 Politisk-militært samarbeid</p> <p>5.1 Konvensjonell nedrustning</p> <p>5.2 Avtalen om åpne luftrom</p> <p>5.3 Bekjempelse av terrorisme</p> <p>5.4 Politireform og -utdanning</p> <p>5.5 Grensesikkerhet</p> <p>6 Partnersamarbeid</p> <p>Vedlegg</p> <p>1 Organisasjonskart: OSSE og dets institusjoner</p> <p>2 Beslutning nr. 1/06. Forlengelse av mandatet til direktøren ved OSSEs Kontor for demokratiske institusjoner og menneskerettigheter</p> <p>3 Beslutning nr. 2/06. Montenegros tilslutning til OSSE</p> <p>4 Beslutning nr. 3/06. Kamp mot menneskehandel</p> <p>5 Beslutning nr. 4/06. OSSEs Embetsråd</p> <p>6 Beslutning nr. 5/06. Organisert kriminalitet</p> <p>7 Beslutning nr. 6/06. Ytterligere tiltak for å hindre ulovlig bruk av tapte eller stjålne pass og andre reisedokumenter</p> <p>8 Beslutning nr. 7/06. Kamp mot bruk av Internett til terrorformål</p>	<p>5 9</p> <p>7 7</p> <p>7 10</p> <p>9 10</p> <p>10 11</p> <p>11 11</p> <p>13 12</p> <p>13 13</p> <p>13 13</p> <p>13 14</p> <p>14 14</p> <p>14 14</p> <p>15 15</p> <p>16 16</p> <p>16 16</p> <p>17 16</p> <p>17 17</p> <p>17 17</p> <p>17 17</p> <p>18 18</p> <p>18 18</p> <p>18 19</p> <p>19 19</p> <p>19 20</p> <p>20 21</p> <p>20 22</p> <p>21 21</p> <p>21 22</p> <p>22 22</p> <p>22 23</p> <p>24 24</p> <p>24 24</p> <p>25 25</p> <p>25 25</p> <p>26 26</p> <p>26 26</p> <p>28 28</p> <p>30 27</p>	<p>Beslutning nr. 8/06. Ytterligere tiltak for å gjennomføre OSSE-dokumentene om håndvåpen og lette våpen og om lagret konvensjonell ammunisjon</p> <p>Beslutning nr. 9/06. Kamp mot ulovlig handel med håndvåpen og lette våpen ved bruk av fly</p> <p>Beslutning nr. 10/06. Støtte til nasjonal gjennomføring av FNs sikkerhetsrådsresolusjon 1540 (2004)</p> <p>Beslutning nr. 11/06. Dialog om fremtidens transport i OSSE</p> <p>Beslutning nr. 12/06. Dialog om energisikkerheten i OSSE</p> <p>Beslutning nr. 13/06. Kamp mot intoleranse og diskriminering og fremme av gjensidig respekt og forståelse</p> <p>Beslutning nr. 14/06. Styrket innsats for å bekjempe menneskehandel, herunder med sikte på utnyttning av arbeidskraft, gjennom en bred og proaktiv tilnærming</p> <p>Beslutning nr. 15/06. Kamp mot seksuell utnyttning av barn</p> <p>Beslutning nr. 16/06. OSSEs status som rettssubjekt samt privilegier og immunitet for OSSE</p> <p>Beslutning nr. 17/06. Styrke konsultasjonsprosessen</p> <p>Beslutning nr. 18/06. Ytterligere effektivisering av OSSEs operative strukturer</p> <p>Beslutning nr. 19/06. Styrke OSSEs effektivitet</p> <p>Beslutning nr. 20/06. Fremtidig formannskap i OSSE</p> <p>Beslutning om tid og sted for det neste møtet i OSSEs ministerråd, i henhold til en taushetsprosedyre som avsluttes fredag 8. desember 2006 kl. 17 (sentraleuropeisk tid)</p> <p>Erklæring om Nagorno-Karabakh</p> <p>Ministerrådserklæring om OMIKs nærvær</p> <p>Brussel-erklæringen om strafferettssystemet</p> <p>Erklæring fra ministerrådsmøtet i Brussel om oppslutning om og fremme av internasjonale bestemmelser mot terrorisme</p> <p>Ministererklæring om migrasjon</p>	<p>32</p> <p>33</p> <p>34</p> <p>34</p> <p>35</p> <p>35</p> <p>38</p> <p>40</p> <p>40</p> <p>43</p> <p>45</p> <p>47</p> <p>48</p> <p>48</p> <p>50</p> <p>52</p> <p>55</p> <p>56</p> <p>57</p> <p>58</p> <p>59</p> <p>61</p> <p>62</p>
--	---	--	---

28	Utenriksminister Jonas Gahr Støres innlegg på det 14. møtet i OSSEs ministerråd, Brussel, 4. desember 2006	63	30	Erklæring fra Frankrikes delegasjon (på vegne av NATO-landene)	69
29	Formannskapetets oppsummering. Erklæring fra OSSEs formann på tredje plenums sesjon under det fjortende møtet i OSSEs ministerråd	65	31	Erklæring fra Den europeiske union	70
			32	Erklæring fra den Russiske føderasjons delegasjon	71
			33	Erklæring fra Moldovas delegasjon .	72

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

St. meld. nr. 27

(2006–2007)

Om samarbeidet i Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE) i 2006

*Tilråding fra Utenriksdepartementet av 4. mai 2007,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Det politiske samarbeidet

Regjeringen ser samarbeidet i OSSE som en viktig del av arbeidet for å fremme stabilitet, trygghet, demokrati og menneskerettigheter i hele OSSE-området. OSSE er som regional organisasjon det eneste sikkerhetsforum der alle land i Europa, Sentral-Asia, Sør-Kaukasus, samt Russland, USA og Canada deltar på like fot. Regjeringen legger stor vekt på OSSEs visjon om en samlet region preget av stabilitet, fravær av konflikter, og der alle borgere er sikret grunnleggende rettigheter. Videre er regjeringen opptatt av at OSSEs brede rolle på det sikkerhetspolitiske området videreføres. Det innebærer at tradisjonell sikkerhet og stabilitet må ses i nær sammenheng med menneskelig sikkerhet og økonomisk og miljømessig utvikling.

Fra norsk side er vi tilfreds med at OSSE raskt har klart å tilpasse seg endringene i den europeiske sikkerhetspolitiske arkitektur og dermed til å møte nye sikkerhetstrusler. Fra norsk side er vi likeledes opptatt av å styrke OSSEs rolle i å sikre at deltakerlandene oppfyller sine grunnleggende forpliktelser når det gjelder demokrati, menneskerettigheter og viljen til å løse konflikter med fredelige midler. Gjennom dette arbeidet bidrar OSSE til å forberede landene på eventuelle nye utvidelser av EU og NATO. Norge er videre opptatt av å styrke

samarbeidet mellom FN, EU, Europarådet og NATO og å se innsatsen til disse organisasjonene i sammenheng.

Regjeringen anser OSSEs felles verdigrunnlag og brede tilnærming til sikkerhet som organisasjonens fremste styrke. Regjeringen er derfor opptatt av at OSSE fortsatt skal rette oppmerksomheten mot de utfordringer som krever en bred tilnærming. Dette gjelder i første rekke etniske og regionale konflikter, organisert kriminalitet, handel med mennesker, våpen og narkotika og internasjonal terrorisme. Norge har påtatt seg et særlig ansvar når det gjelder OSSEs innsats i kampen mot organisert kriminalitet. Regjeringen ser videre positivt på de drøftinger man har i OSSE når det gjelder miljø, klimaendringer og sikkerhet.

En annen helt sentral oppgave for OSSE er å bidra til en løsning av de gjenværende konfliktene på Vest-Balkan, i Sør-Kaukasus og i Moldova. Regjeringen legger derfor stor vekt på OSSEs rolle både som forum for å håndtere og forebygge konflikter. I tillegg til vårt engasjement i OSSE vil Norge fortsette å bidra konkret til tillitskapende tiltak gjennom direkte prosjektstøtte. Samtidig mener regjeringen at deltakelse i OSSE forplikter deltakerlandene til selv å bidra til å løse konflikter med fredelige midler.

Regjeringen er opptatt av å styrke arbeidet for demokrati og menneskerettigheter. På dette området har OSSE et særlig ansvar for å bidra til demokratiske reformer i deltakerlandene. Dette er viktig for å forebygge destabiliserende interne og regionale konflikter. Det er derfor viktig at alle OSSEs deltakerland står ved sine forpliktelser på dette området. Forslag om å begrense OSSEs engasjement for demokrati og menneskerettigheter er følgelig ikke i tråd med norske holdninger. Fra norsk side tok vi derfor under OSSEs utenriksministermøte i Brussel i desember 2006 til orde for å rette oppmerksomheten mot organisasjonens kjernefunksjoner og avslutte drøftingene av institusjonelle spørsmål.

OSSEs Kontor for demokratiske institusjoner og menneskerettigheter, ODIHR, har et særlig ansvar i forhold til valg og valgobservasjon i hele OSSE-området. ODIHRs arbeid er avgjørende for å opprettholde demokratiske standarder i deltakerlandene. Norge vil derfor arbeide for ODIHRs fortsatte uavhengighet. Samtidig støtter vi forslag om å sikre større geografisk spredning blant valgobservatørene, mer bruk av russisk som språk i valgobservasjonene og større åpenhet i utvelgelsen av lederne for valgobservasjonssendelagene.

Videre vil regjeringen arbeide for å styrke OSSEs innsats for sikkerhetssektorreform med vekt på politi- og justissektoren. Denne innsatsen er av stor betydning for å bygge velfungerende rettsstater og bekjempe korrupsjon og organisert kriminalitet. Norge har særskilt erfaring på dette området gjennom det omfattende internasjonale engasjementet til norsk politi og gjennom den såkalte Styrkebrønnen som består av norske dommere, politijurister, forsvarsadvokater og fengselsrådgivere. Regjeringen vil videreføre innsatsen på dette området.

OSSE har i en årrekke vært viktig for å bygge tillit mellom deltakerlandene gjennom tillitskappende tiltak og avtaler om konvensjonell nedrust-

ning. Som en følge av at Russland ikke har oppfylt sine forpliktelser fra OSSEs toppmøte i Istanbul i 1999 om uttrekning av styrker og materiell fra Moldova og Georgia, har den tilpassede avtalen om konvensjonell nedrustning i Europa ikke trådt i kraft. Inntil vi får en avklaring i dette spørsmålet, må vi regne med at fortsatt manglende fremgang for arbeidet med konvensjonell nedrustning vil vedvare.

Ledelsen av OSSE ivaretas av de enkelte deltakerland i ett år av gangen. Norge hadde formannskapet i 1999. Regjeringen ser det som viktig at alle deltakerland føler eierskap til organisasjonen og arbeider for dens verdier og standarder. Derfor er det positivt at Kasakhstan har lansert sitt kandidatur som formannskap i OSSE i 2009. Etter regjeringens vurdering må Kasakhstan stå fullt og helt bak OSSEs standarder og verdier og gjennomføre nødvendige politiske og demokratiske reformer. Ved å vise en slik positiv utvikling vil Kasakhstan være rede til å lede organisasjonen i 2009.

For Norge er det viktig at OSSEs politiske hovedprioriteringer følges opp gjennom tildeling av tilstrekkelige midler. Budsjettnivået må reflektere organisasjonens faktiske behov og sette organisasjonen i stand til å utføre sitt arbeid på en effektiv måte. Fra norsk side er vi opptatt av at OSSEs feltarbeid fortsatt må prioriteres. Norge arbeider for at tilstrekkelige ressurser må settes av til bl.a. bygging av rettsstaten og innsats på politissektoren, kampen mot menneskehandel, likestilling, menneskerettigheter, håndvåpen og destruksjon av ammunisjon. Vi er særlig opptatt av at OSSE må ha tilstrekkelige ressurser til feltoperasjonene. Norge ønsket også økte ressurser til OSSEs arbeid med valgspørsmål. Arbeidet med å revidere OSSEs finansielle regelverk har pågått i en årrekke, og behovet for at OSSE får på plass en økonomiforvaltning i samsvar med internasjonale standarder blir stadig mer presserende.

2 Freds- og demokratibyggning

OSSE har for tiden 19 feltoperasjoner eller såkalte sendelag i 17 av OSSEs 56 deltakerland. Sendelagene arbeider på Vest-Balkan, Sør-Kaukasus, Sentral-Asia og i Ukraina, Hviterussland og Moldova. Dette kapitlet redegjør for det viktigste arbeidet til sendelagene i de ulike landene.

2.1 Vest-Balkan

På Vest-Balkan bidrar OSSE gjennom relativt store sendelag til konflikthåndtering, fredsbygging og demokratisering. Hovedinnsatsen er rettet mot justissektorreform, demokratiutvikling og utvikling av det sivile samfunn, samt tilrettelegging for retur av flyktninger og internt fordrevne. OSSE samarbeider tett med FN, EU og NATO om disse spørsmålene. Denne innsatsen er høyt verdsatt av landene selv. De ser at OSSE gjennom støtte til reformer bidrar til å forberede landene på et eventuelt EU- og NATO-medlemskap.

Serbia: Sendelagets hovedoppgave er å bistå i demokratiske og institusjonelle reformer, bla. når det gjelder fremme av minoritets- og menneskerettigheter, bekjempelse av korrupsjon og organisert kriminalitet, samt kapasitetsbygging av domstolene med sikte på at Serbia skal kunne gjennomføre krigsforbryterrettssaker i tråd med standardene til Den internasjonale krigsforbryterdomstolen for det tidligere Jugoslavia (ICTY). OSSE har også bistått det serbiske parlamentet med å etablere et kontor for å harmonisere lovutkast med europeiske og andre internasjonale standarder. Sendelaget bistår videre i arbeidet med å finne varige løsninger for flyktninger og internt fordrevne som befinner seg i Serbia.

Den politiske situasjonen i Serbia har i 2006 vært preget av spørsmålet om Kosovos endelige status og avviklingen av statsunionen med Montenegro. Manglende fremdrift i samarbeidet med ICTY er fortsatt et hinder for tettere samarbeid med EU, og samtalene om en Stabiliserings- og assosieringsavtale har stoppet opp. På den annen side ble Serbia i desember, blant annet etter langvarig norsk påtrykk, en del av NATOs Partnerskap for Fred (PfP). Regjeringen mener det er viktig å

vise Serbias lederskap og befolkning at landets fremtid ligger i Europa og det euroatlantiske samarbeid, og vil arbeide videre for å knytte Serbia tettere til et internasjonalt samarbeid.

Serbias samarbeid med ICTY er i så måte avgjørende, og her har sendelaget en viktig rolle å spille. Sendelaget har blant annet bidratt til etableringen av en krigsforbryterdomstol i Serbia, og overvåker gjennomføringen av de sakene som er overført fra ICTY til denne domstolen. Sendelaget bidrar videre til kompetansebygging i rettsapparatet, blant annet gjennom regionale konferanser med deltakelse av dommere, påtale- og forsvarsadvokater. Disse konferansene har bidratt til en bedre flyt i overføringer av fanger og bevismateriale mellom land, samt bedre vitnebeskyttelse.

Kampen mot korrupsjon og organisert kriminalitet er en annen viktig del av Serbias reformprogram. Her bistår OSSE myndighetene med utarbeidelsen av et program for reform av politi- og justissektoren. Dette er særlig viktig for å bedre forholdet mellom ulike folkegrupper og dermed til å sikre Serbias langsiktige stabilitet.

Sendelaget samarbeider nært med sendelagene i Bosnia-Hercegovina og Kroatia samt med UNHCR og EU-kommisjonen i å finne en løsning på det omfattende flyktningproblemet i regionen. Etter Sarajevo-erklæringen mellom de tre land, som ble undertegnet januar 2005, skulle dette vært løst innen utgangen av 2006. Serbia er det landet i Europa med størst antall flyktninger og internt fordrevne, i alt 100.000 flyktninger fra Kroatia og Bosnia-Hercegovina, samt 200.000 internt fordrevne fra Kosovo.

Norge har særlig bidratt til OSSEs arbeid med politireform og har utplassert flere norske eksperter i sendelaget. Det må også ses som en anerkjennelse av Norges flerårige innsats i Serbia at en nordmann ble utnevnt til leder for OSSEs sendelag i februar 2006. Norge har videre spilt en viktig rolle som kontaktpunkt mellom Serbia og NATO.

Regjeringen bidro i 2006 med 170 millioner kroner i bistand til Serbia. Målsettingen er å understøtte reformprosessen og integrering av Serbia i det euroatlantiske samarbeidet. Norge fokuserer særlig på institusjonsbygging innen offentlig for-

valtning, næringsutvikling, infrastruktur og humanitære tiltak for flyktninger og internt fordrevne. I tillegg vil støtte til sikkerhetssektorreform, herunder både politi og forsvar, fortsatt være prioritert.

Kosovo: Sendelaget i Kosovo arbeider som en integrert del av den FN-ledete operasjonen UNMIK. FN driver selv politi- og justissektoren og den sivile administrasjon, EU er ansvarlig for arbeidet med rekonstruksjon og økonomisk utvikling, mens OSSEs hovedoppgave er å bistå med å bygge opp kommunale og sentrale institusjoner. Særlig har OSSE arbeidet med utviklingen av justissektoren, menneskerettigheter og lokaldemokrati. Desentralisering og utvikling av lokaldemokratiet er særlig viktig for å sikre minoritetenes rettigheter.

Spørsmålet om Kosovos fremtidige status er fortsatt uavklart, og dette arbeidet pågår for tiden i FNs sikkerhetsråd. Det er enighet blant OSSEs deltakerland om at OSSE fortsatt vil ha en viktig rolle å spille i Kosovo etter at statusprosessen er slutført.

Etter regjeringens vurdering bør OSSE styrke sitt arbeid med bygging av demokratiske institusjoner. OSSE bør i tillegg ha en rolle å spille når det gjelder å påse at Kosovo opprettholder OSSEs standarder for valg, demokrati og menneskerettigheter. Samtidig bør organisasjonen bidra til kapasitetsbygging og utvikling av et sivilt samfunn.

Regjeringen er opptatt av at Norge fortsatt skal støtte OSSEs arbeid i Kosovo, og anser dette som en viktig del av det internasjonale samfunns og Norges bidrag til et demokratisk og stabilt Kosovo. Norge bidro i 2006 med 100 millioner kroner til Kosovo, og vil fortsatt støtte kapasitetsbygging og utvikling av demokratiske institusjoner og det sivile samfunn. Når UNMIK avvikles vil Norge bidra til EUs planlagte politi- og rettstatsoperasjon i Kosovo.

Kroatia: Til tross for en generelt positiv utvikling, har Kroatia fortsatt store utfordringer knyttet til retur av flyktninger og rettsforfølging av krigsforbrytere. Også når det gjelder demokratiske reformer gjenstår mye. Sendelaget arbeider i det alt vesentlige med flyktningretur, politireform, utvikling av det sivile samfunn, overvåking av rettsaker mot krigsforbrytere, samt reform av medie- og valglovgivningen. I tiden fremover vil sendelaget særlig innrette sin innsats mot overvåking av retur av flyktninger og internt fordrevne, overvåking av rettssaker for krigsforbrytere og arbeidet med å styrke rettighetene til nasjonale minoriteter.

Norge bidro i 2006 med 100 millioner kroner til Kroatiens reformprogrammer, men vil i lys av den

positive utviklingen i landet halvere denne støtten i 2007. Prioriterte områder vil fortsatt være justissektorreform, kapasitets- og institusjonsbygging innen offentlig forvaltning, miljø- og ressursforvaltning og minerydding.

Bosnia-Hercegovina: Reformprosessen i Bosnia-Hercegovina har stanset opp som følge av en vanskelig og uoversiktlig politisk situasjon etter parlamentsvalget i oktober 2006. Det er også manglende fremdrift i forhandlingene om en Stabiliserings- og Assosieringsavtale (SAA) med EU. Før en avtale kan inngås, må det gjøres betydelige fremskritt når det gjelder samarbeid med ICTY, politireform og frie medier. Rettsforfølgelse av krigsforbrytere er videre viktig for den nasjonale forsoningsprosessen.

OSSEs bidrag til justissektorreform er i denne sammenheng av stor betydning. Det samme gjelder det engasjement OSSE har påtatt seg når det gjelder å observere krigsforbrytersaker som er overført fra ICTY til nasjonale domstoler. OSSE har blant annet kommet med en rekke konkrete anbefalinger til forbedringer i lovverket og oppbyggingen av justissektoren. Sendelaget har videre bidratt til forsvarssektorreform, og har særlig sett til at BiH har utviklet demokratisk kontroll over de væpnede styrker. Reform av utdanningssektoren er et annet viktig område for sendelaget.

Norge bidro i 2006 med 120 millioner kroner til kapasitetsbygging og reformer i BiH. Justis- og sikkerhetssektorreform er her et viktig innsatsområde. Norge støtter også viktige prosjekter innen minerydding og utdanning.

Makedonia: Også i Makedonia har sendelaget en viktig oppgave i å bidra til sikkerhetssektorreform. Målsettingen er å sikre domstolenes uavhengighet og begrense korrupsjon og organisert kriminalitet. Sendelaget har blant annet bidratt til utvikling av ny politilov og valglov. Sendelaget har videre bidratt til å bygge kompetanse hos kommunale tjenestemenn for å sette dem i stand til å overta mer makt fra sentrale myndigheter. Dette er viktig for å legge grunnlaget for fredelig sameksistens mellom slaviske makedonere og den albanske minoriteten. En videreføring av reformarbeidet er viktig i forhold til Makedonias ønske om medlemskap i EU og NATO.

Regjeringen er opptatt av at OSSE skal fortsette å bistå makedonske myndigheter på dette området. Norge bidro til sendelagets arbeid blant annet ved at to norske politikere deltok som ressurspersoner i arbeidet med å utvikle de politiske partiene og forbedre den politiske dialogen i Makedonia. Videre deltok Norge med to polititjenestemenn i OSSEs politioperasjon.

Den norske bistanden til Makedonia var i 2006 på 80 millioner kroner. Hovedformålet vil fortsatt være en styrking av demokratiske institusjoner, justissektorreform, respekt for menneskerettigheter, støtte til forsoning, forsvarsreform og næringsutvikling. Støtte til gjennomføring av endringer som følger av Ohrid-avtalen, særlig desentraliseringstiltak, prioriteres høyt.

Albania: Sendelagets viktigste oppgave er å bidra til styrking av Albanias institusjoner, det sivile samfunn, frie medier og respekt for menneskerettighetene. Dette arbeidet foregår både sentralt og lokalt. Som en del av dette arbeidet bidrar sendelaget med å revidere valglovgivningen og med gjennomføringen av valgtekniske reformer. En annen viktig oppgave er støtte til justis- og politisektorreform. Sendelaget har bl.a. vært aktiv i forhold til bekjempelsen av menneskehandel og korrupsjon. Sendelaget har videre bidratt med faglig bistand til den albanske regjeringens gjennomføring av omfattende eiendomsreformer, noe som er av stor betydning for landets økonomiske utvikling. Sendelaget har også bidratt til kapasitetsbygging og utvikling av en velfungerende albansk nasjonalforsamling.

Norge støttet i 2006 Albanias reformarbeid med 35 millioner kroner, som blant annet gikk til infrastruktur og oppbygging av et nasjonalt folke-register. Innsatsen vil i 2007 rettes mot tiltak som er nødvendige for et eventuelt fremtidig EU-medlemskap.

Montenegro: Montenegro ble tatt opp som OSSEs 56. deltakerland den 22. juni 2006, og OSSE-kontoret i Podgorica ble deretter omgjort til sendelag. Også i Montenegro bistår sendelaget med bygging av demokratiske institusjoner, reform av lovgivning, kampen mot organisert kriminalitet og korrupsjon, politireform, beskyttelse av nasjonale minoriteter, mediereform, miljøvern og økonomisk utvikling. I tillegg arbeider sendelaget med å fremme det sivile samfunn. Sendelaget samarbeider tett med Europarådet i dette arbeidet.

Norge bidro til reformarbeidet med 25 millioner kroner i 2006, og vil i 2007 legge større vekt på kapasitets- og institusjonsbygging. Norge gir også støtte til mindre prosjekter innen demokrati- og menneskerettighetstiltak utført av frivillige organisasjoner.

2.2 Sør-Kaukasus

Stabiliteten i Sør-Kaukasus trues av ulike interne konflikter, mangelfullt utviklet demokrati og regionale spenninger. Sendelagene arbeider i hovedsak

med konfliktforebygging, demokratiutvikling og økonomiske og miljømessige spørsmål.

Nagorno-Karabakh: Nagorno-Karabakh er folkerettslig en del av Aserbajdsjan, men er i dag okkupert av armenske militære styrker. Armenia okkuperer også en sikkerhetssone i området mellom Nagorno-Karabakh og Armenia. Internt fordrevne fra denne regionen utgjør et stort problem for Aserbajdsjan.

Fredsforhandlingene mellom Armenia og Aserbajdsjan pågår i den såkalte «Minsk-gruppen», ledet av USA, Russland og Frankrike. OSSE-sendelaget til konflikten bistår Minsk-gruppens medformenn i forhandlingsprosessen, rapporterer om situasjonen og kommer med forslag til hvordan OSSE kan bidra til en fredsløsning. Det er imidlertid vanskelig å se at det vil bli noen løsning på denne konflikten på kort sikt. Fra norsk side vil vi fortsette å bidra til OSSEs arbeid og oppmuntre begge parter til å finne en fredelig løsning på konflikten.

Armenia: Den politiske situasjonen i Armenia er ustabil. Videre fordømmer et nær samstemmig internasjonalt samfunn den armenske okkupasjonen av Nagorno-Karabakh. Denne konflikten bidrar også til å isolere Armenia regionalt. Grensene mot Aserbajdsjan og Tyrkia er stengt, og Armenia holdes utenfor flere viktige regionale samarbeidsprosjekter innenfor petroleums- og transportsektoren.

Sendelaget arbeider særlig med politireform. Norge bidrar i denne sammenhengen til et pilotprosjekt i hovedstaden Jerevan. Reform i kriminalomsorgen og justisapparatet står også sentralt, og det legges stor vekt på befolkningens »rett til rett» (access to justice) blant annet gjennom opplæring av advokater og påtalemyndighet. Armenia har også stort behov for bistand til å håndtering av miljøutfordringer, og sendelaget bidrar til destruering av rakettdrivstoff.

Norge støttet Armenia med 32 millioner kroner i 2006, og vil fortsatt legge vekt på kapasitetsbygging, menneskerettigheter og humanitære prosjekter.

Aserbajdsjan: Utviklingen i Aserbajdsjans preges av landets økende betydning som eksportør av olje og gass. Samtidig står Aserbajdsjan overfor en rekke utfordringer når det gjelder demokratiske reformer, respekt for menneskerettighetene og frie medier. Mediene holdes under streng kontroll gjennom begrenset informasjonstilgang og trusler mot journalister. Også forsamlingsfriheten er begrenset.

OSSE-sendelaget har et bredt mandat og arbeider særlig med spørsmål knyttet til kampen mot

korupsjon, politireform, samt godt styresett på lokalt og sentralt nivå. Et opplæringsprogram for parlamentarikere ble igangsatt i forbindelse med valget i 2005, og det er også gjennomført opplæring for domstolsapparatet. Et program for destruering av rakettdrivstoff er en viktig del av sendelagets arbeid. Norge støtter sendelagets arbeid gjennom sekondering av en medarbeider på økonomiske og miljømessige spørsmål.

Norsk støtte til Aserbajdsjan utgjorde i 2006 rundt 30 mill. kroner og var i all hovedsak rettet mot humanitær bistand knyttet til internt fordrevne fra Nagorno-Karabakh. Regjeringen vil i 2007 særlig støtte institusjonsbygging, demokratiutvikling, det sivile samfunn og menneskerettighetsarbeid.

Georgia: Myndighetene i Georgia har vist politisk vilje til å gjennomføre nødvendige strukturelle endringer og reformer, blant annet innenfor politisk og rettsvesen, offentlig og sosial sektor, forsvar, næringsliv, transportsektoren og i landbruket. En hovedutfordring for Georgia er at landet ikke har full kontroll med eget territorium som følge av konfliktene med de to utbrytterrepublikkene Sør-Ossetia og Abkhasia. I Abkhasia er i tillegg store deler av den georgisktalende befolkningen fordrevet. Russland har militære styrker i begge utbrytterrepublikkene.

OSSE har en sentral rolle når det gjelder konflikten i Sør-Ossetia, mens konflikten i Abkhasia overvåkes av FN. Det belgiske OSSE-formannskapet arrangerte i 2006 en giverkonferanse for Sør-Ossetia, og fikk tilsagn på om lag 80 millioner kroner til gjenoppbygging i regionen. Fra norsk side lovet vil 2 millioner kroner til slik gjenoppbygging. Tiltakene er ment å støtte opp under den georgiske fredsplanen for Sør-Ossetia og bidra til økt tillit mellom partene.

Ved siden av fredsbygging, er demokratiutvikling en viktig del av sendelagets virksomhet. Politireform og styrking av grenseovervåkingen har vært særlige satsningsområder.

Georgia er et viktig samarbeidsland for Norge, og bistanden utgjorde i 2006 rundt 47 millioner kroner. Fra norsk side bidrar vi særlig til reform av justissektoren gjennom den såkalte styrkebrønnen, utvikling av lokaldemokrati og det sivile samfunn, bærekraftig energi- og miljøforvaltning samt kultur. Denne innsatsen vil bli videreført.

2.3 Ukraina, Hviterussland og Moldova

Ukraina, Hviterussland og Moldova utgjør sammen med Russland EUs østgrense, og er der-

for en viktig del av EUs naboskapspolitikk. Moldova er kommet lengst i å utdype forbindelsene med EU gjennom en handlingsplan med EU som bl.a. innebærer bistand til reformprosessen i landet. OSSEs rolle i de tre landene er svært ulik som følge av ulike mandater for samarbeidet med myndighetene.

Ukraina: OSSEs prosjektkontor i Kiev samarbeider tett med ukrainske myndigheter om nødvendige reformer. Et av de største prosjektet er omskolering av tidligere militære. Dette er også et viktig innsatsområde for NATO. I tillegg til dette arbeidet bidrar sendelaget til justissektorreform og styrking av demokratiske institusjoner. Dette var et viktig bidrag til at parlamentsvalget i 2006 i all hovedsak ble gjennomført i tråd med OSSEs forpliktelser.

Norge vil i 2007 bistå Ukraina med rundt 26 millioner kroner konsentrert om demokratibyggning, reform av sikkerhetssektoren, miljø og energi, helse- og sosialsektoren, næringsutvikling, utdanning og forskning.

Hviterussland: Den politiske situasjonen i Hviterussland er svært kritikkverdig, med manglende politisk frihet, manglende ytringsfrihet, og alvorlige brudd på menneskerettighetene. Norge og EU-landene har ved en rekke anledninger rettet skarp kritikk i OSSEs faste råd mot brudd på menneskerettighetene og undertrykking av opposisjonen i Hviterussland. Gjennomføringen av presidentvalget mars 2006 var særlig kritikkverdig.

Aktiviteten til sendelaget i Minsk er kontrollert av hviterussiske myndigheter. Dette vanskeliggjør arbeidet for å styrke menneskerettighetene, mediefriheten og det sivile samfunn. Til tross for sendelagets vanskelige arbeidsforhold, spiller OSSE en viktig rolle i å oppmuntre det sivile samfunn og støtte den demokratiske bevegelsen. Sendelaget overvåker og rapporterer således om menneskerettighetsbrudd, følger rettssaker og arbeidet til enkelte frivillige organisasjoner. Kontoret mottok rundt 80 klager på brudd på menneskerettighetene og tok en del av disse opp med myndighetene. Kontoret arbeider også med bedring av levekårene og økt miljøbevissthet rundt Tsjernobyl, og støttet i 2006 en konferanse mot menneskehandel.

Norge vil styrke støtten til de demokratiske kreftene i Hviterussland i 2007, og regjeringen arbeider med en strategi for norsk innsats i Hviterussland.

Moldova: Sendelagets hovedoppgave i Moldova er å bidra til en forhandlingsløsning mellom Moldova og utbrytterregimet i Transnistria. Forhandlin-

gene viste ingen fremdrift i 2006. Dette skyldes primært at Transnistria ikke vil delta i samtaler i protest mot et nytt tollregime som er innført i regionen og som innebærer at transnistriske selskaper må ha moldovske tollpapirer for å kunne eksportere til Ukraina. Det nye regimet følger etter langvarig press fra blant annet EU, og har medført at moldovske myndighetene har fått styrket kontroll med handelen.

En annen viktig oppgave for sendelaget er å bistå i tilbaketrekkingen og destruksjonen av russisk militært materiell fra Transnistria. OSSE har stilt både teknisk ekspertise og økonomiske ressurser til rådighet for dette arbeidet, som også Norge bidrar til. Det er imidlertid ingenting som tyder på at Russland vil oppfylle sine forpliktelser fra OSSE-toppmøtet i Istanbul i 1999 om å trekke resterende ammunisjon og våpen ut av Moldova.

Bekjempelse av menneskehandel er en tredje viktig oppgave for sendelaget. Moldova er det største opprinnelseslandet i Europa for handel med kvinner og barn til prostitusjon, i tillegg til å være transittland for trafikk fra land lenger øst. Transnistria er et viktig knutepunkt for denne typen organisert kriminalitet. Vold mot kvinner og barn i hjemmet er likeledes et stort problem og man har sett en sammenheng mellom dette og den omfattende menneskehandelen. Sendelaget har bistått moldovske myndigheter med å utarbeide nye lover for bekjempelse av menneskehandel, og når lovgivningen nå tilfredsstillende europeiske standarder, vil sendelaget arbeide med gjennomføring av lovverket.

Sendelaget og ODIHR har også samarbeidet med myndighetene om revidering av valglovgivningen. I juli 2006 vedtok parlamentet en rekke endringer basert på anbefalingene fra ODIHR og Venezia-kommisjonen i Europarådet. Den nye lovgivningen utgjør et solid grunnlag for å avholde frie og rettferdige valg i Moldova.

Norge støtter sendelaget gjennom sekondering av norsk personell, og vil i 2007 bistå Moldova med rundt 20 millioner til institusjonsbygging og demokratisering. Blant annet vil Norge gjennom den såkalte Styrkebrønnen bidra til justissektorreform og bygging av en rettsstat i tråd med kravene fra OSSE og EU.

2.4 Sentral-Asia

De fem sentralasiatiske republikkene står overfor store utfordringer. Landene har svakt utviklede politiske og demokratiske institusjoner, tildels autoritære styresett, og utbredt korrupsjon. I

tillegg er det betydelige fattigdoms- og miljøproblemer i regionen, samtidig som man ser tendenser til fremvekst av islamsk fundamentalisme. Ulovlig handel med narkotika, mennesker og våpen er også en betydelig utfordring. Ustabiliteten i Afghanistan kan også lett forårsake økt uro i disse landene. Sentral-Asia er samtidig en viktig strategisk region som følge av store olje- og gassforekomster og beliggenheten mellom Russland og Kina.

OSSE har små sendelag i alle de fem sentralasiatiske landene som bistår landene med politiske og økonomiske reformer. Viktige oppgaver for sendelagene er institusjonsbygging, støtte til frie medier og det sivile samfunn, politi- og justissektorreform, bekjempelse av menneskehandel, våpen og narkotika, samt økonomiske og miljømessige aktiviteter.

Mens sendelagene i Kasakhstan, Kirgisistan, Tadsjikistan og Turkmenistan har et omfattende engasjement med vekt på konfliktforebygging og reformer, ble mandatet til sendelaget i Usbekistan betydelig svekket i 2006. Sendelaget får nå ikke rapportere om den politiske utviklingen. Det er viktig å unngå at de andre sendelagene blir tilsvarende svekket.

Fra norsk side er vi opptatt av å bidra aktivt til styrking av demokratiske institusjoner og menneskerettigheter i Sentral-Asia, og vi ønsker derfor at OSSE skal styrke sitt engasjement i regionen. Prioriterte områder for vår bilaterale innsats er bekjempelse av fattigdom og organisert kriminalitet, samt styrket miljø- og ressursforvaltning og grensekontroll. Hovedinnsatsen er i Kasakhstan, Kirgisistan og Tadsjikistan.

Kasakhstan: Kasakhstan har stor grad av politisk og økonomisk stabilitet, og fremstår som det ledende landet i regionen. Sendelaget bistår kasakhstanske myndigheter i arbeidet med justis- og politireform, bekjempelse av internasjonal terrorisme og korrupsjon, valgreform, kampen mot menneskehandel, mediefrihet og destruksjon av rakettdrivstoff.

Kasakhstan har fremmet sitt kandidatur som OSSE formannskap i 2009. Regjeringen ser positivt på kandidaturet, men legger vekt på at Kasakhstan må stå fullt og helt bak OSSEs standarder og verdier og gjennomføre nødvendige politiske og demokratiske reformer. Ved å vise en slik positiv utvikling vil Kasakhstan være rede til å lede organisasjonen i 2009.

Regjeringen bidro i 2006 med 17 millioner kroner i bistand til Kasakhstan og vil videreføre støtte til demokratiutvikling, bedret styresett, og kompetanseheving i energi- og miljøsektoren.

Kirgisistan: I Kirgisistan skaper manglende sosial og økonomisk utvikling og omfattende korrupsjon betydelig folkelig misnøye og politisk uro. Sendelagets hovedoppgave er å bistå landets myndigheter med gjennomføringen av demokratiske reformer, særlig innen justissektoren, med vekt på lovgivning og politireform. Utvikling av et bærekraftig demokrati gjennom støtte til nasjonalforsamlingen, politiske partier og frivillige organisasjoner samt frie medier er også en viktig del av sendelagets arbeid. Sendelaget har videre bistått i forbedring av rammebetingelsene for private investeringer, kampen mot korrupsjon og arbeidet med oppbevaring av farlig avfall (hovedsakelig uran).

Norge er en hovedbidragsyter til OSSEs arbeid med politireformer i Kirgisistan. Dette arbeidet vil bli videreført. I tillegg bidrar Norge til fattigdomsbekjempelse og bedring av situasjonen for svake grupper, bedret styresett og utvikling av landets vannkraftressurser. Norge bistand til Kirgisistan utgjorde 16 millioner kroner i 2006.

Tadsjikistan: Tadsjikistan er det fattigste av de sentralasiatiske landene, og organisert kriminalitet knyttet til narkotikatrafikk fra Afghanistan bidrar til å undergrave stabiliteten i landet. Samtidig er de demokratiske institusjonene svake. Manglende mediefrihet er også en grunnleggende svakhet. Videre avdekket ODIHR vesentlige mangler ved presidentvalget i 2006. Sendelagets innsats er rettet inn mot justissektoren, styrking av menneskerettighetene, styrket grensekontroll og mediefrihet. Sendelaget arbeider også med destruksjon av landminer, håndvåpen og overskuddsammunisjon.

Norge har engasjert seg aktivt i arbeidet med destruksjon av håndvåpen og overskuddsammunisjon, og stilte bl.a. norsk ekspertise til disposisjon

for OSSE-sendelaget. Norge bidrar også til bekjempelse av smugling og ulovlig handel med våpen, narkotika og mennesker, og bidro med 15 millioner kroner til Tadsjikistan i 2006.

Usbekistan: Det er ingen lyspunkter når det gjelder den politiske utviklingen i Usbekistan. Regimet er autoritært og står bak alvorlige brudd på menneskerettighetene. Mediene har ingen frihet. Mangelen på politisk frihet og økonomisk fremgang har skapt grobunn for radikale islamister. Samtidig bruker myndighetene dette som påskudd for å videreføre et autoritært regime.

Myndighetene reagerte i 2006 mot den tilnærmet samstemte internasjonale kritikken mot situasjonen i Usbekistan ved å begrense sendelagets arbeidsmuligheter. Sendelaget ble således fra 1. juli 2006 redusert til et prosjektkontor som ikke kan rapportere om den politiske utviklingen. Usbekiske myndigheter har nå nærmest full kontroll over sendelagets aktiviteter. Under de rådende forhold er dette svært uheldig. Det er derfor viktig å opprettholde det politiske presset mot Usbekistan i OSSEs faste råd.

Turkmenistan: I Turkmenistan er behovet for demokratiske og økonomiske reformer enormt, samtidig som menneskerettighetssituasjonen er svært alvorlig. Det er imidlertid håp om en mer positiv utvikling under Turkmenistans nye president, som tok over i februar i år etter at den eneveldige presidenten gjennom mange år, Nijazov, døde i desember 2006. OSSE vil derfor styrke kontakten med turkmenske myndigheter og søke å bidra til en positiv utvikling. Sendelagets viktigste arbeidsoppgaver i 2006 var konfliktforebygging og fremme av stabilitet, samfunnsøkonomisk utvikling, miljø, grensesikkerhet, demokratisering og menneskerettigheter.

3 Samarbeid om demokrati og menneskerettigheter

OSSEs arbeid for beskyttelse av menneskerettighetene, utvikling av demokrati og styrking av rettsstatsprinsipper er viktige bidrag til langsiktig stabilitet. I dette arbeidet er ODIHR og sendelagene viktige. Det er uenighet i OSSE om organisasjonens vektlegging av arbeidet med menneskerettigheter og demokrati. Norge støtter OSSEs arbeid på dette området, og er særlig opptatt av å bevare ODIHRs selvstendige rolle. Norge er likeledes opptatt av at OSSE må samarbeide nært med andre internasjonale organisasjoner, i første rekke Europarådet.

Det har vært en økende tendens til direkte angrep og trusler mot menneskerettighetsforsvarere i OSSE-landene. En rekke frivillige menneskerettighetsorganisasjoner har dessuten opplevd at deres lokaler er blitt ødelagt og at deres medlemmer er blitt forfulgt. Fra norsk side ønsker vi at OSSE skal styrke sitt arbeid for å støtte menneskerettighetsforsvarere.

3.1 Valgobservasjon og valgstandarder

ODIHR utfører et viktig arbeid for å opprettholde høye standarder i OSSE-landene knyttet til valg gjennomføring og demokrati. Det er imidlertid uenighet blant OSSE-landene om hvor stor grad av uavhengighet ODIHR skal ha i arbeidet med valgobservasjon og valgstandarder. Særlig fra russisk og en del andre SUS-lands side er det et ønske om å få en sterkere styring fra deltakerlandene av ODIHRs aktiviteter. Samtidig ønsker disse landene en bredere sammensetning av de sendelag som observerer de enkelte valg, og økt bruk av russisk som språk i disse sendelagene. Dette var bakgrunnen for at OSSEs utenriksministermøte i desember 2006 fattet en beslutning som vil sikre større geografisk spredning i sammensetningen av sendelagene samt større åpenhet når det gjelder utvelgelse av ledere for sendelagene. Samtidig er vi fra norsk side tilfreds med at ODIHRs uavhengighet er bevart.

Når det gjelder den faktiske valgobservasjonen bidro Norge med 18 korttids- og tre langtidsobservatører i 2006. OSSE observerte ti valg i 2006 i hhv.

Ukraina, Hviterussland, Aserbajdsjan, Makedonia, Montenegro, Bosnia-Hercegovina, Latvia, Georgia og Tadsjikistan. Mindre evalueringsgrupper ble også sendt til Canada, Nederland, Italia, Bulgaria og USA.

Parlamentarikerforsamlingen er en viktig del av OSSEs samlede innsats. Parlamentarikersamarbeidet er blant annet viktig for OSSEs arbeid med valgobservasjon. Dessverre har det vist seg vanskelig å få til et optimalt samarbeid mellom OSSEs parlamentarikerforsamling og ODIHR på grunn av uenighet om ansvarsfordeling og arbeidsmåter. Dette er uheldig fordi det svekker ODIHRs troverdighet i en tid der ODIHRs arbeid er under press fra Russland og andre SUS-land.

Valgobservasjon og -rådgivning er etter regjeringens syn en av OSSEs kjerneoppgaver. Det er derfor viktig å bygge videre på den kompetanse ODIHR besitter, og som er internasjonalt anerkjent. Tilsvarende er det etter regjeringens oppfatning viktig å få til et godt samarbeidsforhold mellom ODIHR og parlamentarikerforsamlingen. Et slikt styrket samarbeid vil være viktig for det internasjonale samfunns muligheter til å overvåke valg.

3.2 Menneskehandel og seksuell utnyttelse av barn

Menneskehandel er en alvorlig utfordring for alle OSSE-land enten dette er som opprinnelses-, transitt- eller mottakerland. Den mest utbredte formen for menneskehandel i OSSE-området er kvinner og barn som blir utnyttet til prostitusjon og andre seksuelle formål. Det er også et økende problem at stadig flere tvinges inn i slavelignende arbeidsforhold. OSSE samarbeider nært med andre internasjonale organisasjoner og aktører i kampen mot menneskehandel.

Under ministermøtet i Brussel i desember 2006 ble det besluttet å styrke OSSEs innsats mot seksuell utnyttelse av barn. Som et ledd i dette arbeidet vil OSSE vurdere mulighetene for å styrke samarbeidet med internettleverandører, kredittkortselskaper, banker og andre finansinstitusjoner, samt å fjerne begrensningene vedrørende straffeforføl-

ging av alvorlige sexforbrytelser begått i andre land.

Norge er en pådriver for OSSEs kamp mot menneskehandel. Sentralt i dette arbeidet står regjeringens handlingsplan for en koordinert og samordnet innsats for å stoppe handelen med mennesker og for å sikre ofrene bistand og beskyttelse. Norge støtter blant annet ODIHRs arbeid på dette området i Sentral-Asia, Vest-Balkan og Moldova. Utenriksministermøtet besluttet i desember 2006 å styrke samarbeidet om disse spørsmålene gjennom utarbeiding av retningslinjer og holdningskampanjer.

3.3 Likestilling og sikkerhet

Likestilling er både et demokrati- og menneskerettighetsspørsmål, samtidig som kvinners deltakelse og erfaringer er viktige i konflikthåndtering og fredsbygging. OSSE, gjennom ODIHR og sendelagene, gir konkrete bidrag til fremme av kvinners rettigheter og deltakelse i det offentlige liv gjennom konkrete prosjekter. I tillegg er OSSE et forum for økt politisk oppmerksomhet om utfordringene knyttet til likestilling.

Norge har i henhold til strategien for kvinne- og likestillingsrettet utviklingssamarbeid 1997-2005 arbeidet aktivt for å bevisstgjøre deltagerlandene og OSSE-sekretariatet om likestillingsperspektivet i forhold til nominering til posisjoner i OSSE og spilte en sentral rolle i å fremforhandle OSSEs handlingsplan for likestilling som ble vedtatt på utenriksministermøtet i Sofia 2004. Handlingsplanen fokuserer på opplæring, ledelse og rekruttering og har også klare referanser til oppfølging av Sikkerhetsrådets resolusjon 1325 (2000) om kvinners rolle i konfliktforebygging og gjenoppbygging.

I tråd med Regjeringens handlingsplan for implementering av sikkerhetsrådets resolusjon 1325, har Norge arbeidet for å fremme kvinneverkspektivet i konfliktløsning og fredsbygging. Norge fikk således inkludert FNSR 1325 i agendaen til den årlige sikkerhetskonferansen i Wien med norsk temainnleder. Som en oppfølging til denne konferansen har vi fra norsk side foreslått å utarbeide en tilleggsprotokoll til den såkalte Code of Conduct on Politico-Military Aspects of Security om kvinner i konfliktforebygging og krisesituasjoner (jf. kap. 5).

3.4 Toleranse og ikke-diskriminering

Som et ledd i OSSEs arbeid med toleranse ble det i 2006 avholdt to konferanser i Almaty og Dubrovnik som anbefalte at OSSEs burde rette sin innsats mot ungdom, utdanning og media, samt å utvikle organisasjonens rolle som tilrettelegger for partnerskap mellom kulturelle og religiøse grupperinger. I tillegg til dette arbeidet har ODIHR som en viktig målsetting å bistå lokale myndigheter og det sivile samfunn med å bekjempe såkalte hatmotiverte hendelser. Dette er bakgrunnen for at ODIHR de senere år har bygget ut en informasjonsbase som gir en oversikt over rasistisk motiverte hendelser i deltakerlandene om nasjonal lovgivning på området og konkrete eksempler på tiltak mot rasisme. ODIHR har også en rekke prosjekter som retter seg mot skolevesenet, herunder utvikling av skolemateriell om Holocaust og andre typer for rasisme. Videre er det utviklet utdanningsprogrammer rettet mot politi- og justisvesenet.

Norge er opptatt av at OSSEs arbeid med toleransespørsmål skal ses i sammenheng med den interkulturelle og interreligiøse dialogen som finner sted i FN og Europarådet.

4 Økonomisk og miljømessig samarbeid

Sammenheng mellom økonomisk utvikling og sikkerhet, samt mellom miljø og sikkerhet er en del av OSSEs brede tilnærming til konfliktforebygging. Russland og landene i Kaukasus og Sentral-Asia er opptatt av at OSSE skal få en sterkere rolle i arbeidet med økonomiske og miljømessige spørsmål. De samme landene understreker at OSSE i dag legger for stor vekt på spørsmål knyttet til demokrati og menneskerettigheter.

Regjeringen mener at sammenhengen mellom miljø og sikkerhet blir stadig viktigere og at det derfor er av stor betydning at dette får en større plass i OSSEs arbeid. Samtidig har OSSE for få ressurser og for liten kapasitet til å drive større prosjekter innenfor dette saksområdet. OSSE bør derfor identifisere områder der organisasjonen har faglige fortrinn. Det innebærer at OSSE fortsatt bør sette søkelyset på temaer og problemområder som utgjør sikkerhetsmessige utfordringer, og samarbeide med andre aktører for å finne løsninger og eventuelt gjennomføre prosjekter. Et godt eksempel er det initiativ som er tatt for å vurdere miljø og sikkerhet i Sørøst-Europa, Kaukasus og Sentral-Asia gjennom et formalisert samarbeid mellom OSSE, FN, NATO og Det regionale miljø-senter for Sentral- og Øst-Europa.

Utvikling av sikre transportnettverk for å fremme regionalt økonomisk samarbeid og stabili-

tet er også en viktig del av OSSEs arbeid. Norge har tatt et særlig ansvar for å drive dette arbeidet fremover, og som et ledd i dette ble det avholdt et seminar i Tønsberg i 2006 med vekt på transport, miljø og sikkerhet. Seminaret samlet landene rundt Svartehavet, Kaspiahavet og nordområdene. Dette initiativet er Romania nå i ferd med å følge opp. Videre vil det som ledd i dette arbeidet også bli avholdt en konferanse i Tadsjikistan i 2007 om mulighetene for utvikling av transitttransport gjennom Sentral-Asia frem mot 2015.

Det er en økende interesse blant OSSEs deltakerland for å drøfte miljø og energisikkerhet. I tiden fremover vil OSSE særlig drøfte miljø-sikkerhet og -styresett, sosiale virkninger av miljøproblemer og bærekraftig økonomisk utvikling. Det spanske OSSE-formannskapet har også foreslått en egen OSSE-strategi for miljø-sikkerhet. Det er usikkert om dette arbeidet vil bli slutført i løpet av 2007.

Regjeringen er opptatt av at OSSE også skal ha en rolle når det gjelder spørsmål knyttet til miljø og energisikkerhet. Dette ut fra en erkjennelse av at trusler mot sikkerheten kan komme både fra klimatiske endringer og andre miljømessige utfordringer. OSSE bør også vurdere hvilken rolle organisasjonen kan spille når det gjelder energisikkerhet.

5 Politisk-militært samarbeid

Dagens trusler mot regional sikkerhet er i første rekke knyttet til kampen mot internasjonal terrorisme, organisert kriminalitet, interne maktkamper og etniske eller religiøse konflikter. Dette har ført til at OSSEs arbeid med tillitsskapende tiltak mellom stater og konvensjonell nedrustning er blitt mindre. Innenfor det politisk-militære området er det viktigste utestående spørsmålet at den tilpassede avtalen for konvensjonelle styrker i Europa ikke kan tre i kraft fordi Russland ikke oppfyller forpliktelsene fra OSSEs toppmøte i Istanbul i 1999. Samtidig har OSSE styrket sitt arbeid med å forhindre ulovlig handel av håndvåpen og spredning av masseødeleggelsesvåpen.

OSSE står i fremste rekke i utviklingen av et multinasjonalt rammeverk mot ulovlig handel med håndvåpen. Dette arbeidet er basert på den såkalte »bestepsishåndboken« fra 2003 og det er opprettet en samarbeidsmekanisme for å sikre gjennomføring i alle deltakerland. Som følge av at det ikke ble oppnådd enighet om en slutterklæring fra FNs tilsynskonferanse om håndvåpen i juni 2006 vil det regionale arbeidet med disse spørsmålene bli desto viktigere i årene som kommer. OSSE kan også bistå andre regionale organisasjoner i dette arbeidet. I perioden 2001 – 2005 ble det destruert over 5,2 millioner håndvåpen i OSSE-regionen. Nær en million av disse var konfiskerte våpen (ulovlig besittelse, smugling).

Norge støtter aktivt opp om OSSEs arbeid mot spredning av håndvåpen og destruksjon av ammunisjon. Regjeringen vil fortsette innsatsen også på dette området i tiden fremover.

Et annet viktig området for OSSE er å bidra til sikring og destruksjon av lagre av konvensjonell ammunisjon. Armenia, Aserbajdsjan, Hviterussland, Kasakhstan, Russland, Tadsjikistan, Ukraina og Usbekistan har anmodet OSSE om støtte til sin nasjonale innsats på dette området. Ammunisjonen i disse landene er til dels dårlig sikret og utgjør både direkte og indirekte en sikkerhetstrussel. I tillegg utgjør ammunisjonen et stort miljøproblem og hemmer lokal økonomisk utvikling. Det er derfor viktig å raskt få denne ammunisjonen under trygghende kontroll og å destruere overskuddet. Norge har støttet programmet i Tadsjikistan finansielt og med en norsk militær offiser i to år.

OSSE er likeledes engasjert i destruksjonen av gammelt rakettdrivstoff som utgjør et omfattende miljøproblem flere OSSE-land, og en «bestepsishåndbok» er utviklet for sikring og opprydding av slikt drivstoff.

OSSE har utviklet en rekke tillits- og sikkerhetsskapende tiltak i de senere år som bl.a. innebærer gjensidig utveksling av informasjon om demokratisering og organisering av de væpnede styrker, militære øvelser og inspeksjoner, evalueringer og besøk. En viktig plattform for dette arbeidet er det såkalte Wien-dokumentet fra 1999. Et annet viktig tiltak er den såkalte atferdskodeksen av 1994 som bl.a. har som formål å bidra til demokratisering av væpnede styrker i hele OSSE-området. Det arbeides nå med å videreutvikle kodeksen, bl.a. for å få innarbeidet i rapporteringsregimet spørsmål om deltakerstatenes implementering av FNs Sikkerhetsråds resolusjon 1325 om kvinner i væpnede konflikter og konfliktforebygging. Norge og Sverige er initiativtakere til dette arbeidet.

OSSE har likeledes en oppgave når det gjelder å overvåke og verifisere destruksjon og begrensninger av tyngre våpen og personell for Bosnia-Hercegovina, Kroatia, Montenegro og Serbia. Gjennomføringen har i 2006 gått rutinemessig, og bidrar til normalisering mellom partene.

5.1 Konvensjonell nedrustning

Avtalen om konvensjonell nedrustning i Europa (CFE-avtalen) har siden 1992 bidratt til å fjerne over 64 000 tyngre våpen i Europa. Avtalen har på denne måten bidratt til å hindre destabiliserende styrkekonsentrasjoner. Dette gjelder også i Norges nærområder.

Under OSSEs toppmøte i 1999 ble en ny avtale vedtatt som er tilpasset de nye sikkerhetspolitiske realiteter i Europa. Den tilpassede avtalen vil tre i kraft når alle 30 statsparter har ratifisert. De fleste statsparter mener imidlertid at det fortsatt gjenstår forpliktelser angående uttrekning av russisk personell og utstyr fra Georgia og Moldova. Russland på sin side hevder at dette er CFE-avtalen uvedkommende. NATO har høsten 2006 uttalt at man har merket seg positiv utvikling i forholdet mellom

Russland og Georgia, men at man samtidig er skuffet over fravær av fremdrift i Moldova. Uttalelsen er støttet av flere statsparter utenfor NATO. Nåværende avtale vil gjelde fram til den tilpassede avtalen trer i kraft. Det er liten grunn til å forvente fremgang på dette området i tiden fremover.

5.2 Avtalen om åpne luftrom

Formålet med avtalen, som ble undertegnet i 1992 og trådte i kraft i 2002, er å skape større åpenhet mellom partene ved at de gjensidig åpner sine luftrom for et avtalt antall årlige overflygninger med fly utstyrt med bestemte sensorer. Det er 34 statsparter til avtalen.

Den praktiske gjennomføringen av observasjonsflygninger var god i 2006. Det ble også utført et omfattende arbeide i den konsultative kommisjon for å utvikle regler og prosedyrer for gjennomføring av observasjonsflygninger. Norge gjennomfører to til tre flygninger årlig over Russland/Hviterussland, og mottar én russisk flygning i året.

5.3 Bekjempelse av terrorisme

FNs sikkerhetsrådsresolusjoner, protokoller og konvensjoner utgjør det juridiske og politiske rammeverk for OSSEs aktiviteter for bekjempelse av internasjonal terrorisme. OSSE har en tett dialog med internasjonale og regionale institusjoner som FN, NATO og Europarådet på dette området. Gjennom sitt arbeid bidrar OSSE til å skape politisk tilslutning til nye initiativ og tjene som plattform for tekniske eksperter fra spesialiserte organisasjoner. På utenriksministermøte i Brussel ble det besluttet å samle eksperter på internasjonalt juridisk samarbeid og beskyttelse av reisedokumenter til ekspertkonferanser i Wien. Formålet med ekspertkonferansene er å belyse problemene, stimulere til internasjonalt samarbeid og identifisere mottiltak mot terrorisme.

Norge har ved flere anledninger lagt vekt på OSSEs fortrinn til å ivareta de mer langsiktige tiltak i kampen mot internasjonal terrorisme. Vi har også fra norsk side henvist til ODIHRs forslag om å vurdere OSSEs muligheter til å gjennomføre Europarådets retningslinjer for terrorismebekjempelse. Initiativet har så langt ikke ført frem på grunn av motvilje hos enkelte deltakerland. Fra norsk side er vi opptatt av at OSSE skal bidra med

nasjonal ekspertise for å styrke OSSEs betydning som en felles regional plattform i kampen mot terrorisme.

5.4 Politireform og -utdanning

OSSE har et betydelig engasjement når det gjelder å bidra til sikkerhetssektorreform. OSSEs arbeid på dette området omfatter ekspertrådgivning, faglig assistanse og utvikling av ansvarlige nasjonale polititjenester som hjelper og beskytter sine innbyggere. De største programmene er fremdeles på Vest-Balkan. Politiprogrammene i Kaukasus og Sentral-Asia ble tidligere finansiert gjennom frivillige bidrag. Dette har til en viss grad gjort langtidsplanlegging vanskelig, men bla. pga. påtrykk fra Norge vil disse programmene i fremtiden finansieres over OSSEs ordinære budsjett. Norge har vært aktiv bidragsyter til OSSEs arbeid med politireform i Serbia og Kirgisistan.

5.5 Grensesikkerhet

Under OSSEs utenriksministermøte i 2005 ble deltakerlandene enige om et OSSE-konsept for grenseforvaltning og -sikkerhet. Formålet med konseptet er å øke samarbeidet mellom grense- og tollmyndigheter og legge til rette for bevegelse av mennesker, varer, tjenester og investeringer på tvers av grenser bl.a. gjennom samarbeid om reisedokumenter og visum. Videre vil man samarbeide om bekjempelse av organisert kriminalitet, handel med mennesker, narkotika og våpen og ulovlig migrasjon. I 2006 ble det oppnådd enighet om å etablere et nettverk av nasjonale kontaktpunkter for grensespørsmål og en innsatsgruppe for dette arbeidet. Hensikten med etableringen av et slikt nettverk er å legge til rette for informasjonsutveksling mellom deltakerlandene når det gjelder grenserelaterte spørsmål.

Regjeringen ser med stor interesse på det arbeidet OSSE gjør innen grensesikkerhet og administrasjon. Spesielt viktig vil det være at OSSE i tiden fremover iverksetter programmer i de sentralasiatiske landene. Et grenseprogram i Tadsjikistan er i ferd med å iverksettes og vil fungere som modell for liknende programmer i andre sentralasiatiske land som ønsker OSSEs bistand på dette området.

6 Partnersamarbeid

OSSE har et partnersamarbeid med Japan, Sør-Korea, Thailand, Afghanistan og Mongolia, Algerie, Egypt, Israel, Jordan, Marokko og Tunis. Dialogen med partnerlandene har så langt ikke gitt de ønskede politiske resultater, og det vurderes nå om samarbeidet og dialogen kan utvides ved at partnerlandene inkluderes sterkere i OSSEs arbeid. En mulighet som drøftes er etableringen av et partnerskapsfond basert på frivillige bidrag. Det har hittil ikke være mulig å oppnå enighet om et slikt tiltak.

OSSEs deltakerland har årlige møter med partnerlandene i middelhavsområdet og i Asia. I forhold til middelhavslandene drøftet man i 2006 migrasjon og toleransespørsmål. I forhold til de asiatiske landene drøftet man spørsmål knyttet til menneskelig sikkerhet, økonomiske og miljømessige spørsmål, bekjempelse av terrorisme og

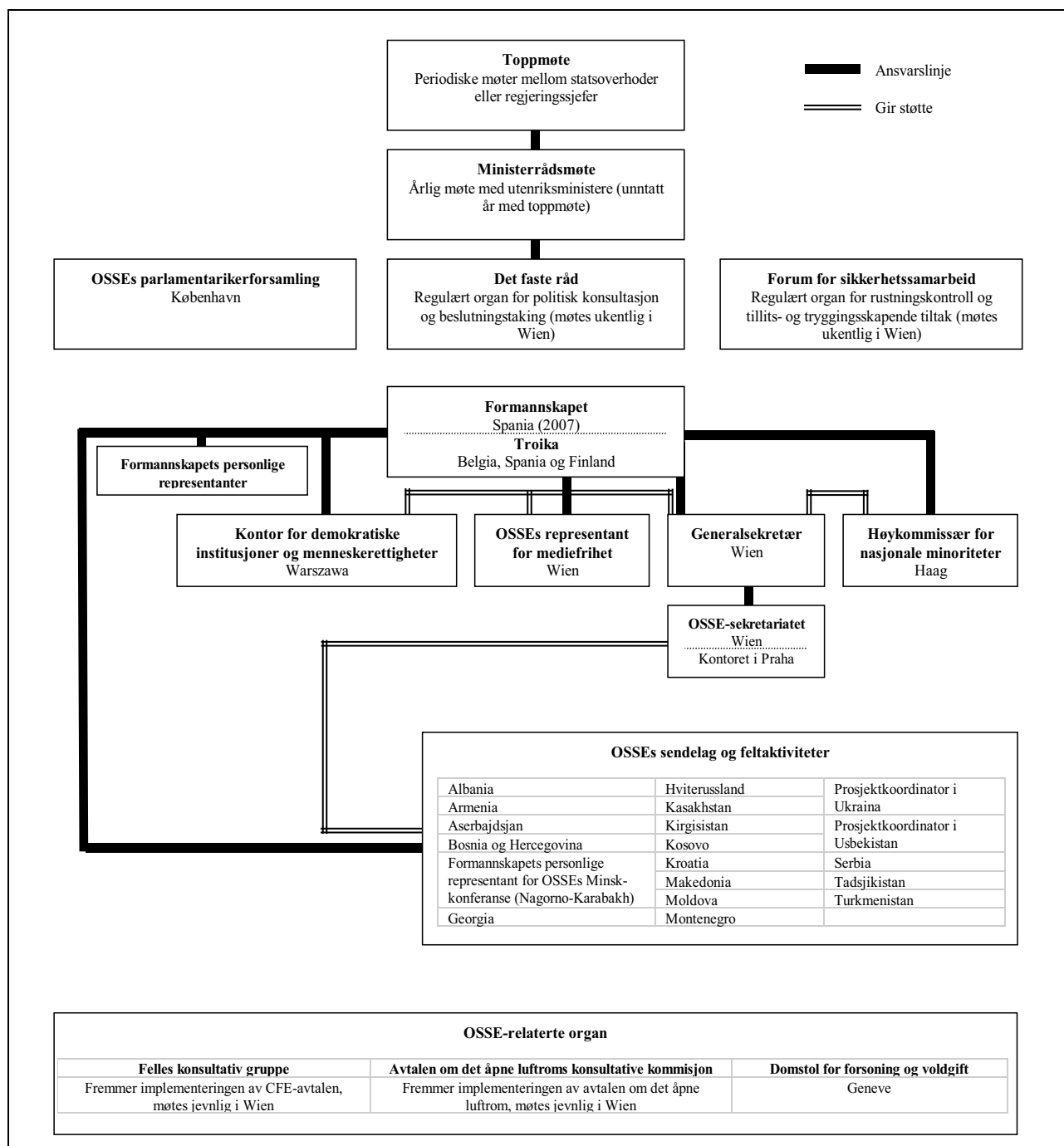
grensesikkerhet og administrasjon. Man hadde likeledes et særskilt møte i Bangkok om fattigdom og pandemi.

Fra norsk side er vi opptatt av å videreutvikle dialogen med partnerlandene og spesielt på områder knyttet til de nye sikkerhetsutfordringene. En slik dialog må også ligge innenfor OSSEs kjerneoppgaver.

Utenriksdepartementet

tilrår:

Tilråding fra Utenriksdepartementet av 4. mai 2007 om samarbeidet i Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE) i 2006 blir sendt Stortinget.

Vedlegg 1**Organisasjonskart: OSSE og dets institusjoner**

Figur 1.1 Organisasjonskart: OSSE og dets institusjoner

Vedlegg 2**Beslutning nr. 1/06. Forlengelse av mandatet til direktøren ved OSSEs Kontor for demokratiske institusjoner og menneskerettigheter**

Ministerrådet,

som minner om beslutningen vedtatt på Ministerrådets andre møte i Praha i 1992 om å videreutvikle Kontoret for demokratiske institusjoner og menneskerettigheter (ODIHR),

som merker seg at mandatperioden til ODIHRs sittende direktør, ambassadør Christian Strohal, utløper 28. februar 2006,

som tar hensyn til Det faste råds anbefaling, beslutter å forlenge ambassadør Christian Strohal's mandat som direktør for ODIHR med to år fram til 28. februar 2008. Fra og med denne dato og fram til den dag Ministerrådet eventuelt foretar en ny utnevning, skal ambassadør Christian Strohal fungere som ODIHRs direktør, men ikke i noe tilfelle lenger enn til 1. juli 2008.

Vedlegg 3**Beslutning nr. 2/06. Montenegros tilslutning til OSSE**

Ministerrådet,
som etter å ha mottatt brevet fra Montenegros
utenriksminister, som er inntatt i dokument
CIO.GAL/97/06 av 6. juni 2006, der Montenegro i

sin helhet godtar alle forpliktelser og alt ansvar
som påhviler OSSEs deltakerstater,
hilser Montenegro velkommen som deltaker-
stat i OSSE.

Vedlegg 4

Beslutning nr. 3/06. Kamp mot menneskehandel

Ministerrådet,

som stadfester de forpliktelser deltakerstatene har sluttet seg til i kampen mot menneskehandel,

som stadfester OSSEs handlingsplan til bekjempelse av menneskehandel og planens tillegg om å ivareta barns særlige behov for beskyttelse og bistand som offer for menneskehandel (PC.DEC/557/Rev.1 av 7. juli 2005),

som minner om beslutning nr. 2/03 om bekjempelse av menneskehandel, som ble vedtatt på det 11. møtet i Maastricht, der Ministerrådet besluttet å opprette en OSSE-mekanisme under Det faste råds ledelse til å bistå deltakerstatene i kampen mot menneskehandel,

som bekrefter at det er viktig å ha en egnet struktur, med tilstrekkelige administrative og finansielle ressurser, som kan fungere på det politiske plan,

1. beslutter at OSSEs mekanisme for å bistå deltakerstatene i kampen mot menneskehandel, som ble opprettet under Det faste råds ledelse, skal endres slik at den utgjør en integrert del av Sekretariatet. Strukturen skal ledes av en fremtredende person, som skal fungere som spesialrepresentant og representere OSSE på politisk nivå, og skal bestå av kontraktansatt og utplassert personale, blant annet fra Enhet for bistand til bekjempelse av menneskehandel, som er oppnevnt eller utpekt i samsvar med OSSEs personal- og arbeidsreglement.

Strukturen skal:

- a) bistå OSSEs deltakerstater med å gjennomføre de forpliktelser og nyttiggjøre seg fullt ut de anbefalinger som er nevnt i OSSEs handlingsplan til bekjempelse av menneskehandel og planens tillegg om å ivareta barns særlige behov for beskyttelse og bistand som offer for menneskehandel,
- b) samordne OSSEs innsats i kampen mot menneskehandel på tvers av Organisasjonens tre dimensjoner og fungere som kontaktpunkt for OSSEs innsats på området,
- c) styrke samarbeidet mellom vedkommende myndigheter i deltakerstatene og mellom OSSE og andre relevante organisasjoner,

- d) styrke profileringen av kampen mot menneskehandel i offentligheten og i politikken,
- e) virke i hele OSSE-området og etter behov bistå deltakerstatene, ut fra et ønske om samarbeid og etter samråd med de aktuelle myndighetene i de berørte deltakerstatene, i deres bestrebelse på å gjennomføre sine forpliktelser i kampen mot menneskehandel,
- f) gi og tilrettelegge for råd og faglig bistand med hensyn til utforming av lovgivning og politikk, om nødvendig sammen med andre OSSE-strukturer som er aktive på området,
- g) være beredt til å gi overordnede myndigheter som representerer den lovgivende, den dømmende og den utøvende makt i deltakerstatene, råd, og å drøfte gjennomføringen av OSSEs handlingsplan til bekjempelse av menneskehandel og planens tillegg med disse myndighetene samt gjennomføringen av deres forpliktelser i kampen mot menneskehandel. I tilfeller som krever særlig oppmerksomhet, å ta direkte og behørig kontakt med vedkommende deltakerstat og drøfte behovet for råd og konkret bistand, om nødvendig,
- h) samarbeide med nasjonale koordinatører, nasjonale rapportører eller andre nasjonale mekanismer som deltakerstatene har opprettet med sikte på å samordne og overvåke statlige institusjoners innsats mot menneskehandel. Mekanismen skal også samarbeide med aktuelle frivillige organisasjoner i deltakerstatene. Innenfor OSSE skal den videre ha i oppgave å arrangere og tilrettelegge for møter der nasjonale koordinatører, representanter for deltakerstatene eller eksperter på bekjempelse av menneskehandel kan utveksle erfaring og informasjon,
- i) i egenskap av samordnende organ og med full respekt for deres mandat, samarbeide nært med Kontoret for demokratiske institusjoner og menneskerettigheter (ODIHR) og med andre OSSE-institusjoner, med aktuelle strukturer i OSSE-sekretariatet,

- herunder Kontoret til koordinatoren for økonomiske og miljømessige aktiviteter (OCEEA), Strategisk enhet for politisaker (SPMU) og Likestillingsrådgiveren, og eventuelt med OSSEs feltoperasjoner. OSSE-strukturer som har oppgaver på området, skal med utgangspunkt i den ekspertisen som finnes i OSSE, rådføre seg nært med hverandre og med spesialrepresentanten for å unngå dobbeltarbeid, sikre komplementaritet og samsvar og, der det er hensiktsmessig, søke å utforme en integrert tilnærming,
- j) samarbeide og samordne virksomheten med aktuelle internasjonale aktører, herunder regionale organisasjoner, mellomstatlige organer og frivillige organisasjoner, med sikte på å oppnå synergigevinster; fortsatt innkalle til, lede og arrangere felles initiativer innenfor Alliansen mot menneskehandel,
 2. oppfordrer Generalsekretæren og Formannskapet til å rådføre seg med hverandre med sikte på å utnevne en fremtredende person med relevant faglig og politisk ekspertise:
 - Generalsekretæren skal utnevne vedkommende til koordinator på D2-nivå, med Formannskapets samtykke, i samsvar med beslutning nr. 15/04 vedtatt på Ministerrådets 12. møte i Sofia,
 - Formannskapet skal tildele koordinatoren oppgaven som og tittelen «spesialrepresentant for bekjempelse av menneskehandel» for at vedkommende på tilfredsstillende vis skal kunne representere OSSE på politisk nivå. Deltakerstatene skal konsulteres, i samsvar med beslutning nr. 8 vedtatt på Ministerrådets 10. møte i Porto,
 3. bekrefter at spesialrepresentanten skal stå politisk ansvarlig overfor og med jevne mellomrom og når det er på sin plass, avlegge rapport for Det faste råd, etter samråd med Formannskapet og Generalsekretæren og i samsvar med beslutning nr. 13/05 vedtatt på det 13. ministerrådsmøtet i Ljubljana,
 4. er enig om at finansieringsreglene skal endres fra og med 2007, slik at gjeldende program med tittelen «Spesialrepresentant for bekjempelse av menneskehandel» i OSSEs ordinære budsjett i stedet inngår i hovedprogrammet, som i dag går under betegnelsen «Enhet for bistand til bekjempelse av menneskehandel»,
 5. beslutter at denne beslutning endrer beslutning nr. 2/03 vedtatt på Ministerrådets 11. møte i Maastricht, og at den om nødvendig kan endres av Det faste råd.
-

Vedlegg 5**Beslutning nr. 4/06. OSSEs Embetsråd**

Ministerrådet,

som minner om beslutningene fra KSSE/OSSE-toppmøtene i Paris i 1990, Helsingfors i 1992 og Budapest i 1994 om Embetsrådet, tidligere kalt Embetsmannskomiteen, og de tilhørende beslutningene vedtatt av Ministerrådet, tidligere kalt KSSEs råd,

som viser til bestemmelsen i toppmøtebeslutningene fra 1990, 1992 og 1994 om at Ministerrådet kan vedta enhver endring i beslutningene som det mener er hensiktsmessig,

som tar i betraktning at Det faste råd er det viktigste og det faste beslutningsorganet for politisk konsultasjon og for styring av den daglige operasjonelle virksomheten i OSSE,

beslutter:

1. å legge ned Embetsrådet og, med de unntak som er nevnt i punkt 3 nedenfor, å overføre rådets funksjoner og oppgaver til Det faste råd

uten å endre sistnevnte råds gjeldende organisatoriske arbeidsregler,

2. å fortsette å avholde møte i Økonomisk forum som et ordinært OSSE-møte som finner sted utenfor rammen av Embetsrådet, i regi av Det faste råd og med samme mandat og oppgaver som deltakerstatene tidligere har vedtatt,
 3. hensett til endringene fastsatt i punkt 1 og 2 ovenfor å stadfeste alle øvrige bestemmelser i OSSEs beslutninger om Økonomisk forum, særlig bestemmelsene om mandat, organisering og oppgaver i punkt 21–32 i kapittel VII i Helsingfors-dokumentet fra 1992, samt punkt 20 i kapittel IX i beslutningsdokumentet av 1994 fra Budapest og Ministerrådets beslutning nr. 10/04 fra Sofia,
 4. å gi Det faste råd fullmakt til å treffe alle de beslutninger som er nødvendig med hensyn til Økonomisk forums mandat, oppgaver og organisatoriske regler.
-

Vedlegg 6**Beslutning nr. 5/06. Organisert kriminalitet**

Ministerrådet,

som gjentar sin dype uro over de negative virkningene av organisert kriminalitet på freden, sikkerheten og stabiliteten,

som er bekymret over at organiserte kriminelle grupper stadig blir flinkere til å utnytte vår globaliserte økonomi og våre åpne samfunn, og at organisert kriminalitet er blitt en stadig større utfordring for deltakerstatene i hele OSSE-området, en utfordring som krever innsats på mange plan,

som er bekymret over at organisert kriminalitet rår over store ressurser og kan utøve enorm makt og dermed potensielt sett undergrave de demokratiske verdiene i våre samfunn og direkte og indirekte true vanlige borgeres sikkerhet og trygghet,

som også er betenkt over de utfordringer og trusler som følger av de nære forbindelsene mellom organisert kriminalitet, handel med mennesker, våpen og narkotika, korrupsjon og terrorisme samt andre former for kriminell virksomhet nasjonalt og internasjonalt,

som er overbevist om at bekjempelse av organisert kriminalitet fortsatt må være et sentralt element i vår politikk dersom vi skal kunne tilby våre borgere trygge og sikre kår, både nasjonalt og gjennom internasjonalt samarbeid,

som understreker at organisert kriminalitet best kan bekjempes gjennom demokratiske institusjoner som respekterer menneskerettighetene og rettsstatens normer, og som står ansvarlig overfor borgerne og det sivile samfunn,

som fremhever at et velfungerende og effektivt strafferettssystem er av avgjørende betydning for å kunne opprettholde den offentlige sikkerhet og trygghet,

som erkjenner at politikk og tiltak som angår strafferettssystemet, bør omfatte og integrere blant annet kriminalitetsforebyggende arbeid, rettshåndheving, politi, rettsvesen, påtalemyndighet, forsvarsadvokater og straffepleie,

som erkjenner at et velfungerende og effektivt strafferettssystem må være grunnet på rettsstatens normer og på vern om menneskerettighetene, og at rettsstatens normer i seg selv krever at et vel-

fungerende og effektivt strafferettssystem må beskyttes,

som er klar over at et velfungerende og effektivt strafferettssystem grunnet på rettsstatens normer er en forutsetning for å kunne bekjempe organisert kriminalitet, handel med mennesker, narkotika og våpen, terrorisme, korrupsjon og andre former for kriminell virksomhet nasjonalt og internasjonalt, og som erkjenner at fagmyndighetenes håndtering av disse sikkerhetsutfordringene må finne sted innenfor strafferettssystemets overordnede ramme,

som erkjenner at De forente nasjoners normer og standarder fortsatt har betydning for kriminalitetsforebyggende arbeid og strafferettspleie, og at FNs kontor mot narkotika og kriminalitet (UNODC) stadig spiller en betydelig rolle ved å støtte bruk og gjennomføring av disse normene og standardene; og som ønsker å styrke samarbeidet mellom OSSEs sekretariat, UNODC og FNs kommisjon for kriminalitetsforebygging og strafferettspleie,

som verdsetter andre FN-organers og internasjonale foras innsats på rettssikkerhetsområdet,

som erkjenner at det er viktig å gjennomføre de forpliktelser som er nedfelt i FNs konvensjon mot grenseoverskridende organisert kriminalitet (Palermo-konvensjonen), eventuelt også i tilleggsprotokollene, og i FNs konvensjon mot korrupsjon, som et middel både til å bekjempe organisert kriminalitet og korrupsjon og til å fremme internasjonalt samarbeid i straffesaker,

som merker seg relevante konvensjoner og tilhørende protokoller som er utarbeidet innenfor rammen av Europarådet,

som merker seg resultatene av OSSEs seminarer og møter i 2005 og 2006 for å styrke det rettslige samarbeidet internasjonalt i straffesaker, forebygge terrorisme og bekjempe narkotikahandel og andre former for ulovlig handel,

som erkjenner at OSSE må konsentrere innsatsen om å styrke det rettslige samarbeidet internasjonalt og å forbedre strafferettssystemene som ledd i Organisasjonens overordnede sikkerhetsa-

genda, i samarbeid med De forente nasjoner og andre multilaterale fora,

1. henstiller til deltakerstatene å fortsette kampen mot organisert kriminalitet som en betydelig trussel, og om mulig å styrke gjennomføringen av deres respektive internasjonale forpliktelser og OSSE-forpliktelsene på alle områder innenfor strafferettssystemet,
2. anbefaler deltakerstatene eventuelt å vurdere å vedta nasjonale planer for å løse problemer knyttet til sikkerheten, og å anvende en integrert tilnærming, hensett til at strafferettssystemets ulike deler påvirker hverandre gjensidig,
3. ber deltakerstatene om å vurdere å foreta en evaluering av eget strafferettssystem, eventuelt ved å benytte tilgjengelige hjelpemidler fra internasjonale organisasjoner, som UNODC/OSSEs verktøymappe for selvevaluering, og om nødvendig ved å utnytte best mulig andre hjelpemidler som er tilgjengelige, blant annet fra Europarådet (CEPEJ) og andre organisasjoner, fra universiteter og høyskoler eller fra advokatforeninger,
4. henstiller til deltakerstatene å legge behørig vekt på integritet og profesjonalitet fra politiorganenes og påtalemyndighetens side, på effektiv rettspleie og en forsvarlig forvaltning av rettssystemet, på domstolenes uavhengighet og på at straffesystemet fungerer etter sin hensikt, og å finne fram til alternative løsninger til soning i fengsel,
5. anbefaler deltakerstatene, som ledd i planleggingen av deres politikk for å forebygge og bekjempe organisert kriminalitet, å sørge for bedre rutiner for innhenting og analyse av data, på nasjonalt plan å utarbeide og anvende risiko- og trusselvurderinger og å arbeide for å utveksle informasjon og beste praksis, i den grad slik utveksling ikke allerede eksisterer,
6. anbefaler større innsats på nasjonalt plan for å styrke samarbeidet, samordningen og informasjonsutvekslingen internasjonalt, som et viktig skritt i kampen mot grenseoverskridende organisert kriminalitet,
7. henstiller til deltakerstatene å styrke det rettslige samarbeidet internasjonalt i straffesaker, blant annet ved å vurdere å bli part i FN-konvensjonen mot grenseoverskridende organisert kriminalitet (Palermo-konvensjonen), eventuelt også tilleggsprotokollene, og i FNs konvensjon mot korrupsjon, og ved å gjennomføre de forpliktelser de har i henhold til disse og andre multilaterale og bilaterale avtaler om rettslig samarbeid som de er part i, blant annet ved en hensiktsmessig bruk av de berørte bestemmelsene om gjensidig juridisk bistand og utlevering,
8. henstiller til deltakerstatene å vurdere å tiltre konvensjonen om overføring av domfelte (Strasbourg, 21. november 1983), eventuelt også tilleggsprotokollen fra 1997, og å vurdere å inngå bilaterale avtaler som utfyller denne konvensjonen, for å lette overføringen av domfelte,
9. støtter internasjonalt politisamarbeid og merker seg resultatet av møtet i Brussel 24. november 2006 mellom politisjefene i OSSE-området, blant annet forslaget om å avholde jevnlig møter når disse samordnes med og tar hensyn til andre slike møter,
10. anbefaler deltakerstatene å drive utadrettet kontaktvirksomhet overfor befolkningen, blant annet i form av samarbeid mellom rettshåndhevende myndigheter og organisasjoner i det sivile samfunn, slik at innbyggerne i større grad blir klar over sine borgerrettigheter, får større tillit til strafferettssystemet som en garantist for disse rettighetene, og føler seg trygge i møte med vedkommende myndigheter,
11.
 - a) pålegger Generalsekretæren og de berørte operative strukturerne i OSSE, innenfor rammen av sine respektive mandater, i sine strategier og i sin virksomhet å legge større vekt på den avgjørende betydning strafferettssystemet har for institusjonsbygging og fremme av rettsikkerhet, og i større grad å samarbeide og samordne virksomheten seg imellom, slik at det tas høyde for den påvirkning strafferettssystemets ulike deler utøver på hverandre,
 - b) pålegger Generalsekretæren og de berørte operative strukturerne i OSSE, innenfor rammen av sine respektive mandater, å bygge videre på og styrke eksisterende kunnskap om og erfaring fra strafferettspleien og organisert kriminalitet,
 - c) pålegger Generalsekretæren å støtte og fremme rettslig samarbeid mellom deltakerstatene i straffesaker, blant annet innenfor rammen av FNs konvensjon mot grenseoverskridende organisert kriminalitet og ved å støtte konvensjonens partskonferanse, og å videreføre samarbeidet med UNODC i saker som bekjempelse av organisert kriminalitet og narkotika,
 - d) pålegger Generalsekretæren og Kontoret for demokratiske institusjoner og menneskerettigheter (ODIHR) å holde deltakerstatene jevnlig orientert og innen sommerfe-

- rien 2007 å legge fram for deltakerstatene en felles rapport om gjennomføringen av oppgavene nevnt ovenfor,
- e) pålegger Det faste råd å merke seg nevnte rapport og eventuelt å vurdere oppfølgende tiltak,
 - f) pålegger Generalsekretæren og de berørte operative strukturene i OSSE, herunder ODIHR, eventuelt i samordning og samarbeid med andre internasjonale organisasjoner og institusjoner, å forberede seg på å kunne bistå ved prosjektforslag og anmodninger om samarbeid fra deltakerstatene, og å vurdere å legge til rette for opplærings-
 - programmer, alt innenfor rammen av deres respektive mandater og i den grad det finnes tilgjengelige ressurser til formålet,
 - g) understreker betydningen av at det arbeidet som nedlegges av alle de berørte OSSE-organene, viser større grad av samsvar og kontinuitet, og av å styrke samarbeidet med særorganisasjonene. Pålegger i den forbindelse Generalsekretæren å styrke samordningen av disse aktivitetene, innenfor rammen av de tilgjengelige ressurser og respektive mandater. Ber deltakerstatene støtte disse aktivitetene.
-

Vedlegg 7

Beslutning nr. 6/06. Ytterligere tiltak for å hindre ulovlig bruk av tapte eller stjålne pass og andre reisedokumenter

Ministerrådet,

som stadfester at OSSEs deltakerstater har forpliktet seg til å forebygge og bekjempe alle former for og utslag av terrorisme,

som minner om deltakerstatenes forpliktelser i henhold til relevante resolusjoner fra FNs sikkerhetsråd og de forpliktelser de har påtatt seg i den forbindelse,

som særlig minner om at deltakerstatene — gjennom Bucuresti-handlingsplanen for kamp mot terrorisme, Ministerrådets beslutning fra Maastricht om kontroll med reisedokumenter (MC.DEC/7/03) og OSSEs konsept for grensesikkerhet og forvaltning av grensekontroll (MC.DOC/2/05) — har forpliktet seg til å styrke kontrollen med reisedokumenter og å bedre kontrollen og sikkerheten langs grensen for å hindre terrorister og terroristgrupper i å ferdes fritt, samtidig som de legger forholdene til rette for at folk kan ferdes fritt og sikkert over landegrensene,

som erkjenner at kommunikasjon og samarbeid over landegrensene er viktig for å bekjempe organisert kriminalitet og terrorisme globalt,

som minner om sin beslutning nr. 4/04, som fastsetter at OSSEs deltakerstater snarest må melde fra til Interpols elektroniske søketjeneste/database for stjålne og tapte reisedokumenter (ASF-SLTD) om alle tilfeller av tap eller tyveri av internasjonale reisedokumenter, enten de er utstedt på person eller er blanke (ikke tildelt), i samsvar med Interpols retningslinjer for datavern og avtaler inngått mellom Interpol og de berørte deltakerstatene,

som er oppmerksom på at denne beslutning i betydelig grad har bidratt til å styrke Interpols database,

som konstaterer at terrorister og andre lovbrutere stadig krysser deltakerstatenes grenser ved hjelp av tapte eller stjålne pass,

som merker seg at Interpols generalsekretariat har utviklet tekniske plattformer¹ som i kombina-

sjon med deltakerstatenes egne systemer for grensekontroll gjør det mulig for førstelinjebrukerne/grensekontrollmyndighetene på forespørsel å få automatisk tilgang til databasen i sanntid,

som merker seg at aktiv bruk av Interpols database av kontrollinstanser i politiets førstelinje i enkelte av OSSEs deltakerstater har gitt seg positive utslag, og som erkjenner at denne basen er et effektivt redskap for å hindre at terrorister og andre lovbrutere ferdes fritt under falsk identitet, og som derfor ønsker å styrke bruken av Interpols database i hele OSSE-området,

1. oppfordrer deltakerstatene til umiddelbart å gå i gang med å gjennomføre Ministerrådets beslutning nr. 4/04 dersom de ennå ikke har gjort det,
2. beslutter at alle deltakerstatene skal gjøre sitt ytterste for å sikre at nasjonale sluttbrukere i politiets førstelinje har integrert tilgang i sanntid til Interpols database ASF-SLTD ved å implementere, der det er aktuelt, Interpols tekniske plattform så snart det finansielt og teknisk lar seg gjøre,
3. oppfordrer OSSEs deltakerstater til å stille en døgnbemannet enhet til Interpols rådighet som kan bekrefte de aktuelle dokumentenes status og på rettidig og korrekt vis avklare «treff» i Interpols database ved søk fra en grensepost,
4. er oppmerksom på at enkelte deltakerstater kan ha behov for sakkyndige råd og materiell bistand for å kunne implementere Interpols tekniske plattform, og oppfordrer derfor disse statene til å spesifisere hva slags behov de har, og sende opplysningene til Sekretariatet, slik at de kan legges fram for potensielle giverland til vurdering,
5. pålegger Generalsekretæren å tilrettelegge for at Interpol og andre aktuelle internasjonale organisasjoner kan gi deltakerstater som ber om det, teknisk bistand på området,
6. pålegger Generalsekretæren å fremme forståelse for betydningen og nytten av Interpols database i kampen mot terrorisme og organi-

¹ Integrerte løsninger: Interpols stasjonære og mobile nettverksdatabaser, FIND&MIND.

- sert og annen kriminalitet, i samarbeid med Interpol og andre aktuelle organisasjoner,
7. oppfordrer OSSEs samarbeidspartnere til på frivillig grunnlag å gjennomføre
- Ministerrådets beslutning nr. 4/04 og denne beslutning.
-

Vedlegg 8**Beslutning nr. 7/06. Kamp mot bruk av Internett til terrorformål**

Ministerrådet,

som minner om sin tidligere beslutning om dette spørsmålet (MC.DEC/3/04),

som fortsatt er dypt bekymret over den økende bruken av Internett til terrorformål, som angitt i den nevnte beslutningen og i andre dokumenter,

som i denne forbindelse bekrefter at det er viktig at menings- og ytringsfriheten respekteres fullt ut, deriblant friheten til å innhente, motta og viderebringe informasjon, friheter som er viktige for demokratiet, og som i praksis er blitt styrket gjennom Internett (PC.DEC/633 av 11. november 2004) og rettsstaten,

som er oppmerksom på at FNs sikkerhetsråd i sin resolusjon 1624 (2005) oppfordrer statene til å treffe nødvendige og hensiktsmessige tiltak, og til i samsvar med de forpliktelser som følger av folkeretten, å forby ved lov å tilskynde til en terrorhandling eller terrorhandlinger og å forhindre slik atferd,

som stadfester våre forpliktelser i henhold til FNs globale antiterrorstrategi, særlig om «å samordne innsatsen internasjonalt og regionalt for å bekjempe alle former for og utslag av terrorisme på Internett» og om «å bruke Internett som et redskap til å bekjempe spredning av terrorisme, samtidig som vi er klar over at statene kan trenge hjelp til dette»,

som merker seg at FNs terrorismekomiteé i sin rapport (S/2006/737 av 15. september 2006) bemerker at flere stater har oppgitt at de ser nærmere på om forbudet mot tilskyndelse i deres nasjonale lovgivning kan anvendes på Internett,

som merker seg den seneste tids utvikling, særlig Europarådets konvensjon om forebygging av terrorisme, der statene som er part i konvensjonen, forplikter seg til å kriminalisere offentlig tilskyndelse til å begå terroristhandlinger samt veving og opplæring til terrorisme,

som minner om Europarådets konvensjon om datakriminalitet (2001), det eneste rettslig bindende multilaterale instrument som spesifikt omhandler datakriminalitet, blant annet ved å fastsette felles bestemmelser om internasjonalt samar-

beid mellom statspartene i konvensjonen i kampen mot datakriminalitet, og som minner om tilleggsprotokollen til konvensjonen om kriminalisering av handlinger av rasistisk og fremmedfiendtlig art begått via datasystemer,

som verdsetter at G8-landene på sitt toppmøte i St. Petersburg 16. juli 2006 forpliktet seg til effektivt å bekjempe ethvert forsøk på misbruk av Internett til terrorformål, deriblant tilskyndelse til å begå terrorhandlinger, å kommunisere med andre om og planlegge terrorhandlinger samt å verve og lære opp terrorister, og som særlig merker seg betydningen av G8-landenes døgnbemannede nettverk mot datakriminalitet i kampen mot straffbare handlinger på Internett,

som minner om resultatet av det særskilte OSSE-møtet om forholdet mellom rasistisk, fremmedfiendtlig og antisemittisk internettpropaganda og hatkriminalitet (Paris, 15.–16. juni 2004) samt resultatet av OSSEs ekspertmøte for å bekjempe bruk av Internett til terrorformål (Wien, 13.–14. oktober 2005) og av OSSE og Europarådets felles ekspertmøte for å forebygge terrorisme: bekjempe tilskyndelse og tilknyttede terrorhandlinger (Wien, 19.–20. oktober 2006), i tillegg til relevant innsats i OSSEs sekretariat og institusjoner, særlig OSSE-representanten for frie medier og Kontoret for demokratiske institusjoner og menneskerettigheter (ODIHR),

som tar hensyn til at statene benytter ulike fremgangsmåter for å definere «ulovlig» og «forkastelig» innhold og forskjellige metoder for å løse problemet med slikt innhold på Internett, for eksempel å bruke opplysninger innhentet fra Internett-trafikk og -innhold til å stenge nettstedene som drives av terroristorganisasjoner og deres tilhengere,

som er bekymret over stadige angrep fra datanoker, angrep som ikke nødvendigvis har tilknytning til terrorisme, men som like fullt viser at det finnes tilstrekkelig ekspertise på området, og som dermed åpner opp for terrorangrep mot datasystemer via Internett, noe som rammer virksomheten i livsviktig infrastruktur, finansinstitusjoner og andre viktige nettverk,

1. beslutter å trappe opp OSSEs og deltakerstatenes innsats, særlig ved å styrke det internasjonale samarbeidet om bekjempelse av bruk av Internett til terrorformål,
 2. oppfordrer deltakerstatene til å vurdere å treffe alle nødvendige tiltak for å beskytte livsviktige informasjonsinfrastrukturer og informasjonsnett mot trusselen fra angrep via Internett,
 3. oppfordrer deltakerstatene til å vurdere å bli part i og å gjennomføre de forpliktelser som følger av gjeldende internasjonale og regionale rettslige instrumenter, herunder Europarådets konvensjoner om datakriminalitet (2001) og om forebygging av terrorisme (2005),
 4. oppfordrer deltakerstatene til å bli medlem av G8-landenes døgnbemannede nettverk mot datakriminalitet og til i den forbindelse å avsette en egnet enhet/kontaktperson med sikte på å effektivisere det internasjonale politisamarbeidet i kampen mot ulovlig bruk av Internett, eventuelt også i straffesaker som omfatter elektroniske bevis,
 5. oppfordrer deltakerstatene til, når de anmodes om å gripe inn overfor innhold som er ulovlig i henhold til deres nasjonale lovgivning, og som hører inn under deres jurisdiksjon, å treffe alle nødvendige tiltak mot slikt innhold og å samarbeide med andre interesserte stater, i samsvar med deres nasjonale lovgivning og med rettsstatlige prinsipper, og i tråd med deres internasjonale forpliktelser, blant annet etter internasjonal humanitærrett,
 6. ber deltakerstatene om å trappe opp overvåkingen av nettsteder som drives av terroristorganisasjoner eller voldelige ekstremistorganisasjoner og deres tilhengere, og om å styrke utvekslingen av informasjon innenfor OSSE og andre relevante fora om bruk av Internett til terrorformål og om tiltak som er iverksatt for å bekjempe slik bruk, i tråd med deres nasjonale lovgivning, samtidig som det sikres respekt for rettsstatens normer og for internasjonale menneskerettsforpliktelser og -standarder, herunder forpliktelser og standarder som gjelder retten til privatliv og til menings- og ytringsfrihet. Virksomhet som allerede utføres i andre internasjonale fora, bør unngås,
 7. anbefaler deltakerstatene å se nærmere på muligheten for å trekke institusjoner i det sivile samfunn og privat sektor mer aktivt med i arbeidet for å forebygge og bekjempe bruk av Internett til terrorformål,
 8. oppfordrer deltakerstatene til å delta på OSSEs politiske konferanse om et offentlig-privat partnerskap for å bekjempe terrorisme, som finner sted i Wien i mai 2007, og som tar for seg den viktige rollen privat sektor, deriblant næringslivet, sivilsamfunnet og mediene kan spille ved å samarbeide med myndighetene om å forebygge og bekjempe terrorisme,
 9. pålegger Generalsekretæren å fremme, særlig gjennom OSSEs antiterrornettverk, utveksling av informasjon om den trusselen som knytter seg til bruk av Internett til terrorformål, herunder tilskyndelse, verving, finansiering, opplæring, utpeking av mål og planlegging av terrorhandlinger, og om lovgivning og andre tiltak som er innført for å bekjempe denne trusselen.
-

Vedlegg 9**Beslutning nr. 8/06. Ytterligere tiltak for å gjennomføre OSSE-dokumentene om håndvåpen og lette våpen og om lagret konvensjonell ammunisjon**

Ministerrådet,

som sier seg villig til å bygge videre på OSSEs strategi for å møte trusler mot sikkerheten og stabiliteten i det 21. århundre, som ble vedtatt på det 11. møtet i Ministerrådet, OSSEs dokument om håndvåpen og lette våpen (SALW), OSSEs dokument om lagret konvensjonell ammunisjon samt andre relevante beslutninger som er vedtatt innenfor rammen av Organisasjonen,

som er fast bestemt på å fortsette å gjennomføre FNs handlingsprogram for å forebygge, bekjempe og avskaffe enhver form for ulovlig handel med håndvåpen og lette våpen ved å bidra til å minske og å forhindre en stor og destabiliserende konsentrasjon og ukontrollert spredning av SALW, blant annet å minske risikoen for og forhindre at slike våpen skal finne veien til det illegale marked eller havne i hendene på terrorister eller andre kriminelle grupperinger,

som erkjenner at det i enkelte stater i OSSE-området finnes lagret konvensjonell ammunisjon, sprengstoff og tennmiddel, herunder flytende rakett drivstoff (mélange), som er i overskudd og/eller skal destrueres, og at dette utgjør en risiko mot sikkerheten og tryggheten, og som stadfester at OSSE er villig til å vurdere å bistå de stater som ber om det, med å destruere slike lagre og/eller bedre lagerforvaltningen og sikkerhetsrutinene,

1. ser med glede på den fremgang som hittil er oppnådd innenfor rammen av OSSE for å få gjennomført OSSEs dokument om håndvåpen og lette våpen og OSSE-dokumentet om lagret

konvensjonell ammunisjon, deriblant å utvikle prosjekter med sikte på å begrense og minske den risiko som følger av overskuddslagre av SALW samt lagret konvensjonell ammunisjon, sprengstoff og tennmiddel, herunder flytende rakett drivstoff (mélange),

2. merker seg og verdsetter det arbeidet som pågår i Forum for sikkerhetssamarbeid (FSC) med å utarbeide håndbøker om beste praksis i forbindelse med lagret konvensjonell ammunisjon,
 3. merker seg fremdriftsrapporten om den videre gjennomføringen av OSSE-dokumentet om lagret konvensjonell ammunisjon, som ble fremlagt på det 14. ministerrådsmøtet i samsvar med Ministerrådets beslutning nr. 8/05,
 4. merker seg også fremdriftsrapporten om den videre gjennomføringen av OSSEs dokument om håndvåpen og lette våpen, som ble fremlagt på Ministerrådets 14. møte,
 5. oppfordrer Sikkerhetsforumet til å fortsette arbeidet med disse spørsmål på bred front, både i og utenfor OSSE-området, i tråd med OSSEs kooperative sikkerhetsbegrep og i samarbeid med andre internasjonale fora,
 6. pålegger Sikkerhetsforumet ved formannen å legge fram fremdriftsrapporter om den videre gjennomføringen av OSSEs dokument om håndvåpen og lette våpen og OSSE-dokumentet om lagret konvensjonell ammunisjon på Ministerrådets 15. møte i 2007.
-

Vedlegg 10**Beslutning nr. 9/06. Kamp mot ulovlig handel med håndvåpen og lette våpen ved bruk av fly**

Ministerrådet,

som sier seg villig til å bygge videre på OSSEs strategi for å møte trusler mot sikkerheten og stabiliteten i det 21. århundre, som ble vedtatt på det 11. møtet i Ministerrådet, OSSEs dokument om håndvåpen og lette våpen (SALW), OSSEs dokument om lagret konvensjonell ammunisjon samt andre relevante beslutninger som er vedtatt innenfor rammen av Organisasjonen,

som bekrefter at det fortsatt støtter gjennomføringen av FNs handlingsprogram for å forebygge, bekjempe og avskaffe enhver form for ulovlig handel med håndvåpen og lette våpen,

som er fast bestemt på å bidra til å minske risikoen for at SALW skal finne veien til det illegale marked, særlig ved å sette inn tiltak for å bekjempe ulovlig handel med SALW ved bruk av fly,

som ser med glede på at Forum for sikkerhets-samarbeid (FSC) har satt ulovlig handel med SALW ved bruk av fly på dagsordenen,

som er glad for den merverdien Kontoret til koordinatoren for økonomiske og miljømessige aktiviteter (OCEEA) kan tilføre diskusjonen om dette temaet,

1. støtter Forum for sikkerhetssamarbeids beslutning om å avholde et ekstraordinært møte om temaet i løpet av første kvartal 2007,
2. oppfordrer til bred deltakelse på dette ekstraordinære møtet, blant annet fra luftfraktsektoren og kompetente internasjonale organisasjoner, og
3. pålegger Forum for sikkerhetssamarbeid å sørge for at saken blir stående på dagsordenen, og å rapportere om fremdrift og resultater i den generelle fremdriftsrapporten om gjennomføringen av OSSEs dokument om håndvåpen og lette våpen.

Vedlegg 11**Beslutning nr. 10/06. Støtte til nasjonal gjennomføring av FNs sikkerhetsrådsresolusjon 1540 (2004)**

Ministerrådet,

som er overbevist om at det er fare for at ikke-statlige aktører, som terrorister og andre kriminelle grupperinger, skal komme i besittelse av, utvikle, handle med eller benytte kjernefysiske, kjemiske eller biologiske våpen, deres leveringsmidler og tilhørende materiell,

som minner om OSSEs forpliktelser, særlig OSSE-prinsippene om ikke-spredning, som ble vedtatt 3. desember 1994,

som videre ønsker å vise at OSSEs deltakerstater er bestemt på å oppfylle de forpliktelser som følger av FNs sikkerhetsrådsresolusjon 1540 (2004) og 1673 (2006), nærmere bestemt ved å gi ytterligere opplysninger om den nasjonale gjennomføringen, dersom og i den grad det er aktuelt, i tråd med anbefalingene i rapporten av april 2006 fra Sikker-

hetsrådets komité, som ble nedsatt i henhold til resolusjon 1540 (2004) (1540-komiteen),

som støtter Forum for sikkerhetssamarbeids beslutning om at saken skal bli stående på dagsordenen i 2007, om mulig ved en ytterligere utveksling av synspunkter, eventuelt også med OSSEs samarbeidspartnere, om gjennomføringen av Sikkerhetsrådets resolusjon 1540, blant annet slik at deltakerstatene skal kunne fremme FN-initiativ ved å oppmuntre til å innhente og å utveksle erfaringer og ved å gjøre det enklere å få kartlagt eventuelle behov for hjelp med gjennomføringen nasjonalt, på en samordnet måte og i fullt samarbeid med 1540-komiteen,

ser med glede på og understreker betydningen av Forum for sikkerhetssamarbeids beslutning nr. 10/06 om støtte til nasjonal gjennomføring av FNs sikkerhetsrådsresolusjon 1540 (2004).

Vedlegg 12

Beslutning nr. 11/06. Dialog om fremtidens transport i OSSE

Ministerrådet,

som stadfester forpliktelsene om transport i OSSEs område, særlig forpliktelsene som er nedfelt i dokumentet om en OSSE-strategi for den økonomiske og miljømessige dimensjon, som ble vedtatt av Ministerrådet i Maastricht i 2003, og i andre relevante OSSE-dokumenter,

som er oppmerksom på at møtene i Forum for økonomiske og miljømessige spørsmål (EEF) må følges opp på behørig vis,

som erkjenner at sikre transportnett og utvikling av transportsektoren er av avgjørende betydning for å styrke det økonomiske samarbeidet og stabiliteten regionalt i OSSE-området,

som konstaterer at transport spiller en avgjørende rolle med å fremme handel og økonomisk utvikling i hele OSSE-området,

som tar utgangspunkt i konklusjonene og anbefalingene om politiske mål fra det 14. møtet i OSSEs økonomiske forum, og som konstaterer med tilfredshet at det er oppnådd en viss kontinuitet i de ulike oppfølgingstiltakene, blant annet:

- ekspertmøtet om sikrere bytransport, som fant sted i Wien 4. og 5. mai 2006,
- Den internasjonale arbeidsorganisasjonen og OSSEs felles møte om havnesikkerhet, som ble avholdt i Antwerpen mellom 4. og 6. oktober 2006,
- ekspertmøtet om transport, sikkerhet og miljø, som fant sted i Tønsberg i tiden 16.–18. oktober 2006,
- OSSE og UNECEs felles seminar om den internasjonale konvensjon om harmonisering av kontroll av varer ved grensene, som ble avholdt i Moskva 17. og 18. oktober 2006,

som erkjenner at for å kunne møte transportutfordringene på tilfredsstillende vis må så vel statene som berørte aktører samarbeide seg imellom, og som er klar over at for å kunne oppnå resultater på lengre sikt kreves det en integrert tilnærming som omfatter både kapasitetsbyggende tiltak og nødvendig oppfølging,

som er overbevist om at OSSE kan støtte, styrke og utfylle eksisterende tiltak på transport-

området ved å sørge for en relevant ramme for dialog med utgangspunkt i Organisasjonens brede mandat hva sikkerhet og samarbeid angår,

som ser med glede på samarbeidet mellom OSSEs strukturer og FNs økonomiske kommisjon for Europa (UNECE), og som erkjenner at det er viktig å fortsette å styrke samarbeidet med andre internasjonale organisasjoner og institusjoner fra sak til sak, i nært samråd med deltakerstatene,

som minner om OSSEs plattform for kooperativ sikkerhet, som er en sentral del av Sikkerhetspakten for Europa fra 1999, om å fortsette å styrke samarbeidet og samspillet mellom OSSE og andre internasjonale organisasjoner med sikte på å bidra ytterligere til full sikkerhet i OSSEs område,

som merker seg at kystløse utviklingsland har helt spesielle utfordringer fordi de ikke har tilgang til havet, er avhengig av transittjenester og har vansker med å få adgang til markedene,

som tar hensyn til felleserklæringen fra delegasjonene fra de sentralasiatiske deltakerstatene Kasakhstan, Kirgisistan, Tadsjikistan og Usbekistan, som ble avgitt under det 14. møtet i Økonomisk forum,

som erkjenner at kystløse utviklingslands behov omgående må settes på dagsordenen, og at dette forutsetter en langsiktig prosess,

som ser med glede på og innser betydningen av erklæringen og handlingsprogrammet fra Almaty (APA) om å ivareta kystløse utviklingslands særlige behov innenfor en ny global ramme for samarbeid om transitttransport mellom kystløse utviklingsland og transittstater som er utviklingsland, som ble vedtatt på den internasjonale ministerkonferansen om samarbeid om transitttransport, som fant sted i Almaty 28. og 29. august 2003 og hadde deltakelse fra kystløse utviklingsland og transittstater som er utviklingsland, giverland og internasjonale finans- og utviklingsinstitusjoner; og som videre ser med glede på den rollen FNs høyrepresentant for de minst utviklede land, kystløse utviklingsland og små øystater som er utviklingsland (UN-OHRLLS) spiller i den forbindelse,

som etterstreber å støtte midtveisgjennomgangen av gjennomføringen av APA,

som videre er oppmerksom på de utfordringer og muligheter som transportutvikling og transportsikkerhet innebærer for deltakerstatene, og på behovet for mer samordning og utveksling av beste praksis,

som bekrefter at OSSEs strategidokument fra Maastricht har spilt en betydelig rolle; i dokumentet forplikter deltakerstatene seg til større grad av samordning av virksomheten på områder som økonomisk samarbeid, godt styresett, bærekraftig utvikling og miljøvern,

som tar i betraktning at OSSE, som ledd i Organisasjonens helhetlige tilnærming til sikkerheten, kan gjøre en innsats på transportområdet ved blant annet

- å støtte vedtakelse og gjennomføring av rettslige og andre instrumenter om transport og handelslettelse som relevante organisasjoner har utarbeidet,
- å gi politisk støtte til og sørge for en ramme for dialog om å videreutvikle transportkorridorer og transportnett, uten at det skader de enkelte deltakerstatenes transportrelaterte interesser, og å fungere som en pådriver mellom nasjonale og internasjonale aktører,
- å legge behørig vekt på transittproblemer knyttet til transport, med særlig fokus på kystløse utviklingslands spesielle behov, og å legge til rette for dialog og samarbeid mellom OSSEs deltakerstater og samarbeidspartnere,
- å bidra til tettere samarbeid mellom deltakerstatene og mellom deltakerstatene og relevante internasjonale organer som arbeider med transport, særlig transportutvikling og transportsikkerhet,
- å arbeide for at beste praksis og standarder utarbeidet av relevante organisasjoner innen transportsikkerhet spres og gjennomføres på bred front, og for at deltakerstatene og partnerorganisasjonene i større grad samordner virksomheten seg imellom på dette området,
- å fremme godt offentlig styresett og god foretaksledelse og å bekjempe korrupsjon på området transport og handelslettelse, særlig når det gjelder toll, operasjoner over landegrensene og utvikling av infrastruktur,
- å gjøre full og jevnlig bruk av aktuelle prinsipper i OSSEs konsept for grensesikkerhet og forvaltning av grensekontroll,
- å fremme og legge til rette for en offentlig-privat dialog om transportspørsmål,
- å vektlegge sammenhengen mellom transportutvikling og miljø og å arbeide for miljømessige bærekraftige transportalternativer, og

- å fremme dialog om transport og mer omfattende spørsmål knyttet til transport, som ledd i arbeidet med å løse konflikter i OSSE-området,
1. oppfordrer deltakerstatene til å utvide samarbeidet seg imellom og med aktuelle internasjonale organisasjoner i transportrelaterte saker, særlig ved å ta i bruk gjeldende og internasjonalt anerkjente rettslige instrumenter, standarder og beste praksis,
 2. setter seg som mål å styrke det eksisterende samarbeidet med UNECE, innenfor rammen av samarbeidsavtalen mellom de to organisasjonene, særlig ved å gi politisk støtte til:
 - 2.1 gjennomføring av relevante konvensjoner i deltakerstatene ved å bygge videre på den modellen som ble etablert i forbindelse med pilotprosjektet om den internasjonale konvensjon av 21. oktober 1982 om harmonisering av kontroll av varer ved grensene, og
 - 2.2 gjennomføring av generalplanen for det transeuropeiske motorvei- og jernbaneprojektet (TEM + TER) og av det euro-asiatiske transportforbindelsesprosjektet, fase II,
 3. pålegger Det faste råd å bidra til samarbeid mellom deltakerstatene og å ta initiativ for å styrke transportdialogen i OSSE, blant annet ved eventuelt å foreta en gjennomgang av transportrelaterte forpliktelser med jevne mellomrom, slik det er forutsatt i gjeldende tilsynsmechanismer, med sikte på å treffe særlige tiltak dersom det måtte bli nødvendig,
 4. pålegger Sekretariatet i nært samråd med deltakerstatene å styrke samarbeidet med aktuelle partnerorganisasjoner på områder der OSSE har komparative fortrinn, har ekspertise og kan tilføre en merverdi, med sikte på å bygge kapasitet, utveksle informasjon om beste praksis, bevisstgjøre og styrke transportdialogen mellom OSSEs deltakerstater,
 5. pålegger OSSEs strukturer, på anmodning og innenfor rammen av sine respektive mandater, å bistå deltakerstatene med å gjennomføre relevante OSSE-forpliktelser og med å innhente internasjonal bistand, relevante internasjonale organisasjoners rolle tatt i betraktning,
 6. beslutter å støtte gjennomføringen av handlingsprogrammet fra Almaty (APA) i OSSEs område med sikte på å bedre kystløse utviklingslands transittmuligheter ved å styrke den politiske dialogen på regionalt plan og ved å støtte opp om aktuelle FN-organers kapasitetsbyggende programmer,
 7. oppfordrer Sekretariatet til å styrke samarbeidet med UN-OHRLS på dette området, særlig

- i forbindelse med midtveisgjennomgangen av APA,
8. pålegger Det faste råd og Sekretariatet på anmodning å bistå OSSEs deltakerstater med å gjennomføre APA og å hjelpe dem med å innhente nødvendig internasjonal bistand, relevante internasjonale organisasjoners rolle tatt i betraktning,
 9. ser med glede på tilbudet fra Tadsjikistans regjering om å være vertskap for en OSSE-konferanse i 2007 om mulighetene for å utvikle transitttransporten gjennom Asia og mellom Europa og Asia gjennom Sentral-Asia fram mot 2015,
 10. beslutter å sammenkalle til konferansen nevnt ovenfor, i samsvar med OSSEs forretningsorden og i nært samarbeid med Tadsjikistans regjering og sammen med de aktuelle internasjonale, regionale og subregionale organisasjonene, med sikte på å sette økt fokus på og å styrke den politiske dialogen om utvikling av transporten i og gjennom Sentral-Asia, herunder OSSEs tilgrensende deltakerstater og samarbeidspartnere,
pålegger Sekretariatet å rapportere til Det faste råds underkomité for økonomiske og miljømessige spørsmål om forberedelsesprosessen,
 11. pålegger Det faste råd, Sekretariatet og OSSEs feltoperasjoner, innenfor rammen av sine gjeldende mandater, å fortsette å bistå deltakerstatene med å legge forholdene best mulig til rette for næringslivet, noe som nødvendigvis har sammenheng med transportutvikling, ved å fremme OSSEs håndbok om beste praksis for å skape gunstige betingelser for næringsvirksomhet og investeringer, som ble lansert i 2006, og ved å arrangere rundebordskonferanser i samarbeid med næringslivet for å fremme åpenhet og drøfte problemer med korrupsjon,
 12. setter seg som mål å etablere flere arenaer for samarbeid mellom deltakerstatene ved å ta utgangspunkt i internasjonale konvensjoner som de er part i, og i gjensidig avtalte standarder, med sikte på å styrke gjennomføringen av deltakerstatenes egen lovgivning om ulovlig transport av farlig avfall,
 13. oppfordrer deltakerstatene til å vurdere å undertegne og ratifisere internasjonale avtaler som har som mål å redusere de negative miljøkonsekvensene av økonomisk virksomhet, særlig transportvirksomhet, og henstiller til de deltakerstater som er part i slike avtaler, å gjennomføre avtalene,
 14. oppfordrer deltakerstatene til å stimulere til bruk av og å anvende og utveksle informasjon om teknologiske metoder som har vist seg effektive med sikte på å redusere de negative miljøkonsekvensene av økonomisk virksomhet, særlig transportvirksomhet.
-

Vedlegg 13

Beslutning nr. 12/06. Dialog om energisikkerheten i OSSE

Ministerrådet,

som stadfester energiforpliktelsene nedfelt i dokumentet om en OSSE-strategi for den økonomiske og miljømessige dimensjon, som ble vedtatt på Ministerrådets møte i Maastricht i 2003,

som er klar over at høy grad av energisikkerhet forutsetter at energiforsyningen er forutsigbar, pålitelig, økonomisk akseptabel, kommersielt forsvarlig og miljøvennlig, noe som kan oppnås ved hjelp av langsiktige kontrakter der det er aktuelt,

som erkjenner at etterspørselssikkerhet og samordnet opptreden fra energiprodusentenes og forbrukernes side også har avgjørende betydning for økt energisikkerhet,

som konstaterer at det er nødvendig å innlede en samarbeidsdialog for å drøfte den økende og gjensidige energiavhengigheten som eksisterer mellom produsent-, konsument- og transittlandene, slik at de kan utnytte denne avhengigheten best mulig og bidra ytterligere til global energisikkerhet, samtidig som det tas tilbørlig hensyn til alle de berørte partenes interesser,

som er oppmerksom på at denne dialogen bør kunne styrke samarbeidet mellom produsent-, transitt- og konsumentlandene med sikte på å bedre den globale energisikkerheten gjennom en bred og samordnet tilnærming som også omfatter næringsliv og sivilsamfunn,

som mener tilgang på pålitelige og stabile forsyningskilder for hydrokarboner til og fra OSSEs deltakerstater er en gunstig forutsetning for å kunne fremme et langsiktig og gjensidig fordelaktig energisamarbeid,

som merker seg tiltak for å diversifisere energiforsyningen og -etterspørselen, energikildene og ledningsnettene samt tiltak for å gjøre energioverføringssystemene mer fleksible ved å opprette et stort antall forsyningsruter, eventuelt optimale, også direkte, overføringslinjer mellom leverandørene og forbrukerne, og som videre merker seg tiltak som tar sikte på en mer effektiv utnyttelse av energikildene av hensyn til miljøet,

som er fast bestemt på å støtte tiltak for å videreutvikle og anvende nye og fornybare energikilder, og

som erkjenner at omfattende bruk av fornybar energi i vesentlig grad vil kunne bidra til en langsiktig energiforsyning uten at det får skadelige virkninger på klimaet,

som tar i betraktning at et godt offentlig styre sett og god foretaksledelse, oversiktlige markeder og regionalt energisamarbeid er viktige forutsetninger for å oppnå bedre energisikkerhet, samtidig som alle de berørte partenes interesser blir ivare tatt,

som merker seg OSSEs innsats for å sette økt fokus på de utfordringer vi står overfor når det gjelder energisikkerhet, og å tjene som en arena for dialog om energisikkerhet, for å gi et verdifullt tilskudd og å bidra til regionalt og globalt samarbeid om energisikkerhet,

som merker seg det arbeidet OSSE allerede har nedlagt på området energisikkerhet i løpet av 2006,

erklærer at det slutter opp om de mål og prinsipper som ble vedtatt på G8-møtet i St. Petersburg for å styrke energisikkerheten,

2. pålegger Det faste råd og, i nært samarbeid og samråd med deltakerstatene, OSSEs sekretariat å fremme dialog om energisikkerhet, også på ekspertnivå, der produsent-, transitt- og konsumentlandene deltar,
3. pålegger Det faste råd og OSSE-sekretariatet å sette økt fokus på og å styrke dialogen om G8-landenes handlingsplan mot klimaendringer, for ren energi og for bærekraftig utvikling (2005) og deres handlingsplan for global energisikkerhet (2006).

Tolkningserklæring. I henhold til punkt iv.1(a)6 I OSSEs forretningsorden

Fra Sveriges delegasjon:

«I forbindelse med vedtakelsen av beslutningen om dialog om energisikkerheten i OSSE ønsker jeg å avgi følgende tolkningserklæring på vegne av delegasjonene fra De forente stater, Latvia, Litauen, Republikken Moldova, Polen, Sverige og Ukraina:

Når vi nå slutter oss til konsensus i denne beslutning, legger vi til grunn at beslutningen

ikke på noe vis er til hinder for at de enkelte landene kan treffe egne beslutninger om energitransport og energisikkerhet.

Vi ber om at denne tolkningserklæring vedlegges dagens journal.»

Vedlegg 14**Beslutning nr. 13/06. Kamp mot intoleranse og diskriminering og fremme av gjensidig respekt og forståelse**

Ministerrådet,

som minner om at respekt for menneskerettighetene og de grunnleggende friheter, demokrati og rettsstatens normer står sentralt i OSSEs utvidede sikkerhetsbegrep,

som er oppmerksom på at utslag av diskriminering og intoleranse truer enkeltmenneskers sikkerhet, hindrer sosialt samhold og kan resultere i omfattende konflikter og vold,

som erkjenner at en systematisk, helhetlig og langsiktig strategi er en forutsetning for å kunne fremme en kultur der det råder gjensidig respekt, forståelse og likhet, og for å gi borgerne lik mulighet til reell medvirkning i et demokratisk samfunn,

som er dypt bekymret over utslag av rasisme, fremmedfrykt og diskriminering i den offentlige debatten,

som bekrefter at det er nødvendig at deltakerstatene er fast bestemt på å bekjempe

hatefulle handlinger og ethvert annet utslag av hat, herunder hatkriminalitet, idet ministrene erkjenner at den innsats som kreves for å bekjempe slike handlinger, ofte forutsetter en felles tilnærming fra deltakerstatenes side, samtidig som de er klar over at ulike former for hat har sitt helt spesielle uttrykk og historiske bakgrunn,

som erindrer sine forpliktelser om toleranse og ikke-diskriminering slik de er nedfelt i Sluttakten av 1975 fra Helsingfors, Paris-pakten for et nytt Europa fra 1990, dokumentet fra Kraków-symposiet i 1991 om den kulturelle arv i KSSE-statene, Sikkerhetspakten for Europa fra 1999 samt i OSSEs beslutninger vedtatt på ministerrådsmøtene i Porto (MC(10).DEC/6), Maastricht (MC.DEC/4/03), Sofia (MC.DEC/12/04) og Ljubljana (MC.DEC/10/05),

som minner om OSSEs økte satsing på kamp mot intoleranse og diskriminering og på fremme av gjensidig respekt og forståelse, slik det kom til uttrykk under Wien-konferansene i 2003 om antisemittisme og om rasisme, fremmedfrykt og diskriminering, Berlin-konferansen i april 2004 om antisemittisme, Paris-møtet i juni 2004 om forholdet mellom rasistisk, fremmedfiendtlig og antise-

mittisk internettpropaganda og hatkriminalitet, Brussel-konferansen i september 2004 om toleranse og kamp mot rasisme, fremmedfrykt og diskriminering samt Cordoba-konferansen i juni 2005 om antisemittisme og andre former for intoleranse, og som minner om resultatene av disse konferansene,

som stadfester at det er fast bestemt på å gjennomføre OSSEs gjeldende forpliktelser om toleranse og ikke-diskriminering, og som merker seg bidraget fra de toleranserelaterte temamøtene som ble avholdt i 2006 om forståelse på tvers av kulturelle, religiøse og etniske skillelinjer (Almaty), om undervisning for å fremme gjensidig respekt og forståelse og for å lære om Holocaust (Dubrovnik) og om innsamling av data om hatkriminalitet (Wien); dette var alle møter der vekten var lagt på gjennomføring,

som verdsetter det arbeidet som nedlegges av Formannskapetets tre personlige representanter som ledd i OSSEs samlede innsats for å bekjempe intoleranse og diskriminering, og som ønsker at Formannskapetet i løpet av 2007 og i samråd med deltakerstatene foretar en gjennomgang av representantenes innsats i så måte,

som erkjenner at sivilsamfunnet kan spille en vesentlig rolle med å bekjempe intoleranse og diskriminering og fremme gjensidig respekt og forståelse,

som er urolig for at det skal oppstå politiske partier, bevegelser og grupperinger som støtter bruk av vold,

som i denne forbindelse også er bekymret over voldelige utslag av ekstremisme som bunner i rasisme, fremmedfrykt, antisemittisme, aggressiv nasjonalisme og nynazisme,

som minner om OSSEs bidrag til FN's Alliansse mellom sivilisasjoner (Alliance of Civilizations Initiative) med det mål å skape en kollektiv politisk vilje og å samordne innsatsen på tvers av institusjonene og sivilsamfunnsorganisasjonene for å fremme gjensidig respekt og forståelse, og som merker seg høynivåpanelets rapport, som ble overrakt FN's generalsekretær i Istanbul 13. november 2006, der

panelet tar til orde for å opprette partnerskap, i regi av FN, mellom internasjonale organisasjoner med samme målsetninger som Alliansen mellom sivilisasjoner,

1. beslutter å arrangere en konferanse på høyt nivå i første halvår 2007 om bekjempelse av diskriminering og fremme av gjensidig respekt og forståelse, som en oppfølging av OSSE-konferansen i Cordoba i 2005 om antisemittisme og andre former for intoleranse, og som ser med glede på at Romania har tilbudt seg å være vertskap for konferansen,
2. pålegger Det faste råd å se nærmere på hvordan OSSE kan styrkes, slik at Organisasjonens innsats for å bekjempe intoleranse og diskriminering og fremme gjensidig respekt og forståelse fra og med 2007 blir enda mer effektiv, samordnet og helhetlig med sikte på en mer effektiv gjennomføring av OSSEs forpliktelser,
3. oppfordrer deltakerstatene til å anerkjenne at alle mennesker kan bidra til et harmonisk og pluralistisk samfunn, ved å føre en politikk som vektlegger like muligheter og rettigheter, tilgang til rettsvesenet og offentlige tjenester, og som fremmer dialog og reell medvirkning,
4. forplikter seg til å sette mer fokus på verdien av kulturelt og religiøst mangfold som en kilde til gjensidig berikelse av våre samfunn, og til å anerkjenne betydningen av at integrering skjer med respekt for kulturelt og religiøst mangfold, som et sentralt element i arbeidet for gjensidig respekt og forståelse,
5. oppfordrer deltakerstatene til å gripe fatt i de underliggende årsakene til intoleranse og diskriminering ved å arbeide for at det utformes en helhetlig nasjonal utdanningspolitikk og -strategi, og også ved å iverksette flere holdningsskapende tiltak
 - som fremmer større forståelse og respekt for ulike kulturer og folkegrupper, religioner og livssyn,
 - som har som mål å hindre intoleranse og diskriminering, blant annet av kristne, jøder, muslimer og medlemmer av andre trosamfunn,
 - som fremmer erindring og undervisning om Holocaust-tragedien, og også andre tragedier som anses som folkemord i henhold til overenskomsten fra 1948 om forhindring og avstraffelse av forbrytelsen folkemord, samt forbrytelser mot menneskeheten,
6. erkjenner at ungdom kan gi et viktig bidrag i kampen mot intoleranse og diskriminering, og oppfordrer deltakerstatene til å videreføre og videreutvikle tiltak som har vist seg å være effektive, for eksempel opplæring i menneskerettigheter allerede i ung alder i hele OSSE-området, og til å organisere et forum for ungdom i OSSE i 2007, samtidig som de tar hensyn til andre relevante internasjonale og regionale organisasjoners erfaring og ekspertise på området for å unngå dobbeltarbeid,
7. beslutter å arbeide for å styrke politimyndighetenes kapasitet gjennom opplæring i og utarbeiding av retningslinjer om metoder som har vist seg særlig effektive og godt egnet til å håndtere kriminalitet som bunner i fordommer, å styrke den positive samhandlingen mellom politi og ofre og å oppmuntre ofre for hatkriminalitet til å anmelde forholdet, med andre ord å gi polititjenestemenn i førstelinjetjeneste opplæring, å drive utadrettet kontaktvirksomhet for å bedre forholdet mellom politi og publikum og å sørge for at tjenestemenn har kunnskap om hvor ofre kan henvende seg for å få hjelp og beskyttelse,
8. beklager utslag av rasisme, fremmedfrykt og diskriminering i den offentlige debatten, og understreker at politikere kan spille en positiv rolle generelt med å fremme gjensidig respekt og forståelse, og kan også ha stor betydning for å dempe spenninger innad i samfunnet ved å ta avstand fra hatmotiverte handlinger og hendelser og ved å anerkjenne at alle mennesker kan bidra til et harmonisk og pluralistisk samfunn,
9. erkjenner at frie og uavhengige medier kan spille en vesentlig rolle i et demokratisk samfunn og ha stor innflytelse i den forstand at de kan imøtegå eller forsterke misoppfatninger og fordommer og slik sett bidra til at journalistene selv på frivillig grunnlag innfører faglige standarder, til selvregulering i bransjen og til andre ordninger som er egnet til å sikre større grad av profesjonalitet, presisjon og etterlevelse av etiske standarder blant journalistene,
10. understreker at det er av avgjørende betydning at statene vedtar solide rettslige rammeverk som sikrer likhet for loven og tilstrekkelig rettsvern, og at de fører en strategisk politikk og følger strategiske planer som fremmer ikke-diskriminering og like vilkår,
11. oppfordrer deltakerstatene til å trappe opp innsatsen med sikte på å gjennomføre sine forpliktelser til å innhente og oppbevare pålitelig informasjon og statistiske data om hatkriminalitet, noe som er viktig for å kunne utforme en effektiv politikk og bevilge de nødvendige midler til å bekjempe hatmotiverte handlinger, og ber i den forbindelse også deltakerstatene om å fremme kapasitetsutvikling, slik at organisasjoner i det sivile samfunn kan bidra med å over-

- våke og innrapportere hatmotiverte handlinger og bistå ofre for hatkriminalitet,
12. beslutter at deltakerstatene må engasjere seg mer aktivt for å fremme deltakelse fra det sivile samfunn ved å opprette effektive partnerskap og styrke dialogen og samarbeidet mellom sivilsamfunn og offentlige myndigheter med sikte på å bekjempe intoleranse og fremme gjensidig respekt og forståelse, like vilkår og et inkluderende samfunn, blant annet ved å opprette lokale, regionale eller nasjonale konsultasjonsordninger der det måtte være aktuelt,
 13. oppfordrer OSSEs operative strukturer til, innenfor rammen av sitt gjeldende mandat, å sørge for at deres nåværende og fremtidige virksomhet overalt i OSSEs område innbefatter kamp mot intoleranse og diskriminering og fremmer gjensidig respekt og forståelse,
 14. oppfordrer Kontoret for demokratiske institusjoner og menneskerettigheter (ODIHR), med utgangspunkt i gjeldende forpliktelser og ved blant annet å samarbeide med aktuelle operative strukturer i Organisasjonen, til
 - a) å fortsette å styrke den virksomheten som utføres som ledd i ODIHRs program til fremme av toleranse og ikke-diskriminering, særlig bistandsprogrammene, slik at kontoret på anmodning kan bistå deltakerstatene med å gjennomføre sine forpliktelser,
 - b) å fortsette å styrke det arbeidet som nedlegges i ODIHRs rådgivende utvalg av eksperter på religions- og trosfrihet for å gi støtte og sakkyndig bistand til deltakerstatene,
 - c) å fortsette det tette samarbeidet med andre relevante mellomstatlige organer og sivilsamfunnsorganisasjoner som har i oppgave å fremme gjensidig respekt og forståelse og å bekjempe intoleranse og diskriminering, blant annet ved å innhente data om hatkriminalitet,
 - d) fortsatt å fungere som en sentral for innsamling av informasjon og statistikk om hatkriminalitet og aktuelt lovverk fra deltakerstatene, og å sørge for at denne informasjonen blir offentlig tilgjengelig gjennom ODIHRs informasjonssystem til fremme av toleranse og ikke-diskriminering og kontorets rapport om utfordringer ved og tiltak mot hatmotiverte handlinger i OSSEs område,
 - e) innenfor rammen av de foreliggende ressurser å styrke ODIHRs evne til tidlig varsling for å kunne kartlegge, rapportere om og sette økt fokus på hatmotiverte handlinger og tendenser, og på anmodning å gi deltakerstatene råd og bistand på områder der det er behov for mer adekvate mottiltak,
 15. oppfordrer OSSE-representanten for frie medier til, innenfor rammen av de tilgjengelige ressurser, å vurdere å foreta en gjennomgang av beste praksis i saker om bekjempelse av intoleranse som hører inn under hans eller hennes ansvarsområde,
 16. imøteser tiltak fra FN's side som følge av rapporten fra høynivåpanelet som veileder Alliansen mellom sivilisasjoner, med sikte på å fastsette et passende bidrag fra OSSE for å gjennomføre tiltakene.
-

Vedlegg 15**Beslutning nr. 14/06. Styrket innsats for å bekjempe menneskehandel, herunder med sikte på utnytting av arbeidskraft, gjennom en bred og proaktiv tilnærming**

Ministerrådet,

som er alvorlig bekymret over den vedvarende og utbredte forekomsten av menneskehandel, uansett form, både i og utenfor OSSEs område, til tross for intensivt innsats nasjonalt og internasjonalt for å bekjempe fenomenet,

som tar i betraktning at handel med mennesker er en alvorlig og avskyelig forbrytelse som krenker menneskeverdet og undergraver menneskerettighetene og de grunnleggende friheter, og som gir næring til organiserte kriminelle nettverk,

som er klar over at for å kunne bekjempe menneskehandel på en effektiv måte er det viktig å håndheve loven, å straffeforfølge bakmennene, å beskytte, rehabilitere, integrere og eventuelt reintegrere ofre, blant annet ved å sørge for at de har reell tilgang til rettsvesenet, samt å drive forebyggende arbeid, blant annet ved å sette inn tiltak på etterspørselssiden,

som understreker at menneskehandel er et sammensatt fenomen som krever innsats på flere plan og fra mange aktører, og at denne innsatsen må samordnes nasjonalt, regionalt og internasjonalt,

som gjentar at deltakerstatene støtter ratifisering og gjennomføring av FN's konvensjon mot grenseoverskridende organisert kriminalitet (Palermo-konvensjonen) og tilleggsprotokollen om å forebygge, bekjempe og straffe handel med mennesker, særlig kvinner og barn,

som stadfester betydningen av OSSEs handlingsplan til bekjempelse av menneskehandel og planens tillegg om å ivareta barns særlige behov for beskyttelse og bistand som offer for menneskehandel, som ble godkjent på ministerrådsmøtet i Ljubljana i 2005, og som videre bekrefter at deltakerstatene har forpliktet seg til å gjennomføre handlingsplanen,

som merker seg resultatet av OSSE-konferansen om menneskehandel med sikte på utnytting av arbeidskraft/arbeid under tvang eller sterkt press,

om straffeforfølgning av bakmennene og rettferd for ofrene, som ble avholdt i november 2006,

som minner om den internasjonale konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, særlig artikkel 6 og 7 om retten til arbeid og til rettferdige og gode arbeidsvilkår,

1. oppfordrer deltakerstatene til å fortsette samarbeidet på høyere politisk plan med spesialrepresentanten for bekjempelse av menneskehandel for å styrke gjennomføringen av OSSEs forpliktelser i kampen mot menneskehandel,
2. henstiller til deltakerstatene å arbeide for at kampen mot menneskehandel, uansett form, føres på bred front gjennom nasjonale, regionale og internasjonale ordninger, gjennom samarbeid mellom politipersonell og samordning av deres virksomhet, gjennom arbeidstilsyn, enheter for sosialt vern, medisinske institusjoner, tjenestemenn fra innvandrings- og grensemyndigheter, organisasjoner i det sivile samfunn, støttetjenester for ofre samt næringsliv og eventuelt andre aktuelle aktører, og å arbeide for at også likestillingsperspektivet blir ivaretatt. Deltakerstatene anbefales derfor å opprette nasjonale veiledningsordninger (NRM) og å oppnevne nasjonale koordinatører,
3. henstiller til deltakerstatene, på anmodning med hjelp fra OSSEs strukturer og institusjoner, å styrke forskningen og å forbedre prosedyrene for innhenting og analyse av data, samtidig som de tar tilbørlig hensyn til opplysningenes fortrolige karakter, og om mulig å sortere statistiske data etter kjønn, alder og eventuelt andre relevante kriterier for lettere å kunne analysere problemets art og omfang og utforme en effektiv og nøye målrettet politikk mot menneskehandel. Deltakerstatene anbefales derfor å vurdere å oppnevne nasjonale rapportører eller tilsvarende uavhengige overvåkingsmekanismer,
4. henstiller til deltakerstatene, eventuelt i samarbeid med internasjonale organisasjoner og fri-

villige organisasjoner, å bidra til å minske risikoen for at repatrierte ofre skal bli offer på nytt, særlig ved å rette oppmerksomheten mot faktorer som bidrar til at enkelte lettere utsettes for menneskehandel, slik som fattigdom, diskriminering, manglende mulighet for utdanning og inntekt, seksuelle overgrep og vold i hjemmet, og ved å foreta risikovurderinger for å sikre at det tas tilbørlig hensyn til ofrenes sikkerhet ved retur til hjemlandet,

5. understreker at det er viktig å sørge for at personer som har vært utsatt for menneskehandel, har reell tilgang til rettsvesenet, blant annet at de kan få rådgivning og informasjon om sine juridiske rettigheter på et språk de forstår, og at de kan få erstatning for lidt skade, og oppfordrer deltakerstatene til å gjennomføre sine forpliktelser i henhold til de aktuelle bestemmelsene i FNs konvensjon mot grenseoverskridende organisert kriminalitet (Palermokonvensjonen) og tilleggsprotokollen om å forebygge, bekjempe og straffe handel med mennesker, særlig kvinner og barn,
 6. oppfordrer deltakerstatene til å bekjempe menneskehandel med sikte på utnytting av arbeidskraft på en mer proaktiv måte, blant annet ved
 - a) å sørge for at bestemmelsene om menneskehandel med sikte på utnytting av arbeidskraft i deres interne straffelovgivning er i samsvar med kravene i FN-protokollen om å forebygge, bekjempe og straffe handel med mennesker, særlig kvinner og barn, som supplerer FNs konvensjon mot grenseoverskridende organisert kriminalitet. Deltakerstatene oppfordres derfor til å påse at slike forbrytelser blir avdekket og straffeforfulgt på behørig vis,
 - b) å sørge for at det i deres arbeiderlovgivning er nedfelt en minstestandard for arbeidsvilkår, og for at arbeiderlovene håndheves, for å redusere muligheten for menneskehandel med sikte på utnytting av arbeidskraft,
 - c) å arrangere opplæringskurs for aktuelle tjenestemenn og andre som kan komme i kontakt med antatte ofre for menneskehandel, deriblant helsearbeidere, sosialarbeidere og arbeidsinspektører, slik at de lettere kan identifisere ofre for menneskehandel og henvise dem til hjelpeapparatet, der de kan få hjelp og beskyttelse,
 - d) å påse at opplysningskampanjer som igangsettes for å sette økt fokus på menneskehandel, ikke bidrar til en ytterligere stigmatisering av sårbare grupper, noe som kan føre til at deres menneskerettigheter lettere krenkes,
 - e) å fremme strategier for utadrettet kontaktvirksomhet, blant annet i samarbeid med aktuelle frivillige organisasjoner, slik at informasjon om menneskehandel med sikte på utnytting av arbeidskraft tilflyter innvandrermiljøene og arbeidstakere i særlig utsatte lavtlønnsbransjer, slik som landbruksnæringen, bygg- og anleggsbransjen og kles- og restaurantbransjen, eller folk som arbeider som hushjelp, for å gi ofrene lettere tilgang til hjelp og til rettsvesenet og for å oppmuntre folk som sitter inne med opplysninger om mulige tilfeller av menneskehandel, til å henvise ofrene til hjelpeapparatet og å melde fra til vedkommende myndigheter, slik at saken kan etterforskes dersom det er skjellig grunn til mistanke om at det er begått en straffbar handling,
 - f) å utvikle og anvende avanserte etterforskningsmetoder, særlig slik at det blir mulig å avdekke menneskehandel og straffefølge bakmennene uten å måtte behøve å sette sin lit kun til offerets vitneforklaring,
 - g) å utveksle informasjon om aktuelle operasjonelle metoder som har vist seg effektive i politiets etterforskning av menneskehandel med sikte på utnytting av arbeidskraft, og å påse at polititjenestemenn som arbeider med menneskehandel, der det er aktuelt har jevnlig kontakt med sine motstykker i andre organer som har ansvar for å etterforske arbeidsforhold, og at de benytter en tverrfaglig tilnærming for å identifisere ofre for menneskehandel med sikte på utnytting av arbeidskraft og for å ivareta deres rettigheter,
7. pålegger Det faste råd å vurdere hvordan arbeidet med menneskehandel, også med sikte på utnytting av arbeidskraft, kan styrkes ytterligere, hensett til aktuelle OSSE-forpliktelser, OSSEs handlingsplan til bekjempelse av menneskehandel samt resultatet av OSSE-konferansen i november 2006 om menneskehandel med sikte på utnytting av arbeidskraft/arbeid under tvang eller sterkt press, om straffefølgning av bakmennene og rettfærd for ofrene.

Vedlegg 16**Beslutning nr. 15/06. Kamp mot seksuell utnyttning av barn**

Ministerrådet,

som erkjenner at seksuell utnyttning av barn er et alvorlig og omfattende problem både i og utenfor OSSEs område, med en lang rekke og gjensidig forbundne utslag av enhver art, herunder prostitusjon, barnepornografi, handel med barn med sikte på seksuell utnyttning, sexturisme og tvangsekte av barn,

som erkjenner at seksuell utnyttning av barn krenker menneskeverdet og undergraver menneskerettighetene og de grunnleggende friheter,

som tar i betraktning at seksuell utnyttning av barn er en alvorlig og avskyelig forbrytelse som i mange tilfeller omfatter organisert kriminalitet, og som må forhindres, etterforskes, påtales og straffes med alle tilgjengelige midler,

som understreker at det er nødvendig å gripe fatt i de mange ulike faktorene som gjør at barn er særlig utsatt for seksuell utnyttning, deriblant økonomisk ulikhet, manglende mulighet for utdanning, og diskriminering, herunder kjønnsbetinget diskriminering, og som videre understreker at det er nødvendig å bekjempe etterspørselen etter barnepornografi og sexturisme og å forhindre at overgriperne får bedrive sin virksomhet,

som tar i betraktning at seksuell utnyttning av barn er et økende fenomen som griper om seg takket være bruk av ny teknologi, som Internett,

som stadfester alle OSSEs relevante forpliktelser,

som merker seg resolusjonen om bekjempelse av menneskehandel og utnyttning av barn i pornografien, som ble vedtatt under Parlamentarikerforsamlingens 15. årlige sesjon i Brussel,

som er oppmerksom på de relevante bestemmelsene i aktuelle internasjonale instrumenter, herunder FNs konvensjon om barnets rettigheter og den valgfrie tilleggsprotokollen om salg av barn, barneprositusjon og barnepornografi, samt protokollen for å forebygge, bekjempe og straffe handel med mennesker, særlig kvinner og barn, som supplerer FN-konvensjonen mot grenseoverskridende organisert kriminalitet, i tillegg til beslutninger og anbefalinger fra aktuelle internasjonale organer,

som tar hensyn til bestemmelsene om barnepornografi i Europarådets konvensjon om datakriminalitet (2001),

som minner om slutterklæringen og dagsordenen for handling vedtatt på den første verdenskongressen mot kommersiell seksuell utnyttning av barn, som fant sted i Sverige i 1996, samt slutterklæringen («Yokohama Global Commitment») fra den andre verdenskongressen holdt i Japan i 2001,

som merker seg anbefalingene i studien fra FNs generalsekretær om vold mot barn² samt det arbeid som nedlegges av FNs spesialrapportør for salg av barn, barneprositusjon og barnepornografi,

1. fordømmer enhver form for seksuell utnyttning av barn, blant annet
 - a) gjennom barneprositusjon og barnepornografi, herunder ved å tilby, anskaffe, tilveiebringe, formidle eller verve et barn til slike formål, eller ved å profitte på utnyttning av barn til slike formål,
 - b) ved å bruke tvang, vold, bedrageri eller trusler, ved å misbruke tillit, myndighet eller makt over et barn eller ved å tilby eller betale penger eller annen form for godtgjøring eller vederlag i bytte for seksuelle handlinger, blant annet under væpnede konflikter eller etter konflikt,
 - c) ved å fremstille, distribuere, utbre eller formidle, tilby eller på annen måte gjøre tilgjengelig barnepornografi av enhver art (via datasystemer, Internett eller andre kanaler),
 - d) ved forsettlig erverv og besittelse av barnepornografi,
 - e) handel med barn med sikte på seksuell utnyttning,
2. oppfordrer deltakerstatene til å sørge for at deres lovgivning på dette området er i samsvar med aktuelle internasjonale forpliktelser de har påtatt seg,

² UNGA A/61/299, distribuert 29. august 2006. Generalsekretærens rapport om vold mot barn ble lagt fram for Generalforsamlingens 3. komité 11. oktober 2006 av Paulo Sergio Pinheiro, en uavhengig ekspert.

3. henstiller til deltakerstatene å tilnærme seg problemet med seksuell utnyttning av barn på en helhetlig måte ved å gripe fatt i de underliggende årsakene til, og se nærmere på forhold som bidrar til, slik utnyttning, blant annet den type etterspørsel som fremmer seksuell utnyttning av enhver art av barn, og å utarbeide helhetlige og proaktive strategier og tiltak i den hensikt å forebygge og bekjempe seksuell utnyttning av barn,
4. ber deltakerstatene innstendig om å iverksette alle rettslige tiltak for å påtale seksuell utnyttning av barn og ilegge straff som er effektiv, står i forhold til overtredelsen og virker avskrekkende. Oppfordrer i så måte deltakerstatene til å vurdere rettslige tiltak som hjemler adgang til å straffeforfølge egne borgere for alvorlige seksualforbrytelser mot barn, også når en slik forbrytelse begås i et annet land,
5. oppfordrer deltakerstatene til å sørge for at politi og rettsvesen blir bedre i stand til å etterforske og straffeforfølge overgriperne proaktivt,
6. oppfordrer deltakerstatene til å bidra til at barn som har vært offer for seksuell utnyttning, sikres rettsvern, hjelp, nødvendig medisinsk behandling samt mulighet til å rehabiliteres og reintegreres i samfunnet, og eventuelt å sørge for at barn som har vært utsatt for menneskehandel, trygt kan vende tilbake til hjemlandet,
7. oppfordrer deltakerstatene til å sørge for at det på alle nivåer i samfunnet settes økt fokus på problemet med seksuell utnyttning av barn,
8. tilrår deltakerstatene å utvikle egne og kompatible systemer for registrering og utveksling av opplysninger om seksuell utnyttning av barn, samtidig som de tar tilbørlig hensyn til personopplysningenes fortrolige karakter, å arbeide for at det etableres omfattende ordninger for innhenting av data, og å fremme forskning på seksuell utnyttning av barn,
9. støtter tiltak fra deltakerstatenes side for, i samarbeid med frivillige organisasjoner og behørlige representanter for aktuelle sektorer i økonomien, slik som reiselivsnæringen, hotell- og restaurantnæringen og mediebransjen, å hindre at barn etterspørres med sikte på seksuell utnyttning,
10. henstiller til deltakerstatene å styrke samarbeidet seg imellom med sikte på å avsløre, etterforske, påtale og straffe dem som utnytter barn seksuelt,
11. anbefaler deltakerstatene å sørge for opplæring om seksuell utnyttning av barn for personell som arbeider blant annet i rettsvesenet, politiet, turistnæringen, transportnæringen, helse- og sosialsektoren, det sivile samfunn, religiøse organisasjoner og undervisningssektoren,
12. tar til orde for at vedkommende myndigheter i deltakerstatene, i samsvar med den nasjonale lovgivning om vern av personopplysninger, må samarbeide med relevante frivillige organisasjoner og med tilbydere av Internett-tjenester, kredittkortselskaper, banker og andre foretak for å sikre at opplysninger om seksuell utnyttning av barn etterspores og innrapporteres til myndighetene,
13. anbefaler deltakerstatene, eventuelt i samarbeid med frivillige organisasjoner, å opprette kontakttelefoner eller nettstedene som enkeltpersoner i all fortrolighet kan benytte til å melde fra om seksuell utnyttning av barn, slik at meldingene kan etterforskes av politiet og ofrene og deres familier kan få nødvendig hjelp,
14. merker seg tiltak fra sivilsamfunnets side for å bekjempe seksuell utnyttning av barn, herunder blant annet »Code of Conduct for the Protection of Children from Sexual Exploitation in Travel and Tourism» (etiske retningslinjer for å hindre at barn utnyttes seksuelt av utenlandske turister), som er utarbeidet av ECPAT (End Child Prostitution, Child Pornography and Trafficking in Children for Sexual Purposes),
15. pålegger OSSEs operative strukturer, innenfor rammen av sitt gjeldende mandat, å se nærmere på hvordan OSSE kan sikre at Organisasjonens tjenestemenn får den nødvendige opplæring og økt bevissthet om problemet med seksuell utnyttning av barn, hensett til atferdskodeksen for OSSEs tjenestemenn og personalinstruks nr. 11 om menneskehandel,
16. oppfordrer de berørte operative strukturene i OSSE til, innenfor rammen av sitt gjeldende mandat, å vie seksuell utnyttning av barn oppmerksomhet, herunder forbindelsene til menneskehandel, og understreker at det er nødvendig at både de og deltakerstatene samarbeider med andre internasjonale organisasjoner, frivillige organisasjoner og det sivile samfunn i kampen mot seksuell utnyttning av barn.

Vedlegg 17**Beslutning nr. 16/06. OSSEs status som rettssubjekt samt privilegier og immunitet for OSSE**

Ministerrådet,

som viser til beslutningen fra KSSE-toppmøtet i Helsingfors i 1992 om å «vurdere hvorvidt det er hensiktsmessig med en avtale som gir () anerkjent internasjonal status» til KSSE-institusjonene,

som minner om de oppfølgende beslutningene som ble vedtatt på KSSEs rådsmøter i Stockholm i 1992 og Roma i 1993, særlig rådsbeslutningen om rettslig handleevne og privilegier og immunitet fra Roma (dokument CSCE/4-C/Dec.2 av 1. desember 1993),

som ønsker å gjennomføre de relevante bestemmelsene i Budapest-vedtakene fra 1994, Sikkerhetspakten for Europa fra 1999 og erklæringen fra toppmøtet i Istanbul i 1999,

som tar hensyn til de drøftelser som ble holdt i 2000 og 2001, og Det faste råds rapport til Ministerrådet om OSSEs rettslige handleevne og om privilegier og immunitet (PC.DEC/383 av 26. november 2000),

som stadfester andre oppgaver fastsatt i den forbindelse under Ministerrådets 9. og 10. møte i henholdsvis Bucuresti (2001) og Porto (2002),

som minner om reformpanelets anbefaling (CIO.GAL/100/05 av 27. juni 2005) om at deltakerstatene må bli enige om en konvensjon som anerkjenner OSSEs rettslige handleevne og tilkjenner Organisasjonen og dens tjenestemenn privilegier og immunitet, uten at OSSE-forpliktelsesens politisk bindende karakter dermed svekkes,

som minner om Ministerrådets beslutning nr. 17/05 om å styrke OSSEs effektivitet, vedtatt i Ljubljana,

som tar utgangspunkt i anbefalingene fra gruppen av juridiske eksperter som ble nedsatt av Formannskapet i 2006, og i rapporten om gjennomføringen av den første operative bestemmelsen i ministerrådsbeslutning nr. 17/05 av 6. desember 2005 om å styrke OSSEs effektivitet,

som tar hensyn til at gruppen av juridiske eksperter, etter å ha vurdert de formelle konsekvensene av at OSSE ikke har status som internasjonalt rettssubjekt og ikke har ensartede privilegier og immunitet, konstaterte at det forelå alvorlige problemer som følge av denne mangelen på status som internasjonalt rettssubjekt og på ensartede privilegier og immunitet for OSSE,

beslutter:

1. at arbeidet med en konvensjon om status som internasjonalt rettssubjekt, om rettslig handleevne og om privilegier og immunitet for OSSE skal videreføres med utgangspunkt i det tekstforslaget som ble utarbeidet av de juridiske ekspertene i 2001 (distribuert på nytt som dokument CIO.GAL/188/06),
2. å nedsette en uformell arbeidsgruppe på ekspertnivå under Det faste råd som skal ha i oppgave å ferdigstille et utkast til en konvensjon om status som internasjonalt rettssubjekt, om rettslig handleevne og om privilegier og immunitet for OSSE. Arbeidsgruppen skal legge fram sitt forslag til konvensjon for Ministerrådet, gjennom Det faste råd, med sikte på vedtakelse, om mulig på ministerrådsmøtet i 2007.

Vedlegg 18**Beslutning nr. 17/06. Styrke konsultasjonsprosessen**

Ministerrådet,

som har i erindring OSSEs brede tilnærming til sikkerhet, som omfatter den militærpolitiske, den økonomiske og miljømessige og den menneskelige dimensjon, samtidig som vi erkjenner behovet for et tverrdimensjonalt perspektiv, både ut fra en begrepsmessig tilnærming og med sikte på å samordne den operative virksomheten,

som merker seg reformpanelets anbefaling om å innføre en komitéstruktur med sikte på en mer interaktiv konsultasjons- og beslutningsprosess som sikrer større grad av medvirkning og innsyn, slik at deltakerstatene mer aktivt og effektivt trekkes med i prosessen, og som også merker seg panelets anbefaling om å utvide eierskapet til medvirkningsprosessen,

som minner om ministerrådsbeslutning nr. 17/05 fra Ljubljana om å styrke OSSEs effektivitet,

som erkjenner behovet for å styrke konsultasjonsprosessen og dialogen, også med sikte på å forberede debatter, konklusjoner og beslutninger i Det faste råd,

som er klar over at Organisasjonen ønsker å unngå at det nedsettes nye arbeidsgrupper, og å hindre at det opprettes flere organer,

som ønsker å utvide samarbeidet, å bekjempe nye trusler mot sikkerheten på en mer effektiv måte og å etablere en helhetlig og mer hensiktsmessig ramme for politisk dialog mellom de deltakende statene,

beslutter å opprette følgende komiteer som uformelle og underliggende organer av Det faste råd:

En komité for sikkerhetsspørsmål, som skal ha i oppgave

- å drøfte ikke-militære og politiske sider ved sikkerheten, herunder gjennomføring av deltakerstatenes forpliktelser,
- når Formannskapet i samråd med deltakerstatene ber om det, å ta opp tverrdimensjonale spørsmål som særlig angår de ikke-militære sidene ved sikkerheten,
- å bistå under forberedelsen av den årlige tilsynskonferansen om sikkerhetsspørsmål, herunder å vurdere bidrag fra Forum for sikker-

hetssamarbeid (FSC), og forberedelsen av andre relevante møter,

- å drøfte forslag til arbeidsprogram med sikte på fremlegging for Det faste råd, herunder tiltak til oppfølging av anbefalinger fra møtene nevnt ovenfor,

en komité for økonomiske og miljømessige spørsmål, som skal innbefatte Det faste råds eksisterende underkomité for økonomiske og miljømessige spørsmål, og som i tillegg til oppgavene fastsatt i ministerrådsbeslutning nr. 3 fra Bucuresti om å fremme OSSEs rolle som et forum for politisk dialog, skal ha i oppgave

- å drøfte økonomiske og miljømessige spørsmål, herunder gjennomføring av deltakerstatenes forpliktelser,
- å bistå under forberedelsen av møtene i Forum for økonomiske og miljømessige spørsmål (EEF) og andre møter om økonomiske og miljømessige spørsmål,
- når Formannskapet i samråd med deltakerstatene ber om det, å ta opp tverrdimensjonale spørsmål som særlig angår de økonomiske og miljømessige sidene ved sikkerheten,
- å drøfte forslag til arbeidsprogram med sikte på fremlegging for Det faste råd, herunder tiltak til oppfølging av anbefalinger fra EEF, og en komité for den menneskelige dimensjon, som skal ha i oppgave
- å drøfte spørsmål innenfor den menneskelige dimensjon, herunder gjennomføring av deltakerstatenes forpliktelser,
- å bistå under forberedelsen av gjennomføringsmøtene om den menneskelige dimensjon og andre møter innenfor rammen av den menneskelige dimensjon,
- når Formannskapet i samråd med deltakerstatene ber om det, å ta opp tverrdimensjonale spørsmål som særlig angår den menneskelige dimensjon,
- å drøfte forslag til arbeidsprogram med sikte på fremlegging for Det faste råd, herunder tiltak til oppfølging av anbefalinger fra møtene om den menneskelige dimensjon.

Beslutter videre at:

Formannskapet, ved hver årsstart og i samråd med deltakerstatene, skal avklare nærmere de nevnte komiteenes oppgaver og også utarbeide et arbeidsprogram der Organisasjonens mål og prioriteringer kommer til uttrykk, samtidig som det ivaretar behovet for å sikre at de tverrdimensjonale spørsmålene som er oppe til behandling, blir tilstrekkelig dekket.

Den rådgivende komité for administrative og finansielle spørsmål skal fortsatt arbeide innenfor rammen av sitt nåværende mandat, slik det er fastsatt i Det faste råds beslutning nr. 552.

Komiteene nevnt ovenfor skal tre sammen i uformelt format og skal avlegge rapport, gi råd og anbefalinger samt forberede aktuelle beslutninger for Det faste råd gjennom Den forberedende komité. Arbeidet i komiteene reguleres av de aktuelle bestemmelsene i OSSEs forretningsorden, særlig kapittel V(A).

Formannskapet kan kalle sammen Den forberedende komité på ad hoc-basis for å drøfte generelle og organisatoriske saker som angår Organisasjonen, blant annet forberedelsen av ministerrådsmøter og toppmøter. Den forberedende komité kan på sine møter ta opp tverrdimensjonale spørsmål eller andre saker som ikke dekkes av de tre nyopprettede komiteene, når Formannskapet i

samråd med deltakerstatene har kommet fram til at de fortjener å tas opp til drøfting i et slikt format.

Hver komité skal som hovedregel tre sammen minst én gang i måneden. Den enkelte komité kan, på initiativ fra Formannskapet eller komiteens leder eller på anmodning fra en eller flere deltakerstater, tre sammen så ofte det er påkrevet dersom det er behov for konsultasjon, eller det er nødvendig å forberede saker som skal opp i Det faste råd. Formannskapet og komitélederne skal unngå å kalle sammen til møte i uformelle underliggende organer samtidig.

Komiteene skal på anmodning fra Formannskapet, Det faste råd eller en eller flere deltakerstater behandle spørsmål som ligger innenfor deres ansvarsområde.

For deltakelse på møter i de tre nyopprettede komiteene gjelder punkt 6–9 i kapittel V(A) i OSSEs forretningsorden, tilsvarende møtene i Den forberedende komité.

OSSEs sekretariat skal bistå komiteene i deres arbeid.

Denne beslutning gjelder i ett år regnet fra 1. januar 2007. Den skal opp til ny behandling i Det faste råd ved utgangen av 2007 med sikte på en mulig forlengelse på bakgrunn av erfaringene med den nye strukturen.

Vedlegg 19**Beslutning nr. 18/06. Ytterligere effektivisering av OSSEs operative strukturer**

Ministerrådet,

som stadfester Generalsekretærens mandat slik det ble fastsatt på ministerrådsmøtet i Stockholm i 1992,

som tar hensyn til senere beslutninger fra møter mellom stats- og regjeringssjefene, i Ministerrådet og i Det faste råd, herunder MC(10).DEC/8, MC.DEC/1/03, MC.DEC/15/04 og Det faste råds beslutning nr. 485, 486, 550, 552 og 553, samt reformpanelets sluttrapport,

som ønsker å gjøre OSSE mer effektiv, herunder Organisasjonens sekretariat, institusjoner og feltoperasjoner, og som av den grunn ønsker å presisere Generalsekretærens rolle og ansvar i OSSE,

som minner om Ministerrådets beslutning nr. 17/05 fra Ljubljana om å styrke OSSEs effektivitet,

som minner om at Generalsekretæren får sin myndighet gjennom deltakerstatenes felles beslutninger og handler under veiledning av Formannskapet,

treffer følgende beslutning

1. om fortsatt å styrke Generalsekretærens rolle i OSSE: Ministerrådet

stadfester Generalsekretærens mandat,

oppfordrer Generalsekretæren til å utnytte sitt mandat fullt ut, blant annet ved:

- i samråd med det sittende formannskapet å gjøre Det faste råd eller Forum for sikkerhetssamarbeid (FSC) oppmerksom på alle saker Generalsekretæren mener vedkommer hans eller hennes mandat,
- å bidra til og ta del i debattene om et hvilket som helst punkt på dagsordenen, herunder gjennomgangen av aktuelle saker, blant annet ved å sørge for bakgrunnsinformasjon, analyser og råd,
- å legge fram virksomhetsoversikten og forslag til ordinært budsjett for Det faste råd,
- å opprettholde nær kontakt med alle OSSEs delegasjoner,
- etter samråd med Formannskapet å rapportere til deltakerstatene om Sekretariatets

overvåking og oppfølging av aktuelle beslutninger som treffes i OSSEs beslutningsorganer,

anmoder Generalsekretæren om å arrangere jevnlig samordningsmøter med lederne for OSSEs institusjoner for å oppnå synergigevinster og unngå dobbeltarbeid, samtidig som det tas hensyn til institusjonenes mandater,

stadfester at det er Generalsekretærens oppgave å samordne arbeidet med OSSEs ordinære budsjett, og at han eller hun har ansvar for å bistå bidragsforvalterne med å gjennomføre de oppgavene og politiske målsettingene som deltakerstatene har pålagt dem. Generalsekretæren skal i den forbindelse hjelpe bidragsforvalterne for å sikre at det felles forvaltningsregelverket blir korrekt anvendt, herunder OSSEs finansreglement og regler for økonomistyring, personal- og arbeidsreglement, og med sikte på en videre innføring og anvendelse av resultatorientert programbudsjettering. Generalsekretæren skal påse at den operative virksomheten samordnes mellom Sekretariatet, institusjonene og feltoperasjonene samt feltoperasjonene imellom, samtidig som det tas hensyn til deres respektive mandater og til de oppgaver deltakerstatene har pålagt bidragsforvalterne,

anmoder Generalsekretæren om å rapportere regelmessig til deltakerstatene om fremdriften i arbeidet med å innføre og gjennomføre resultatorientert programbudsjettering, og å legge fram forslag til en videreutvikling av systemet,

ber Generalsekretæren om å fortsette å styrke evalueringen av bidragsforvaltningen og med jevne mellomrom å orientere deltakerstatene om resultatet,

anmoder videre Generalsekretæren om å bistå bidragsforvalterne under planleggingen, eventuelt også langtidsplanleggingen, innenfor de enkelte feltoperasjonene og institusjonene, og i så måte å sørge for den nødvendige samordningen,

2. om å styrke Sekretariatet: Ministerrådet

pålegger Generalsekretæren å legge fram forslag til revidert stillingstabell til godkjenning av deltakerstatene, slik at organiseringen av Sekretariatet er tilpasset gjeldende krav og prioriteringer i Organisasjonen,

pålegger videre Generalsekretæren å utarbeide, og å legge fram for deltakerstatene, forslag som kan bidra til å styrke Sekretariatets kapasitet,

3. om å gjøre OSSEs feltoperasjoner mer effektive: Ministerrådet

er enig om at feltoperasjonenes mandat, dersom vedkommende vertsland samtykker, bør være av ett års varighet,

pålegger Generalsekretæren å bistå Formannskapet med å innføre en ordning for regelmessig evaluering av sendelagenes ledere og nestledere. Formannskapet skal ha det ende-

lige ansvar for å sette sammen evalueringsrapporten. Oppfordrer på denne bakgrunn Formannskapet til, etter å ha rådspurt Generalsekretæren og vertslandet, å møte de enkelte sendelagslederne én gang i året for å drøfte lagenes innsats og fremgang sett i forhold til deres mandat. Det bør i den forbindelse vurderes om det skal gjennomføres nødvendige oppfølgende tiltak for å gjøre sendelaget enda mer effektivt,

oppfordrer Formannskapet til å sørge for at lederne og nestlederne for feltoperasjonene velges på grunnlag av klare prosedyrer der kandidatene fullt ut konkurrerer på like vilkår. Navnet på og nasjonaliteten til de ulike søkerne til disse stillingene bør gjøres tilgjengelig for samtlige deltakerstater etter at søknadsfristen er utløpt.

Vedlegg 20**Beslutning nr. 19/06. Styrke OSSEs effektivitet**

Ministerrådet,

som tar hensyn til reformpanelets anbefalinger (CIO.GAL/100/05 av 27. juni 2005),

som ønsker å oppfylle ministerrådsbeslutning nr. 17/05 om å styrke OSSEs effektivitet,

som på nytt bekrefter sin fulle tilslutning til OSSEs normer, prinsipper og forpliktelser,

slik de er nedfelt særlig i Sluttakten av 1975 fra Helsingfors og Paris-pakten for et nytt Europa fra 1990, og som gjelder likt og for samtlige deltakerstater,

som understreker Organisasjonens betydning som en regional ordning etter FN-paktens kapittel VIII og som et sentralt redskap ved tidlig varsling, konfliktforebygging, krisehåndtering og gjenoppbygging etter konflikt,

som stadfester OSSEs helhetlige tilnærming til sikkerhet og betydningen av alle tre dimensjoner, den militærpolitiske, den økonomiske og miljømessige og den menneskelige dimensjon, samtidig som vi er oppmerksom på at mange av Organisasjonens aktiviteter er av tverrdimensjonal karakter,

som erkjenner at deltakerstatene har felles utfordringer og behøver å samarbeide i en ånd av partnerskap og felles formål,

som oppfordrer deltakerstatene til fullt ut å benytte seg av Organisasjonen som et forum for politisk dialog,

som oppfordrer deltakerstatene til etter behov å benytte seg av den hjelpen som er tilgjengelig gjennom OSSEs institusjoner og feltoperasjoner for å gjennomføre sine forpliktelser,

som bekrefter at det er fast bestemt på å gjøre OSSE mer effektiv og å sørge for at Organisasjonen og dens arbeidsmetoder til enhver tid er i tråd med tidens krav og nye utfordringer, og som særlig har satt seg følgende mål:

- i større grad å konsentrere innsatsen om og prioritere arbeid på de områdene der Organisasjonen har et komparativt fortrinn,
- å sikre sammenheng i prioriteringer og handlingsplaner på lang sikt, slik at de er i samsvar med OSSEs forpliktelser og beslutninger,
- å sørge for en mer åpen og effektiv beslutningsprosess basert på statenes suverene likhet og på prinsippet om konsensus,

- å bidra til at deltakerstatene opplever at de står sammen om et felles formål og et felles ansvar,

Del 1: Det faste råds rapport

1. takker Det faste råd for den innsatsen det har nedlagt for å oppfylle Ministerrådets beslutning nr. 17/05 punkt 1, og merker seg den fremlagte rapporten, som Formannskapet har hatt ansvar for å sette sammen (MC.GAL/2/06),
2. minner om at Ministerrådet har vedtatt:
 - OSSEs forretningsorden (MC.DOC/1/06),
 - beslutningen om OSSEs embetsråd (MC.DEC/4/06),
 - beslutningen om å styrke konsultasjonsprosessen,
 - beslutningen om OSSEs status som rettssubjekt samt privilegier og immunitet for OSSE,
 - beslutningen om en ytterligere effektivisering av OSSEs operative strukturer,
3. ser med glede på at Det faste råd har vedtatt:
 - beslutningen om å gi OSSEs økonomiske forum nytt navn (PC.DEC/743/06),
 - beslutningen om å utarbeide retningslinjer for organisering av møter i OSSE,
 - beslutningen om å endre OSSEs personal- og arbeidsreglement,
 - beslutningen om å gjøre OSSE-personalet mer effektivt og velfungerende,
4. uttrykker håp om at Det faste råds sistnevnte beslutninger vil bidra til en åpen, rettferdig og konsekvent ansettelsespolitikk, til å styrke profesjonaliteten blant OSSEs personell, til å bedre forvaltningen av OSSEs menneskelige ressurser samt til at Organisasjonen får beholde kompetente og dyktige medarbeidere gjennom konkurransedyktige og rettferdige vilkår; innser nødvendigheten av å arbeide for en mer likevektig kjønns sammensetning blant OSSEs personell samt større nasjonal spredning blant personalet på de ulike nivåene,
5. merker seg og verdsetter de positive endringene som er gjennomført i forvaltningen av OSSEs ordinære budsjett og av de frivillige

- bidragene, noe som bidrar til å gjøre Organisasjonens virksomhet, deriblant finansieringen, evalueringen og vurderingen av aktivitetene, mer velfungerende, effektiv og oversiktlig,
6. roser Generalsekretæren for hans innsats for en videre forbedring av prosedyrene, slik at godkjenning, budsjettering, disponering, bruk, kontroll, regnskapsførsel og innberetning av frivillige bidrag utenom budsjettet er underlagt hans eller hennes myndighet og kontroll,
 7. understreker at det til enhver tid vil være behov for å styrke det overordnede regelverket for økonomistyring i OSSE, og ber i den forbindelse Formannskapet rapportere til Det faste råd om fremdriften i forhandlingene om finansreglementet før 31. mars 2007; oppfordrer Det faste råd til å vedta det endrede finansreglementet senest innen 1. juli 2007,
 8. mener Organisasjonen bør undersøke nærmere om tematiske sendelag kan være et nyttig og effektivt virkemiddel for å møte nye trusler mot sikkerheten ved særlig å kunne ivareta behov som er felles for hele OSSE-området, under den forutsetning at slike sendelag i praksis vil måtte innrettes i forhold til de konkrete oppgavene de settes til å løse, og at det tas hensyn også til de økonomiske konsekvensene,
 9. beslutter fortsatt å arbeide for å styrke OSSEs effektivitet i tråd med prinsippene og beslutningene nevnt ovenfor, og pålegger derfor Det faste råd å føre tilsyn med gjennomføringen av disse prinsippene og beslutningene,
 5. pålegger Det faste råd på bakgrunn av ODIHRs og andre aktuelle OSSE-institusjoners anbefalinger å gripe fatt i de utfordringer som knytter seg til gjennomføring på områdene nevnt i rapporten, med sikte på i større grad å nyttiggjøre seg ODIHRs hjelp,
 6. merker seg rapportens forslag til nye forpliktelser, og anmoder Det faste råd om å gi råd i den forbindelse og i god tid før Ministerrådets møte i Madrid i 2007,
 7. erkjenner at ODIHR har ekspertise i å bistå deltakerstatene gjennom sin valgrelaterte virksomhet, blant annet med å gjennomgå valglovgivning og drive valgobservasjon,
 8. forplikter seg til å videreutvikle OSSEs valgrelaterte virksomhet, og stadfester i den forbindelse prinsippene i dokumentet fra København-møtet om den menneskelige dimensjon i KSSE (1990) som en hjørnestein i deltakerstatenes felles OSSE-forpliktelser om å verne om og fremme menneskerettighetene og de grunnleggende friheter, også rettigheter og friheter som er nødvendige for å gjennomføre demokratiske valg,
 9. konstaterer at relevante prinsipper nedfelt i erklæringen fra toppmøtet i Budapest (1994), erklæringen fra toppmøtet i Lisboa (1996), erklæringen fra toppmøtet i Istanbul (1999), Sikkerhetspakten for Europa (1999) og senere beslutninger vedtatt på Ministerrådets møter i Porto (2002) og Maastricht (2003) utfyller disse forpliktelsene,
 10. stadfester deltakerstatenes forpliktelse til å invitere valgobservatører fra andre deltakerstater, ODIHR, OSSEs parlamentarikerforsamling samt relevante institusjoner og organisasjoner som ønsker å overvåke valget,
 11. understreker at deltakerstatene selv i praksis kan bidra til å styrke valgprosessens integritet ved å utplassere observatører,
 12. er klar over at det kontinuerlig er behov for å sikre at valgobservatørene opptrer på en ansvarlig, objektiv, åpen og profesjonell måte,
 13. er enig om at ODIHR bør iverksette de anbefalinger og forslag til forbedringer som omhandler kontorets valgrelaterte virksomhet, og som fremgår blant annet av rapporten og særlig av listen nedenfor, og at ODIHR gjennom sin direktør med jevne mellomrom skal legge fram en rapport om gjennomføringen, eventuelt med henblikk på behandling i Det faste råd:
 - å fortsette å styrke metodene for valgobservasjon og programmene for valgbistand,
 - å sikre at ODIHRs valgrelaterte virksomhet får størst mulig geografisk utbredelse,

Del 2: ODIHRs rapport

1. takker Kontoret for demokratiske institusjoner og menneskerettigheter (ODIHR) for den innsatsen det har nedlagt for å oppfylle Ministerrådets beslutning nr. 17/05 punkt 2, og merker seg rapporten som ble fremlagt 10. november 2006,
2. erkjenner at ODIHR under gjennomføringen av sitt mandat har vist at det er i stand til å bistå deltakerstatene med å oppfylle deres forpliktelser innenfor den menneskelige dimensjon,
3. minner deltakerstatene om at de må sørge for at deres lovgivning og praksis er i samsvar med OSSEs forpliktelser,
4. merker seg ODIHRs konklusjoner om status for deltakerstatenes gjennomføring av gjeldende forpliktelser, og understreker særskilt at deltakerstatene selv er ansvarlig for en effektiv gjennomføring av de forpliktelser de har påtatt seg innenfor rammen av OSSE. ODIHR spiller i så måte en viktig rolle med å bistå deltakerstatene,

- i større grad å spre deltakelsen av korttidsobservatører, langtidsobservatører og kjernegruppede medlemmer basert på økt støtte fra et bredt utvalg av deltakerstater, ved å oppmuntre deltakerstatene til å bidra til diversifiseringsfondet, ved å støtte nasjonale opplærings tiltak og ved å opprette egne valgobservatørnettverk som dekker hele OSSEs område,
 - å sikre at rekrutteringen av valgobservatører foregår på en måte som sikrer økt innsyn, og som ivaretar strenge krav til faglig standard, blant annet gjennom aktiv annonsering, opplæring, konkurransedyktige vilkår og åpen oversikt over tilgjengelige kandidater til stillingen som leder for en valgobservasjonsgruppe eller medlem av en kjernegruppe; disse oversiktene skal jevnlig oversendes deltakerstatene og gjøres tilgjengelig gjennom offentlig tilgjengelige databaser,
 - i størst mulig utstrekning å sørge for at ODIHRs valgobservatører opptrer på en uavhengig, upartisk og profesjonell måte,
 - å bidra til språklig inkludering og å påse at språkene som benyttes, ikke på noe vis er til hinder for en effektiv gjennomføring av oppdraget,
14. understreker at valgobservasjon er et felles anliggende som angår OSSE/ODIHR, OSSEs parlamentarikerforsamling og andre parlamentariske institusjoner,
 15. erkjenner at et tett samarbeid med OSSEs parlamentarikerforsamling i betydelig grad bidrar til å gjøre OSSEs arbeid med valgobservasjon mer synlig, og oppfordrer ODIHR til å fortsette valgobservasjonssamarbeidet med Parlamentarikerforsamlingen på grunnlag av samarbeidsavtalen fra 1997,
 16. ser med glede på forslagene om ytterligere tiltak for å effektivisere den hjelpen ODIHR på anmodning gir deltakerstatene, også ved å utnytte møtene om den menneskelige dimensjon bedre.
-

Vedlegg 21**Beslutning nr. 20/06. Fremtidig formannskap i OSSE**

Ministerrådet,

som ser med glede på Kasakhstans forslag om å påta seg formannsvervet i OSSE,

som tar i betraktning at OSSEs formål er full gjennomføring av Organisasjonens forpliktelser, normer og verdier gjennom samarbeid mellom de deltakende stater,

som tar i betraktning at en av hovedgrunnene til at OSSEs deltakerstater betror hverandre vervet som øverste ansvarlige i Organisasjonen, er å gi hverandre mulighet til å vise at de har evne og vilje til å utøve lederskap innenfor rammen av dette samarbeidet,

som tar i betraktning at deltakerstatene har samme rett til å vise at de har denne evnen og viljen og følgelig til å utøve vervet som øverste ansvarlige i OSSE,

som tar i betraktning at Kasakhstan har forpliktet seg til politisk handling og til å gjennomføre reformer nasjonalt, og også til å utøve lederskap i henhold til OSSEs forpliktelser, normer og verdier,

beslutter å komme tilbake til Kasakhstans tilbud om å påta seg formannsvervet i OSSE i 2009 senest på ministerrådsmøtet i Spania i 2007.

Tolkningserklæring. i henhold til punkt iv.1(a)6 i OSSEs forretningsorden

Fra Kasakhstans delegasjon:

«I forbindelse med vedtakelsen av Ministerrådets beslutning om det fremtidige formannskapet i OSSE ønsker jeg å avgi en tolkningserklæring i henhold til punkt IV.1(A)6 i OSSEs forretningsorden.

Kasakhstan beklager at det ikke er oppnådd konsensus i spørsmålet om hvilken deltakerstat som skal ha formannskapet i 2009, til tross for at kun én stat har tilbudt seg, og at det i henhold til ministerrådsbeslutning nr. 8 fra Porto og OSSEs forretningsorden skal treffes beslutning om formannsvervet «vanligvis to år før Formannskapets mandat tar til».

Vi mener den vedtatte beslutning ikke kan tjene som rettesnor for vår organisasjons fremtid. I henhold til de endelige anbefalingene fra konsultasjonene i Helsingfors i 1973 skal «alle stater som deltar i» KSSE/OSSE, «delta som suverene og selvstendige stater og fullt ut på like vilkår».

Vi har samtykket i denne beslutning under forutsetning av at deltakerstatene lar saken bli stående på dagsordenen i 2007, slik at den staten som overtar formannsvervet i 2009, i likhet med tidligere formannskap får tilstrekkelig tid til å forberede seg.

Det forhold at Kasakhstan har sluttet seg til konsensus i denne spesielle saken, viser nok en gang at vi støtter en konstruktiv tilnærming og respekterer de ulike deltakerstatenes gjeldende standpunkt.

Jeg ber om at denne tolkningserklæring blir behørig registrert.

Tolkningserklæring. i henhold til punkt iv.1(a)6 i OSSEs forretningsorden

Fra Den russiske føderasjons delegasjon:

«Selv om vi har sluttet oss til konsensus i Ministerrådets beslutning om det fremtidige formannskapet i OSSE, bekrefter den russiske delegasjon at Russland støtter Kasakhstan i dets bestrebelse på å overta formannsvervet i OSSE i 2009.

Vårt standpunkt er vel kjent og i tråd med beslutningen som ble vedtatt av rådet for statsjefene i Samveldet av uavhengige stater (SUS) på dets møte i Kazan 26. august 2005.

For øvrig kan vi ikke godta at man forsøker å fastsette betingelser for å få avgjort formannskapet i OSSE. Denne beslutning bør ikke oppfattes dithen at den skaper presedens for fremtiden, og den må ikke få undergrave det grunnleggende prinsippet om deltakerstatenes suverene likhet.

Vi ber om at denne erklæring vedlegges den vedtatte beslutning og inntas i journalen for dagens møte.»

Vedlegg 22**Beslutning om tid og sted for det neste møtet i OSSEs ministerråd, i henhold til en taushetsprosedyre som avsluttes fredag 8. desember 2006 kl. 17 (sentraleuropeisk tid)**

Ministerrådet,
beslutter at det 15. møtet i OSSEs ministerråd
skal holdes i Madrid 29. og 30. november 2007.

Vedlegg 23**Erklæring om Nagorno-Karabakh**

Vi noterer med tilfredshet at forhandlingene i 2006, som ble tilrettelagt av medformennene i OSSEs Minsk-gruppe og støttet av OSSEs formannskap, har brakt partene nærmere enighet om de grunnleggende prinsippene for en løsning på konflikten i Nagorno-Karabakh.

Vi ser med glede på at lederne for G8-landene på sitt møte i St. Petersburg i juli gikk ut og støttet disse bestrebelsene.

Vi henstiller til presidentene i Armenia og Aserbajdsjan å intensivere innsatsen i året som kommer, for å få slutført forhandlingene om disse grunnleggende prinsippene snarest mulig.

Vi ber om at partene, med det internasjonale samfunns hjelp, utvider samarbeidet til å omfatte

en miljøoperasjon for å få slukket brannene i de berørte områdene og få bukt med skadevirkningene. Disse tiltakene kan være et viktig skritt i retning av å gjenopprette tilliten mellom partene. OSSE er beredt til å bistå.

Vi uttrykker også fortsatt støtte til Formannskapets personlige representant og hans medarbeidere i regionen, særlig til den effektive hjelpen de yter i forbindelse med miljøevalueringsoppdraget, og til deres kontinuerlige overvåking av våpenhvilen. Vi beklager at trefninger langs frontlinjen fortsatt medfører sporadiske tap av menneskeliv, og oppfordrer begge parter til å overholde våpenhvilen strengt.

Vedlegg 24**Ministerrådserklæring om OMIKs nærvær**

Gjennom hele 2006 har vi fortsatt å støtte et aktivt OSSE-engasjement i Kosovo, der Organisasjonens feltsendelag (OMiK) utgjør en integrert del av FNs overgangsadministrasjon (UNMIK) og bidrar til en ytterligere styrking av de nødvendige betingelser på bakken, særlig gjennomføringen av standarder.

Vi er beredt til fortsatt innsats i Kosovo med utgangspunkt i Organisasjonens ekspertise i å ut-

vikle og overvåke demokratiske institusjoner, menneskerettighetene, herunder folkegruppens rettigheter, og rettssikkerheten samt i OMIKs omfattende feltnærvær, og vi er rede til å støtte ethvert tiltak som har som mål å etablere et multietnisk og tolerant samfunn. Vi ser i så måte fram til å videreføre dialogen med andre internasjonale aktører.

Vedlegg 25**Brussel-erklæringen om strafferettssystemet**

Vi, medlemmene av OSSEs ministerråd, stadfester forpliktelsene om strafferettspleien, særlig forpliktelsene som er nedfelt i Sluttakten fra Helsingfors (1975), sluttdokumentet fra Wien (1989), København-dokumentet (1990), Paris-pakten for et nytt Europa (1990), Moskva-dokumentet (1991), Budapest-dokumentet (1994) og Sikkerhetspakten for Europa (1999).

Vi minner om ministerrådsbeslutning nr. 3/05 om kamp mot grenseoverskridende organisert kriminalitet og nr. 12/05 om å opprettholde menneskerettighetene og rettssikkerheten i strafferettssystemet (Ljubljana, 2005).

Vi minner videre om forhandlingene som fant sted under seminaret om ivaretagelse av rettssikkerheten og tilbørlig behandling i strafferettssystemet, som ble avholdt innenfor rammen av den menneskelige dimensjon (Warszawa, mai 2006).

Vi minner også om relevante FN-instrumenter, herunder verdenserklæringen om menneskerettighetene, den internasjonale konvensjon om sivile og politiske rettigheter og FNs konvensjon mot tortur og annen grusom, umenneskelig og nedverdiggende behandling eller straff.

Vi minner om at deltakerstatene har forpliktet seg til å sikre domstolenes uavhengighet.

Vi erkjenner at ikke noe i dette dokument skal undergrave eller avvike fra deltakerstatenes gjeldende forpliktelser i henhold til folkeretten, samtidiig som vi også erkjenner at den enkelte deltakerstat selv bestemmer, i tråd med sin rettstradisjon, hvordan disse forpliktelsene best lar seg innarbeide i den nasjonale lovgivning.

Vi mener:

- at domstolenes uavhengighet er en nødvendig forutsetning for rettssikkerhet og tjener som en grunnleggende garanti for en rettferdig rettergang,
- at en dommer må opptre upartisk for å utføre dommergjerningen på en tilfredsstillende måte,
- at en dommer må ha integritet for å utføre dommergjerningen på en tilfredsstillende måte,

- at en dommer må opptre og fremstå med verdighet under utførelsen av alle sine oppgaver,
- at en dommer må sikre likebehandling av alle domstolens brukere for å utføre dommergjerningen på en tilbørlig måte,
- at en dommer må ha innsikt og kunnskap og må arbeide samvittighetsfullt for å utføre dommergjerningen på en tilbørlig måte.

Vi mener:

- at en statsadvokat må være en person med integritet og egnethet, og må ha den nødvendige utdanning og de nødvendige kvalifikasjoner,
- at en statsadvokat til enhver tid må ivareta sin profesjons ære og verdighet og respektere rettsstatens normer,
- at statsadvokatembetet må være strengt atskilt fra dommervervet, og at statsadvokater må respektere dommernes uavhengighet og upartiskhet,
- at en statsadvokat må utføre sine plikter på en rettferdig, konsekvent og rask måte og i samsvar med loven, og at han eller hun må respektere og trygge menneskeverdet og ivareta menneskerettighetene og dermed bidra til å sikre tilbørlig rettsforfølgning og et velfungerende strafferettssystem.

Vi mener:

- at polititjenestemenn til enhver tid må oppfylle sin lovpålagte plikt ved å tjene allmennheten og beskytte ethvert menneske mot ulovlige handlinger, i samsvar med det store ansvar deres profesjon krever,
- at polititjenestemenn under utøvelsen av sitt verv må respektere og trygge menneskeverdet og opprettholde og ivareta menneskerettighetene for alle,
- at polititjenestemenn må benytte makt bare i den grad det er nødvendig og rimelig for å kunne utføre sitt oppdrag og ivareta allmennhetens sikkerhet,
- at polititjenestemenn, som del av en større gruppe av offentlige tjenestemenn og andre som handler i embets medfør, ikke må påføre

- andre, tilskynde eller oppmuntre til eller tolerere tortur eller annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff,
- at polititjenestemenn ikke må straffes for å ha unnlatt å adlyde ordre om å begå eller skjule en handling som innebærer tortur eller annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff,
 - at polititjenestemenn må ha kjennskap til og være aktpågivende overfor helsetilstanden til personer som er i deres varetekt, og særlig handle omgående for å sikre legetilsyn ved behov.

Vi mener:

- at det må treffes alle nødvendige tiltak for å respektere, verne om og fremme retten til å utøve advokaturket, uten forskjellsbehandling og uten utilbørlig innblanding fra myndighetenes eller allmennhetens side,
- at beslutninger om autorisasjon til å praktisere som advokat eller til å opptas i standen må treffes av et uavhengig organ. Slike beslutninger bør, uansett om de treffes av et uavhengig organ eller ikke, prøves for en uavhengig og nøytral rettsmyndighet,
- at advokater ikke må utsettes for eller trues med sanksjoner eller press når de handler i samsvar med faglige normer,

- at advokater må ha adgang til sine klienter, særlig til personer som er berøvet friheten, for at de skal kunne bistå klientene i fortrolighet og representere dem i henhold til etablerte faglige normer,
- at det må treffes alle rimelige og nødvendige tiltak for å sikre respekt for advokat-klient-forholdets fortrolige karakter. Dette prinsippet må ikke fravikes med mindre det er forenlig med rettssikkerhetsprinsippene,
- at advokater ikke må nektes adgang til en domstol som de er kompetent til å møte for, og at de må ha tilgang til alt relevant bevismateriale og alle relevante dokumenter når de forsvarer sine klienters rettigheter og interesser i samsvar med faglige normer.

Vi mener at frihetsstraff og fangebehandling må ivareta krav om sikkerhet, trygghet og disiplin, samtidig som soningsforholdene ikke må være slik at de krenker den menneskelige verdighet, men gir de innsatte mulighet til meningsfull sysselsetting og et passende behandlingsopplegg, slik at de kan forberedes til å reintegreres i samfunnet.

Vi oppfordrer deltakerstatene til å gjennomføre fullt ut sine forpliktelser, også i henhold til folkeretten, for å sikre at deres strafferettssystem virker rettferdig og effektivt.

Vedlegg 26

Erklæring fra ministerrådsmøtet i Brussel om oppslutning om og fremme av internasjonale bestemmelser mot terrorisme

Vi, medlemmene av OSSEs ministerråd, gjentar at vi er fast bestemt på å bekjempe alle former for og utslag av terrorisme som en forbrytelse som ikke kan rettferdiggjøres, uansett motiv og opphav, og på å videreføre og styrke OSSEs antiterrorvirksomhet i tråd med gjeldende OSSE-forpliktelser.

Vi understreker at tiltak som settes inn i denne kampen, må gjennomføres med full respekt for rettsstatens normer og i samsvar med våre forpliktelser etter folkeretten, særlig internasjonale menneskerettigheter, internasjonalt vern for flyktninger og internasjonal humanitærrett.

Vi er overbevist om at det er viktig å styrke de internasjonale bestemmelsene mot terrorisme, bestemmelser som er nedfelt i universelle konvensjoner og protokoller om å forebygge og bekjempe terrorisme, aktuelle resolusjoner fra FNs sikkerhetsråd, FNs globale antiterrorstrategi, som nylig ble vedtatt, i tillegg til regionale og bilaterale rettslige instrumenter om terrorisme.

Vi oppfordrer deltakerstatene i OSSE til å gjennomføre aktuelle sikkerhetsrådsresolusjoner om bekjempelse av terrorisme.

Vi noterer med tilfredshet at det er oppnådd betydelig fremgang med hensyn til å etterleve forpliktelsen fastsatt på ministerrådsmøtet i Bucuresti om å bli part i de tolv FN-konvensjonene og -protokollene mot terrorisme, idet 46 av deltakerstatene er part i samtlige tolv gjeldende instrumenter.

Vi oppfordrer de deltakerstater som ennå ikke er part i de gjeldende universelle konvensjonene og protokollene mot terrorisme, til å gjøre sitt beste for omgående å bli det og til å gjennomføre dem, særlig ved å kriminalisere handlinger knyttet til terrorisme i sin nasjonale lovgivning.

Vi oppfordrer på ny OSSEs deltakerstater til å vurdere å bli part i den internasjonale konvensjonen mot kjernefysisk terrorisme og i FNs konvensjoner mot grenseoverskridende organisert kriminalitet og mot korrupsjon, og støtter fortsatt inn-

sats for å få vedtatt en omfattende konvensjon om internasjonal terrorisme på vilkår som fremmer det internasjonale samfunns antiterrormål.

Vi oppfordrer deltakerstatene til å vurdere å bli part i regionale og subregionale rettslige instrumenter om terrorisme eller rettslig samarbeid i straffesaker som er vedtatt av organisasjoner vi er medlem av, og, når det er nødvendig å supplere gjeldende rettslige instrumenter, til å inngå bilaterale avtaler om gjensidig juridisk bistand og utlevering for å kunne samarbeide fullt ut, i samsvar med de regler som kommer til anvendelse etter nasjonal rett og folkeretten, for å finne dem som begår, står bak, støtter eller finansierer terrorhandlinger, og å stille dem for retten ut fra prinsippet om at vedkommende skal utleveres eller straffeforfølges.

Vi skal fortsette å utveksle informasjon, blant annet gjennom Det faste råd og Forum for sikkerhetssamarbeid, om fremdriften i bestrebelsene på å bli part i internasjonale, regionale og bilaterale rettslige instrumenter til bekjempelse av terrorisme, om rettslig samarbeid i straffesaker og om utviklingen innenfor den nasjonale terrorlovgivningen.

Vi ser med glede på det arbeidet som OSSEs strukturer, institusjoner og feltoperasjoner, i samarbeid med FNs kontor mot narkotika og kriminalitet (UNODC), Europarådet og andre relevante regionale organisasjoner, hittil har nedlagt for å styrke det rettslige regimet mot terrorisme ved å bidra til at deltakerstatene gjennomfører sine forpliktelser i henhold til universelle og regionale instrumenter mot terrorisme som de er part i, og ved å tilrettelegge for rettslig samarbeid internasjonalt i straffesaker, og vi oppfordrer dem til å fortsette dette arbeidet.

Vi vil også videreutvikle samarbeidet og dialogen om oppslutning om og fremme av internasjonale bestemmelser mot terrorisme med våre samarbeidspartnere i Middelhavsområdet og i Asia.

Vedlegg 27**Ministererklæring om migrasjon**

1. Vi, utenriksministrene i deltakerstatene i OSSE, ser med glede på rapporten om OSSEs innsats på migrasjonsfeltet siden 2005, og uttrykker vår takknemlighet over og fortsatte støtte til det arbeidet som nedlegges på tvers av Organisasjonens tre dimensjoner i migrasjons- og integreringsspørsmål, spørsmål som berører alle land, ikke minst opprinnelses-, mottaker- og transittlandene.
 2. Idet vi er oppmerksom på den betydning migrasjon har fått så vel utenrikspolitisk som innenrikspolitisk, stadfester vi Ministerrådets beslutning nr. 2/05 om migrasjon, og anmoder Det faste råd og berørte OSSE-strukturer om, innenfor rammen av sitt gjeldende mandat, å fortsette å ta opp aktuelle spørsmål om migrasjon og integrering som ledd i Organisasjonens helhetlige tilnærming til sikkerhet.
 3. FNs høynivådialog om internasjonal migrasjon og utvikling så blant annet nærmere på forholdet mellom disse to sammensatte fenomenene, fremhevet at migrasjon kan innebære en positiv utviklingskraft i alle land, og stadfestet at det er viktig å sikre at internasjonale og regionale organisasjoner som arbeider innenfor disse områdene, samordner virksomheten.
 4. Som følge av globaliseringen og økt mobilitet er dialog og samarbeid på bilateralt, regionalt og internasjonalt plan regjeringene imellom blitt stadig viktigere for effektivt å kunne håndtere de mulighetene og utfordringene som internasjonal migrasjon innebærer både for de enkelte landene og for forholdet dem imellom, ikke minst opprinnelses-, transitt- og mottakerlandene.
 5. Ettersom migrasjon, både hva omfang og kompleksitet angår, er et økende fenomen, oppfordrer vi alle berørte OSSE-institusjoner og -strukturer til, innenfor rammen av sitt gjeldende mandat, å fortsette å arbeide med migrasjons- og integreringsspørsmål på tvers av Organisasjonens tre dimensjoner, særlig spørsmålet om hvordan migrasjon kan bidra til en bærekraftig utvikling og til felles utvikling; å fremme integrering med respekt for kulturelt og religiøst mangfold; å bekjempe tvangsmigrasjon og samtidig respektere relevante internasjonale, rettslige forpliktelser, og å bekjempe ulovlig innvandring og menneskehandel samt utnyttning, diskriminering, overgrep og utslag av rasisme som retter seg mot innvandrere, med særlig vekt på kvinner og barn; og å fremme dialog, partnerskap og samarbeid mellom OSSEs deltakerstater og samarbeidspartnere i spørsmål knyttet til migrasjon.
 6. Vi verdsetter den utmerkede innsatsen som OSSE, Den internasjonale organisasjonen for migrasjon (IMO) og Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO) sammen har nedlagt for å få utarbeidet en felles håndbok om fastsettelse av en effektiv arbeidsinnvandringspolitikk i opprinnelses- og mottakerlandene og for å fremme en bedre forvaltning av migrasjonsfeltet gjennom en rekke aktiviteter. Håndboken er et effektivt redskap med tanke på kapasitetsbygging, som igjen er avgjørende for å kunne forberede statlige institusjoner på å innføre et system for forvaltning av migrasjonsfeltet, slik at de kan overvåke migrasjonsstrømmene.
-

Vedlegg 28**Utenriksminister Jonas Gahr Støres innlegg på det 14. møtet i OSSEs ministerråd, Brussel, 4. desember 2006**

Takk, herr formann.

Aller først vil jeg få takke deg for den fremragende jobben du har gjort som formann.

Jeg vil også takke både Det faste råd og Kontoret for demokratiske institusjoner og menneskerettigheter (ODIHR) for deres omfattende bidrag til reformarbeidet i OSSE. Jeg håper vi nå kan legge debatten om vår interne organisering bak oss og heller rette oppmerksomheten mot det som er OSSEs hovedoppgave.

I sin sluttrapport understreker reformpanelet at OSSE må fastsette prioriteringer for virksomheten. Det er jeg helt enig i. OSSE kan ikke ta seg av alle problemer.

Vi må fokusere på kjerneoppgavene dersom vi skal kunne ha en viss gjennomslagskraft. Norge er av den oppfatning at OSSE må konsentrere innsatsen om fire områder.

For det første: forebygging og løsning av konflikter.

I Kosovo går vi nå inn i en kritisk periode i prosessen rundt provinsens fremtidige status. OSSE vil få en sentral rolle i arbeidet med å få på plass en løsning her. Jeg ser for meg to hovedområder der OSSE kan bidra spesifikt. For det første med å etablere et godt styresett. OSSE må videreføre arbeidet med å utvikle sterkere og mer kompetente institusjoner, institusjoner som er i stand til å betjene alle deler av befolkningen. Og for det andre med å overvåke og styrke respekten for menneskerettighetene, særlig når det gjelder forholdet mellom de ulike etniske befolkningsgruppene i Kosovo.

OSSE sitter inne med en unik erfaring og ekspertise fra felten i Vest-Balkan. Organisasjonen må nå benytte seg fullt ut av sine folk inne i Kosovo for å sikre en fredelig gjennomføring av en avtale om provinsens fremtidige status.

Den skjøre situasjonen påvirker deltakerstatenes territoriale integritet og suverenitet, og må ikke få lov til å fortsette. Særlig har Moldova rett til utvikling uten fremmede styrkers nærvær på sitt territorium mot landets vilje. Og Georgia har rett til å orientere seg mot Europa uten innblanding

utenfra. Det finnes også andre fastlåste konflikter i OSSEs område som ennå ikke har fått sin løsning. Disse konfliktene er til hinder for sosial og økonomisk utvikling, og innebærer en trussel mot sikkerheten i regionen. Det foreligger allerede forslag til løsning.

Flytter vi blikket til OSSEs naboregion i Asia, ser vi at det er behov for et sterkere og bedre samordnet engasjement for å oppnå fred og stabilitet i Afghanistan. Flere av landene som er til stede her i dag, er naboland til Afghanistan og derfor særlig sårbare både i forhold til den ustabile situasjonen og terrorismen i landet og til narkotikahandelen.

Her har OSSE en oppgave å gjøre for å få deltakerstatene til å stå samlet i kampen mot disse destruktive og ulovlige aktivitetene og dermed bidra til å skape et mer stabilt Afghanistan.

La meg rette oppmerksomheten mot et annet og viktig spørsmål: integreringen av kvinner i arbeidet med å forebygge og håndtere konflikt innenfor OSSEs militærpolitiske dimensjon.

Kvinnerns rolle i tillitskapende arbeid og konfliktløsning må anerkjennes og legges til grunn. Og vi må trappe opp innsatsen for å få gjennomført Sikkerhetsrådets resolusjon 1325.

For det andre er institusjonsbygging og rettsikkerhet en forutsetning for stabilitet og demokrati. Vi må fortsatt ha fokus på menneskerettigheter, pressefrihet og organisasjonsfrihet. Når disse rettighetene tilsidesettes, blir våre felles verdier skadelidende. Når slikt skjer, må vi reagere og si klart ifra.

OSSE må ha en integrert tilnærming som omfatter sivilt politi, påtalemyndighet, domstoler, fengselsvesen og grensekontrollmyndigheter.

Et velfungerende strafferettssystem står sentralt i kampen mot organisert kriminalitet, blant annet handelen med narkotika og mennesker.

Vi må videreføre OSSEs helhetlige og proaktive strategi for å bekjempe menneskehandel. Hittil har handel med mennesker stort sett vært forbundet med seksuell utnyttning og tvangsprostitusjon, men fokus må rettes også mot menneskehandel med sikte på tvangsarbeid.

Arbeid under tvang eller sterkt press er et økende fenomen også i vår del av verden. OSSE må innta en førende rolle også her.

For det tredje er vår felles forpliktelse til å styrke demokratiet en av OSSEs kjerneverdier.

Våre felles prinsipper og forpliktelser innenfor den menneskelige dimensjon må gjennomføres fullt ut.

Jeg har full tillit til ODIHRs valgovervåking. Kontoret må også i fortsettelsen sikres mulighet til å utføre denne oppgaven på en uavhengig, upartisk og effektiv måte.

For det fjerde, og avslutningsvis, må vi som sikkerhetsorganisasjon være i stand til å svare på nye trusler mot sikkerheten. Vi må også fokusere på de miljømessige sidene ved sikkerheten.

Vår sikkerhet trues av både klimaendringer og andre miljøproblemer. Energispørsmålet står sentralt og er en side ved sikkerheten som opptar oss

alle i særlig grad. På dette området vil vi være tjent med å dele våre erfaringer og synspunkter, enten vi holder til i det høye nord, ved Svartehavet eller Det kaspiske hav.

Norge ser med glede på Kasakhstans kandidatur til formannsvervet i OSSE i 2009. Vi anser deres kandidatur som et tegn på Kasakhstans vektlegging av OSSE og på landets vilje til fullt og helt å rette seg etter Organisasjonens standarder og verdier. Vi oppfordrer Kasakhstan til å gjennomføre sitt program for demokratiske reformer fullt ut.

La meg til sist forsikre vår spanske kollega, Miguel Moratinos, om at han har Norges fulle støtte når han nå overtar det viktige vervet som OSSEs formann for 2007. Din programerklæring inspirerer oss til full innsats i året som kommer.

Takk for oppmerksomheten.

Vedlegg 29**Formannskapetets oppsummering. Erklæring fra OSSEs formann på tredje plenums sesjon under det fjortende møtet i OSSEs ministerråd**

Utenriksministrene i deltakerstatene i Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE) kom sammen i Brussel 4. og 5. desember 2006 for å stadfeste betydningen av de forpliktelser deltakerstatene har påtatt seg innenfor rammen av OSSE, og for å understreke behovet for fortsatt gjennomføring.

Ministrene gjentar at de har tro på Organisasjonens fortsatte evne til å utforme og iverksette hensiktsmessige mottrekk til felles definerte trusler og utfordringer knyttet til sikkerheten generelt i OSSEs område.

Med sine tre dimensjoner kan OSSE stadig tilby en helt spesiell tilnærming til sikkerheten. Ministrene stiller seg derfor positivt til en balansert styrking av innsatsen innenfor alle tre dimensjoner, samtidig som de erkjenner at det fortsatt er behov for å ivareta de tverrdimensjonale sidene ved sikkerheten.

Ministrene har vedtatt flere beslutninger om å styrke OSSEs effektivitet, og takker Det faste råd for det arbeidet det har nedlagt i den forbindelse, og Kontoret for demokratiske institusjoner og menneskerettigheter (ODIHR) for rapporten det har fremlagt for Ministerrådet.

Med utgangspunkt i giverkonferansen for økonomisk gjenreisning i konfliktsonen i Sør-Ossetia i Georgia og det OSSE-ledede miljøevalueringsoppdraget i de brannherjede områdene i og rundt Nagorno-Karabakh er ministrene fast bestemt på å videreføre arbeidet med å skape tillit i konfliktområdene. Tidlig varsling, konfliktforebygging, krisehåndtering og gjenoppbygging etter konflikt er og blir fokus for oppmerksomheten. Et flertall av ministrene oppfordrer alle involverte parter til å vise at de har den nødvendige politiske viljen til å skape fred i OSSEs område gjennom fremforhandlede løsninger.

Et flertall av ministrene henstiller til de stater som er part i avtalen om konvensjonelle styrker i Europa (CFE-avtalen), å oppfylle de uinnfridde forpliktelsene fra toppmøtet i Istanbul i 1999. De fleste

ministrene ser også med glede på avtalen som ble inngått mellom Den russiske føderasjon og Georgia 31. mars 2006, som en oppfølging til felleserklæringen av 30. mai 2005 fra de to lands utenriksministre; dette har ført til betydelig fremgang på bakken, og ministrene krever nå at prosessen sluttføres. Når det gjelder Moldova, har ministrene merket seg at det ikke har vært fremgang å spore i 2006, og et flertall oppfordrer derfor Russland og de berørte parter til å sørge for at tilbaketrekkingen av ammunisjon og tilhørende militært personell omgående gjenopptas. Ministrene bekrefter at de alle er fast bestemt på å bidra til at den tilpassede CFE-avtalen skal tre i kraft.

OSSE har – ikke ufortjent – fått ord på seg for å ta opp de militærpolitiske sidene ved sikkerheten. Seminaret om militær doktrine og spesialmøtet i Forum for sikkerhetssamarbeid om atferdskodeksen for de politiske og militære sidene ved sikkerheten viser at Organisasjonens innsats på områder som våpenkontroll og tillits- og sikkerhetsskapende tiltak stadig spiller en viktig rolle i arbeidet for sikkerhet, fred og samarbeid i OSSE-området. Samtidig og i takt med at trusselbildet endres, spiller OSSEs innsats på områder som ikke-spredning, kamp mot terrorisme og bekjempelse av den risiko som knytter seg til håndvåpen og lette våpen (SALW) og til store lagre av konvensjonell ammunisjon, herunder rakettdrivstoff (mélange), en viktig og utfyllende rolle i arbeidet med å trygge sikkerheten i OSSEs område. Sikkerhetsforumets møte om SALW og om gjennomføringen av Sikkerhetsrådets resolusjon 1540 (2004) representerer viktige byggestener for det videre arbeidet.

Våpenkontroll, avvæpning og tillits- og sikkerhetsskapende tiltak er og blir sentrale elementer i OSSEs utvidede sikkerhetsbegrep. CFE-avtalen er nå som før en hjørnestein i europeisk sikkerhet. På den tredje tilsynskonferansen for CFE-avtalen tidligere i år fremhevet statspartene CFE-regimets betydelige bidrag til fremme av sikkerheten i OSSEs område.

Ministrene gleder seg over at gjennomføringen av Avtalen om åpne luftrom fortsetter, og over den fremgang som er oppnådd. De har tro på at en fortsatt gjennomføring av avtalen vil bidra til større grad av åpenhet, innsyn og stabilitet i OSSE-området. De fleste ministrene oppfordrer også til og ønsker at flere deltakerstater i OSSE skal slutte seg til avtalen. De merker seg at det på dagsordenen i Den rådgivende kommisjon for avtalen om åpne luftrom fortsatt står en søknad om å tiltre avtalen.

OSSE spiller en viktig rolle i arbeidet med å organisere sikkerhetssektoren og har i årenes løp fått atskillig erfaring på området. Ministrene er enige om å vurdere en oppsummering av OSSEs erfaring i 2007.

Ministrene står fortsatt samlet i sin sterke motstand mot alle former for og utslag av terrorisme, og støtter fullt og helt opp om det spanske formannskapetets program for 2007, der Spania forplikter seg til å videreføre det arbeidet som er nedlagt av tidligere formannskap. Ved å gjennomføre sin strategi for å møte trusler mot sikkerheten og stabiliteten i det 21. århundre vil OSSE fortsette å arbeide for internasjonale tiltak for å forebygge og bekjempe terrorisme, og stadfester dermed FNs globale antiterrorstrategi, som ble vedtatt av Generalforsamlingen 8. september 2006. Ministrene stadfester at fremme av og vern om menneskerettigheter og rettssikkerhet er sentrale elementer i all form for antiterrorvirksomhet, idet de erkjenner at effektive tiltak mot terrorisme og vern om menneskerettighetene utfyller og gjensidig forsterker hverandre. Ministrene gir videre uttrykk for sin dype solidaritet med ofrene for terrorhandlingene, og gjentar at de fortsatt forplikter seg til å verne om retten til å praktisere menneskerettighetene og de grunnleggende friheter.

Ministrene stadfester at de, i tråd med Organisasjonens konsept for grensesikkerhet og forvaltning av grensekontroll, har forpliktet seg til å fremme åpne og sikre grenser i hele OSSEs område og dermed bidra til gjennomføringen av strategien for å møte trusler mot sikkerheten og stabiliteten i det 21. århundre. Dette vil føre til økt gjensidig forståelse og fruktbar meningsutveksling innenfor trygge rammer. Ministrene støtter regionale initiativ om grensesikkerhet og forvaltning av grensekontroll, og oppfordrer Organisasjonen på det sterkeste til å fortsette gjennomføringen av konseptet. OSSE vil i den forbindelse svare bekreftende på Tadsjikistans anmodning om bistand.

Kamp mot organisert kriminalitet og fremme av rettssikkerhet er viktig for å kunne trygge deltakerstatenes felles sikkerhet. Beslutningen om

organisert kriminalitet er en ytterligere bekrefteelse på at OSSE er villig til å møte trusler mot stabiliteten som følge av kriminalitet. Ministrene erklærer at de akter å videreutvikle virksomheten på dette området, og ser fram til fortsatt samarbeid internasjonalt i juridiske og politirelaterte saker. Når det gjelder erklæringen om strafferettssystemet, er ministrene fast bestemt på å styrke gjennomføringen av OSSEs forpliktelser innenfor strafferettspleie. Deltakerstatene støtter kampen mot narkotikahandel og ser med glede på OSSEs innsats i så måte, i nært samarbeid og samråd med FNs kontor mot narkotika og kriminalitet (UNODC). De imøteser Organisasjonens fortsatte engasjement i den globale kampen mot trusselen fra narkotikahandel.

Ministrene ønsker at OSSE fortsatt skal føre an i kampen mot menneskehandel, uttrykker støtte til spesialrepresentanten for bekjempelse av menneskehandel og gjentar behovet for å styrke og sikre bred gjennomføring av OSSEs handlingsplan til bekjempelse av menneskehandel og planens tillegg. Ministererklæringene om kamp mot menneskehandel og mot seksuell utnyttning av barn viser at OSSE er fast bestemt på å stå sammen om å bekjempe slike alvorlige og avskyelige forbrytelser.

Økonomisk og miljømessig stabilitet bidrar til trygge og sikre samfunn. Sett på bakgrunn av dokumentet om en OSSE-strategi for den økonomiske og miljømessige dimensjon fra 2003 viser OSSEs erfaring og innsats at Organisasjonen er villig til å utvide og utdype sin tilnærming til sikkerhetsspørsmålene på en helhetlig måte. Det er enighet om at Forum for økonomiske og miljømessige spørsmåls nye format har bidratt til et mer velfungerende forum. Når det gjelder resultatene av det 14. møtet i OSSEs økonomiske forum og oppfølgingsprosessen etter møtet, erkjenner ministrene at sikre transportnett og utvikling av transportsektoren er av avgjørende betydning for å styrke det økonomiske samarbeidet, stabiliteten og sikkerheten regionalt.

Ministrene gjentar at de støtter OSSE, UNDP og UNEPs felles miljø- og sikkerhetsinitiativ (ENVSEC) som en effektiv ordning for å samordne det internasjonale samfunns svar på antatte trusler mot miljø sikkerheten. Et flertall av ministrene bekrefter at de fortsatt støtter ENVSECs engasjement for å forebygge konflikt og skape tillit regionalt. Ministrene hilser FNs økonomiske kommisjon for Europa (ECE) og de regionale miljøsektorene velkommen som nye partnere i initiativet.

Ministrene er klar over at høy grad av energisikkerhet forutsetter at energiforsyningen er forut-

sigbar, pålitelig, økonomisk mulig, kommersielt forsvarlig og miljøvennlig, og stadfester forpliktelsene i dokumentet om en OSSE-strategi for den økonomiske og miljømessige dimensjon, som ble vedtatt i Maastricht i 2003. De konstaterer at det er nødvendig å styrke dialogen og samarbeidet for å ta tak i den økende og gjensidige energiavhengigheten som eksisterer mellom produsent-, konsument- og transittlandene i hele OSSE-området, og dermed trygge energisikkerheten. Sett på bakgrunn av at OSSE også omfatter opprinnelsesland, transittland og mottakerland, støtter ministrene tanken om at Organisasjonen kan tjene som en arena for dialog om energisikkerhet.

Ministrene er overbevist om at full respekt for menneskerettighetene og de grunnleggende friheter og et samfunn basert på pluralistisk demokrati og rettssikkerhet er en nødvendig forutsetning for å oppnå en varig fredelig orden, sikkerhet, rettferd og samarbeid, slik vi etterstreber. De gir i den forbindelse uttrykk for at de er fast bestemt på å oppfylle alle forpliktelsene innenfor den menneskelige dimensjon og på å legge forholdene til rette for at alle borgere i alle deler av OSSEs område fullt ut kan praktisere sine menneskerettigheter og grunnleggende friheter i lys av effektive demokratiske institusjoner og av rettssikkerhet. Ministrene bekrefter at OSSEs institusjoner – Kontoret for demokratiske institusjoner og menneskerettigheter, Høykommissæren for nasjonale minoriteter og OSSE-representanten for frie medier – spiller en viktig rolle ved å bistå deltakerstatene med å gjennomføre deres OSSE-forpliktelser.

Et flertall av ministrene understreker at menneskerettighetsforkjempere, deriblant frivillige organisasjoner og uavhengige nasjonale menneskerettighetsinstitusjoner, spiller en avgjørende rolle ved å bistå deltakerstatene med å fremme og oppfylle deres OSSE-forpliktelser. De fleste ministrene erkjenner også at forbindelsene med de frivillige organisasjonene bør videreutvikles med sikte på å styrke demokratiet og øke velferden.

Ministrene stadfester at ytringsfrihet er en grunnleggende menneskerett og en av grunnpillarene i et pluralistisk og demokratisk samfunn. Frie, uavhengige og profesjonelle medier spiller en viktig rolle i så måte. Deltakerstatene oppfordrer mediene til å inngå bilateralt samarbeid i form av kollegautveksling med sikte på å bygge kapasitet til fremme av profesjonelle medier.

For å kunne demme opp for den trusselen som følger av diskriminering og intoleranse, er dialog, partnerskap og satsing på ungdom og utdanning av avgjørende betydning. OSSE har et godt utgangspunkt for å kunne fremme gjensidig

respekt og forståelse i pluralistiske samfunn, og ministrene verdsetter i så måte det arbeidet som Formannskapetets tre personlige representanter nedlegger som ledd i OSSEs samlede innsats for å bekjempe intoleranse og diskriminering. Ministrene imøteser høynivåkonferansen om bekjempelse av diskriminering og fremme av gjensidig respekt og forståelse, som finner sted i Bucuresti i 2007.

Ministrene maner til en konsekvent gjennomføring av OSSEs handlingsplan fra 2004 til fremme av likestilling og til at de sikkerhetsmessige synspunktene som kommer til uttrykk i FNs sikkerhetsrådsresolusjon 1325 (2000), i sterkere grad integreres i OSSE.

Ministrene ser med glede på rapporten om OSSEs innsats på migrasjonsfeltet siden 2005, og anser det viktig å holde oppmerksomheten rettet mot arbeidet med migrasjon og integrering innenfor OSSEs tre dimensjoner og å fortsette å fremme dialog, partnerskap og samarbeid mellom OSSEs deltakerstater og samarbeidspartnere i spørsmål knyttet til migrasjon.

Ministrene er enige om å komme tilbake til Kasakhstans tilbud om å påta seg formannsvervet i Organisasjonen i 2009 senest på Ministerrådets møte i Spania.

OSSEs feltoperasjoner har positiv betydning som et virkemiddel OSSE kan benytte for å realisere Organisasjonens overordnede mål og prinsipper, blant annet gjennom bistand og kapasitetsbygging, i fullt samarbeid med vertslandene og i tråd med feltoperasjonenes mandat.

OSSE er beredt til fortsatt innsats i Kosovo med utgangspunkt i Organisasjonens ekspertise i å utvikle og overvåke demokratiske institusjoner, menneskerettighetene, herunder folkegruppene rettigheter, og rettssikkerheten samt i sendelagets (OMiK) omfattende feltnærver, og Organisasjonen er rede til å støtte ethvert tiltak som har som mål å etablere et multietnisk og tolerant samfunn.

Ministrene understreker at nasjonalforsamlingene og deres representanter spiller en avgjørende rolle i arbeidet med å trygge demokratiet og rettssikkerheten og å sikre respekt for menneskerettighetene, nasjonalt som internasjonalt. De erkjenner at OSSEs parlamentarikerforsamling har en viktig rolle i så måte, og setter pris på det nære samarbeidet som har utviklet seg mellom Ministerrådet og Parlamentarikerforsamlingen de senere årene. Ministrene roser forsamlingen for å ha bidratt aktivt til å løse konflikter ved å opprette et forum for interparlamentarisk dialog.

Som en regional ordning etter FN-paktens kapittel VIII spiller OSSE stadig en viktig rolle.

Ministrene stadfester erklæringen om samarbeid med FN, som ble vedtatt av Det faste råd i mars 2006, og oppfordrer Organisasjonen til å fortsette å utvide og styrke samarbeidet med andre aktuelle regionale og internasjonale organisasjoner.

Ministrene vil arbeide for å styrke kontakten og de gode forbindelsene med OSSEs samarbeidspartnere i Asia og middelhavsområdet. Sikkerhet og stabilitet er felles mål og utfordringer, og ministrene ser derfor fram til å intensivere samarbeidet på områder av felles interesse.

Vedlegg 30**Erklæring fra Frankrikes delegasjon (på vegne av NATO-landene)**

Jeg ønsker å avgi en erklæring på vegne av følgende land: De forente stater, Belgia, Bulgaria, Canada, Danmark, Estland, Frankrike, Hellas, Island, Italia, Latvia, Litauen, Luxembourg, Nederland, Norge, Polen, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spania, Det forente kongerike, Den tsjekkiske republikk, Tyrkia, Tyskland og Ungarn.

Erklæringen lyder som følger:

«Vi forplikter oss fortsatt til CFE-avtalen som en hjørnestein i europeisk sikkerhet, og stadfester at vi går inn for en snarlig iverksetting av den tilpassede avtalen, slik at nye parter kan tiltre avtalen. Den tredje tilsynskonferansen understreket at vi legger avgjørende vekt på CFE-avtalen, og vi er fast bestemt på å beholde vår konstruktive tilnærming til kontrollen med konvensjonelle våpen. Ved å oppfylle de uinnsatte forpliktelsene fra Istanbul med hensyn til

Republikken Georgia og Republikken Moldova vil de allierte og andre avtaleparter få de nødvendige betingelser for å kunne gå videre i retning av en ratifisering av den tilpassede CFE-avtalen. Vi ser med glede på den viktige avtalen om tilbaketrekking av russiske styrker, som ble inngått mellom Russland og Georgia 31. mars 2006, og på fremgangen som er oppnådd etter denne dato. Vi konstaterer med beklagelse at det fortsatt ikke er fremgang å spore i spørsmålet om tilbaketrekking av russiske militære styrker fra Republikken Moldova, og vi henstiller til Russland snarest mulig å gjenoppta og fullføre tilbaketrekkingen.»

De land som slutter seg til denne erklæring, ber om at den vedlegges som et offisielt dokument fra dette ministerrådsmøtet.

Vedlegg 31**Erklæring fra Den europeiske union**

Den europeiske union er glad for å kunne slutte seg til den erklæring utenriksminister Karel De Gucht har avgitt i egenskap av OSSEs formann. Vi retter en varm takk til det belgiske formannskapet for deres bestrebelse på å oppnå enighet om en politisk erklæring som alle kunne godta.

EU ser med glede på erklæringen om Nagorno-Karabakh, som ble enstemmig vedtatt, og henstiller til lederne i Armenia og Aserbajdsjan å finne en fredelig løsning på denne langvarige konflikten.

EU er glad for at det ble oppnådd enighet om en erklæring om OSSEs sendelag i Kosovo. Vi håper OSSE fortsetter sitt aktive engasjement i landet, også etter at FNs overgangsadministrasjon er erstattet av et internasjonalt sivilt nærvær (ICO). EU gjentar sin sterke støtte til FNs spesialutsending Martti Ahtisaari, som leder forhandlingene om Kosovos fremtidige status.

Vi beklager at det ikke ble oppnådd enighet om erklæringene om konflikten i Republikken Georgia og i Republikken Moldova. EU gjentar at unionen fullt og fast støtter Georgias og Moldovas suverenitet og territoriale integritet innenfor internasjonalt anerkjente grenser. Full oppfyllelse av de uinnfridde forpliktelsene fra OSSEs toppmøte i Istanbul i 1999, slik de kommer til uttrykk i CFE-sluttakten, er og blir en sentral forutsetning. Vi ser med glede på den viktige avtalen om tilbaketrekking av russiske militære styrker fra Georgia, som ble inngått mellom Den russiske føderasjon og Republikken Georgia 31. mars 2006, og henstiller til Russland snarest mulig å fullføre tilbaketrekkingen. Vi konstaterer med beklagelse at det fortsatt

ikke er fremgang å spore i spørsmålet om tilbaketrekking av russiske militære styrker og utstyr fra Republikken Moldova, og henstiller på nytt til Russland snarest mulig å gjenoppta og fullføre tilbaketrekkingen. EU støtter fortsatt innsats for å finne en fredelig løsning på konflikten i Moldova og Georgia.

EU har som prioritert oppgave innenfor den menneskelige dimensjon å beskytte menneskerettighetsforkjempere. Vi er skuffet over at det i inneværende år ikke lyktes å oppnå enighet om å styrke OSSEs forbindelser med menneskerettighetsforkjempere og uavhengige nasjonale menneskerettighetsinstitusjoner. Vi støtter at dette viktige spørsmålet blir stående på OSSEs dagsorden.

EU sier seg tilfreds med at det er oppnådd enighet om å styrke OSSEs effektivitet. Vi er også glad for mandatet vedrørende OSSEs status som internasjonalt rettssubjekt og for alle de øvrige og viktige beslutningene som er vedtatt på dette ministerrådsmøtet.

EU beklager at det ikke har vært mulig å oppnå enighet om formannsvervet i Organisasjonen for de nærmeste årene. Vi håper på en snarlig løsning på dette punktet.

Vi vil avslutningsvis rette en varm takk til det belgiske formannskapet for fremragende gjestfrihet og for utmerket innsats i egenskap av arrangør for dette ministerrådsmøtet. Vi har store forventninger til det spanske formannskapet og gir Spania vår fulle støtte i arbeidet.

Jeg ber om at denne erklæring vedlegges dagens journal.

Takk for oppmerksomheten.

Vedlegg 32**Erklæring fra den Russiske føderasjons delegasjon**

I forbindelse med erklæringene som flere av deltakerstatene har avgitt, mener Russlands delegasjon at følgende presisering er på sin plass:

Russland har, uten unntak, etterlevd alt det var enighet om på møtet i Istanbul i forbindelse med

avtalen om konvensjonelle styrker i Europa, og har ratifisert tilpasningsavtalen. Avtalens videre skjebne avhenger nå fullt og helt av våre partnere.

Vi ber om at denne erklæring vedlegges journalen for dagens møte.

Vedlegg 33**Erklæring fra Moldovas delegasjon**

Takk.

Jeg slutter meg til de foregående talerne og beklager at Ministerrådet på sitt årlige møte ikke har vært i stand til å vedta ministererklæringen og en erklæring om Moldova. Moldovas delegasjon har arbeidet konstruktivt og målrettet for å oppnå enighet om disse viktige dokumentene. Men til tross for disse bestrebelsene har vi for fjerde år på rad ikke et politisk sluttdokument å vise til. Det er mitt oppriktige håp at dette ikke skal bli en tradisjon i vår organisasjon.

Selv om Moldovas delegasjon har sluttet seg til erklæringen som ble avgitt på vegne av Den europeiske union, ønsker jeg å rette oppmerksomheten mot visse sentrale spørsmål som Moldova mener det er svært viktig at Ministerrådet tar i betraktning.

Moldova er fast bestemt på å finne en politisk løsning basert utelukkende på fredelige midler og på respekt for mitt lands suverenitet og territoriale integritet. Forhandlingenes endelige mål må være å få fastsatt hva slags status Transnistria skal ha innenfor Republikken Moldova. Moldova er rede til å gjenoppta forhandlingene i formatet 5+2 så snart som mulig. En viktig forutsetning for å få til en rask, endelig og varig politisk løsning på dette problemet er at alle dem som deltar i forhandlingsprosessen, blir enige om hvilke prinsipper som skal legges til grunn for en løsning.

Vi verdsetter Den europeiske unions og De forente staters betydning for den fremgang som er

oppnådd, både med hensyn til å løse konflikten og sett i en bredere regional sammenheng. Vi vil særlig berømme EUs sendelag for grensebistand til Moldova og Ukraina, og imøteser en forlengelse av sendelagets mandat.

Vi ber om at den nåværende fredsbevarende styrken i sikkerhetssonen snarest mulig erstattes av en ny og flernasjonalt styrke med et passende internasjonalt mandat. Vi gjentar at Den russiske føderasjon snarest, fullt ut og betingelsesløst må trekke sine militære styrker ut av Republikken Moldovas territorium, i samsvar med de forpliktelsene Russland påtok seg i Istanbul i 1999. Dermed vil de nødvendige forutsetninger være til stede for at Moldova kan ratifisere den tilpassede CFE-avtalen.

Det autoritære Tiraspol-regimets destabiliserende og ensidige handlinger overfor lokalbefolkningen i sikkerhetssonen innebærer en alvorlig krenkelse av grunnleggende menneskerettigheter og bør fordømmes av oss alle. Vi ber i så måte alle interesserte aktører om å bistå til demokratisering i Transnistria i Moldova. Vi oppfordrer myndighetene i Transnistria til å sørge for fri bevegelighet for personer og varer på tvers av elven Dnjestr/Nistru, og til å gå i gang med demilitariseringen innenfor en ramme av tillits- og sikkerhetsskappende tiltak.

Jeg ber om at denne erklæring vedlegges dagens journal.

Takk for oppmerksomheten.
